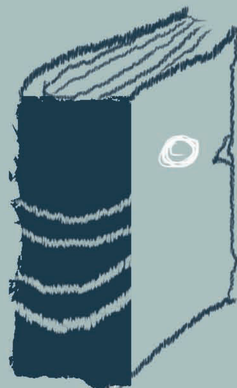

ISBN 978-954-8194-81-5

Факултет по журналистика и масова комуникация
при Софийския университет „Св. Климент Охридски“

Книги на въображението

Методика за учебни проекти

Книги на въображението

Методика за учебни проекти

Факултет по журналистика и масова комуникация
при Софийския университет „Св. Климент Охридски”

Милена Цветкова

Книги на въображението

Методика за учебни проекти
„Моята книга мечта“ и „Алтернативни тела на книгата“

София ✦ 2013

НАЦИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА „СВ.СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ"
Каталогизация в публикацията

Цветкова, Милена Иванова
Книги на въображението : Методика за учебни проекти „Моята книга мечта" и „Алтернативни тела на книгата" / Авт.–състав. Милена Цветкова ; Ред. Вида Делчева. – София : Фак. по журналистика и масова комуникация на СУ "Св. Климент Охридски", 2013.

ISBN 978-954-8194-81-5

002.19(075.8)
655.4/.5(075.8)

1. Книгознание – учебници за ВУЗ
2. Издателско дело – учебници за ВУЗ

Автор–съставител *доц. д-р Милена Цветкова*

Редактор *Вида Делчева*

Съдържание

Увод. КНИГОФУТУРИЗЪМ В АКАДЕМИЧНА СРЕДА

Книгофутуризъм – такова нещо все още няма, но може да се появи, пише Владимир Харитонов, директор на руската Асоциация на интернет издателите. Като think tank, като мозъчен тръст, като експериментална лаборатория, като инкубатор на проекти. Концептите за книги-библиотеки, книги-програми, книги-в-браузър засега са само кълновете на онова, в което книгата би се превърнала някой ден. Един Институт за бъдещето на книгата например би могъл да гарантира безопасно ускоряване на мутациите, развивайки дори минимална част от подобни проекти – програмни, дизайнерски, организационни[1].

Предприемаме тази своеобразна учебно-експериментална авантюра по проектиране на „Книгата мечта" и „Алтернативни тела на книгата" с убедеността, че както всяка наука, така и науката за книгата трябва да развива прогностичното мислене. Нашият „книгофутуризъм" е провокиран от внушенията за умора и залез на печатните медии – физическите книги, вестници и списания.

Книгата утре: Преди да е станало твърде късно

Преди 28 години дигитализиращият се свят получи предупреждението „Преди да е станало твърде късно" („Before It Is Too Late", 1985), книга-диалог между основателя на Римския клуб Аурелио Печеи и Дайсаку Икеда, японски интелектуалец, създател на уникални университети и институти. Две години след това се появи и заглавието-констатация „Утре винаги е късно" („Macana siempre es tarde", 1987) на председателя на ЮНЕСКО в периода 1987-1999 г. Федерико Майор. В тази книга четем: „Днес, в своята все по-неестествена среда, човешкият род потъва сред създаденото от самия него, сред това, което първоначално е било негова цел, а сега заплашва да се превърне в негова гибел."[2]

Днес еуфорията по книгите в дигиталната ера е все по-интензивна, но симетрично се множат и съмненията относно безгрижието, което тя вещае.

Въпреки любовта ни към цифровите технологии, доверието ни в битовете и байтовете не е безрезервно, че да отместим физическото книжно тяло, хартията и мастилото настрана. Макар и вярващи в обещанието на интернет да направи знанията по-достъпни за повече хора, отколкото когато и да било, ние се тревожим от възхода на самонадеяния дигитален утопизъм спрямо електронните книги.

Без да изпадаме в радикална критика на дигитализацията на словото и печатните медии, предупреждаваме: кризата на цифровите фондове обхваща всички развити страни. Тя се изразява в две посоки: физическото износване на техниката и на старите носители и правните проблеми, произтичащи от факта, че цифровата форма по своята същност предполага широк достъп. Не са малко онези, които тенденциозно ограничават разпространението на информацията с най-прости и най-изгодни методи – като я изтриват от паметта на компютрите. Това понякога се случва и без злонамереност, а поради особености на човешката психика – много чиновници не желаят да приемат, че електронните документи са „истински". Те искрено вярват, че някъде се съхранява „хартиеният оригинал"[3]. Други, точно обратно, в технократичен възторг насочват усилията си към дигитализиране на старите книги, вестници и списания, без ни най-малка загриженост за физическите оригинали.

---

1 Харитонов, Владимир. Книгофутуризм, или BookLab // Bookmate Publisher Review, 2012, с. 13.

2 Майор, Федерико Сарагоса. Утре винаги е късно. София: Наука и изкуство, 1988. 396 с. Виж и: Майор, Федерико. Преоткриването на печата // Куриер на ЮНЕСКО, 1995, №3, с. 34-35.

3 Дейниченко, Петр. Холодной цифры век недолог // Книжное обозрение, №10-11, 2002.

Посоки на мислене за книгата на бъдещето

Обект на изкуството. Съществува теория, съгласно която едно средство за общуване се превръща в произведение на изкуството, когато изгуби своята актуалност. Ако изходим от тази теза при прогнозите за съвременната печатна култура, не е изключена вероятността книгите, списанията, вестниците скоро да станат произведения на чистото изкуство, превръщайки се в обекти на съзерцание, а обикновеното предаване на информация да се прехвърли върху ефирни и вълнови средства. Печатната медия трудно ще се оттегли за покой, но ще се видоизменя. Тя се освобождава. Защото, както казва Борис Пастернак, книгата крещи: „Аз съм лепило! Аз съм хартия!“. Думата – поетичната или прозаичната – с лекота се откъсва от плена на материята, стреми се да отхвърли бремето на корицата и напира към развеществяване на словесността. Именно вещта, полиграфичният продукт сега е зоната на еманципиране на електронната книга от хартиената. Някои наричат това еманципиране метаморфоза на гъсеницата в пеперуда. Други – спасение за крехкостта на книгата, преход на книгата от тленното към безсмъртното.

Футуристичната книга може да следва постиженията на направленията в съвременното изкуство – „книга на художника“ (artist book), книга-обект (book art object), книгата като ready-made предмет и други авангардни тенденции в малотиражните или единичните авторски книги. Типични artist books са книги-атракциони, книги-играчки, книги-трансформъри, книги-пърформанси. Търсенето на младите творци може да се възползва от възможностите за комбиниране между стари и нови носители на информация и медии за запис – хибридизация на кодексова книга с по-древен носител на книга, хартиени книги с флаш-памет, печатни книги, интегрирани с оптични мрежи или с връзка към интернет и т.н.

Книгата като уникален обект на пространствено-времевите изкуства е незаобиколим медиатор не само в естетическите, а и в политическите комуникации. Във философията на книгата-обект са заложени експериментът, ексцентричността, деконструкцията, разрушението и декодирането на скрити внушения. Важно е да се знае, че „книгите на художника“ и „книгите-обект” са освободени от рамките на традиционното книгоиздаване и, неограничени от каквито и да било правила, формули, авторитети и предразсъдъци, се появяват като сериозен порив на носталгията по книжното тяло, по пренебрегваната от много издатели естетическа стойност. Важно е също, че авторите на книги-обекти използват средствата на изкуството, за да въздействат върху издателите, които губят интерес към библиофилския вид на книгите, към скъпите и уникални издания. Девизът на тези творци е: „Ние искаме да съхраним книгата в XXI век и затова я разрушаваме”.

„Бъдеще в ривърс” и ретрофутуризъм. Съществуват видими и невидими раздвижвания в медийното проектиране, които доказват тенденцията „назад към” или, казано по друг начин – *инволюция към първичното.* Тя се утвърждава като закономерен процес, проявяващ се в *технологичен ривърс,* в *реставрация****,*** *регресия, реинкарнация на стари практики и форми* или в *ретрофутуризъм* („назад в бъдещето”, „бъдеще в ривърс”). Към проявите на ретрофутуризъм в съвременния дизайн и проектиране съществува язвително отношение, оценява се като безпомощност, безидейност и вкопаване в миналото – просто като посока за търсене на вдъхновение. Но истината е още в Еклисиаст – нищо ново под слънцето; новото е винаги добре забравено старо. Ретрофутуризмът не е стил, мода или жанр, а принцип на кръговрата. Ретрофутуризмът е рационална политика на проектантите: щом бъдещето не е тук, ще го търсим там, където е било. Става дума за връщане към живот на древни и първични информационни обекти, комуникационни канали и медийни техники. Тази тенденция се наблюдава и при съвременните и ще продължи да съществува и при бъдещите форми на книгата – примерно чрез преоткриване на ръкописа[4] и на ръкотворните книги.

[4] Цветкова, Милена. Инатът на Гутенберг или назад към ръкописа // Цветкова, Милена. Информационна култура: Името на четенето. В. Търново: Gaberoff, 2001, с. 202-205.

Протеизъм и палингенеза. След всяко начало идва край, след всяко раждане идва смърт. Но също така се появява и едно ново начало, градящо се върху основите на рухналото старо. Де факто всеки край доказва *бъдещето като форма на завръщане.* Тези нововъзникващи, още неоформени явления на бъдещето се обясняват с принципа на протеизма. В него бъдещите обекти и действия се откриват още в зачатие, още по черновата, в тяхната „ранност", ескизност, предварителност. Протеичният обект има следния профил: „протоформата" е ембрионална по отношение на бъдещето и едновременно архаична, археологична от гледна точка на същото това бъдеще[5]. Как се отнася принципът на протеизма към битието на книгата? Книгата е ембрионът на следващата цивилизация, но в същото време е и наследник на древността. Протеичния си „старчески" облик проявява в онези междинни моменти, в които се сблъскват началото и краят.

За да дадем още една посока на мислене за книгата на бъдещето, ще използваме обяснения от Арнълд Тойнби принцип на *палингенезата*, в смисъла на цикличното възвръщане на нещо съществувало, но атрофирало. Съгласно принципа на палингенезата човешкото съзнание винаги ще се стреми да възвърне, да възроди, да прероди първоначалната натуралност на познанието от богат на многоканални дразнения информационен носител. Принципът на *палингенезата* държи книгата в нейното физическо тяло хилядолетия наред. Ефектът можем да означим с израза **„***назад към хиперсетивността".* Известно е, че преди Homo Sapiens е бродел по земята т.нар. *Homo Sensitiv* (чувстващият човек). Развивал се е в довербалния стадий на цивилизацията, а средата му е била хипертекстова. Нормалното му общуване със света се е провеждало по многоканална система, през всички сетива, базирани на т.нар. първа сигнална система. Древният човек е опознавал чрез допир, мирис, вкус, зрение и слух целия природен сензорен хипертекст. Ако се доверим на *принципа на палингенезата,* т.е. на цикличното възвръщане на нещо съществувало, но атрофирало, можем да обобщим: книжното тяло е оцелявало и ще оцелее благодарение на стремежа на човешкото тяло да си възстанови най-древната способност – многоканално общуване в естествена хипертекстова среда.

Отнесени към актуалните хай-тек и авангардни форми на книгата (цифровия файл, екранния текст, онлайн литературата, електронното мастило, електронната хартия, смартфоните, таблетите, четците за електронни книги и т.н.), протеизмът илюстрира *„края на книгата в бъдещето ѝ"*, а палингенезата предвижда *завръщане към древната форма на книгата.* Или както Протей е сменял формата си, така и книгата би трябвало да търси нови измерения и конструкции за бъдещето си.

Уникална визия и тяло за „утрешната книга". Наложително е тук да приведем мнението за „утрешната книга" и на човека, който създаде фундамента на европейския полиграфичен дизайн за XX в. – Ел (Лазар) Лисицки, изразено в най-популярната му статия „Книгата от гледна точка на зрителното възприемане – визуалната книга": „Словото има две измерения. Като звук словото е функция на времето, а като изображение – функция на пространството. Бъдещата книга трябва да бъде и едното, и другото. Автоматизмът на съвременната книга трябва да бъде преодолян. В противен случай автоматизираният образ на света ще спре да съществува за нашите чувства и ние ще се окажем в пустотата. Енергийната мисия на изкуството е да превърне пустотата в пространство, във възприемаемо чрез нашите сетива организирано единство"[6].

Провокативно звучат и днес указанията за „утрешната книга" на Лисицки, отправени още през 1927 г. Предупреждението му към дизайнерите беше, че ще дойде времето на такава форма на книга, в която *изображението е първично, а буквата е вторична.* „Ако

[5] Эпштейн, Михаил. Debut de siecle, или От Пост- к Прото-. Манифест нового века // Знамя, №5, 2001, с. 180-198; Michio Kaku. Visions. How Science Will Revolutionize the 21st Century. New York, London et. al.: Anchor Books, Doubleday, 1997, p. 5.

[6] Лисицкий, Лазар (Елиазар). Книга с точки зрения зрительного восприятия – визуальная книга // Искусство книги 1958–1960. Вып. 3. Москва: Искусство, 1962, с. 163-168.

един руснак, германец или американец запомни знаците (картинките) за понятията, пише Лисицки, ще може да чете на китайски или египетски, без да знае езика, доколкото езикът и писмеността са изолирани структури. Това предимство на картинните писмености беше изгубено с буквената книга. И затова смятам, че формата на книгата в бъдеще ще стане *пластично-изобразителна.*"[7] И дефинира трите графични фази на книгата в полза на бъдещето на безбуквената книга: 1) йероглифната книга е интернационална (по потенциал); 2) буквената книга е национална; 3) книгата на бъдещето трябва да бъде *безбуквена – анационална и космополитична*[8].

Творческата екстравагантност спрямо бъдещата визия на книгата се чертае и от съвременните проекти за *възкресяване на атракционите в книжното тяло*. Ако в периода 2009-2012 г. водещите традиционни издатели недоумяваха как да се съревновават с електронните книги, днес е видимо решението им: печатното тяло се възражда като новата добавена стойност на книгата и бележи една нова тенденция за „оздравяване" на физическите ѝ качества. Печеливши се оказват стратегиите за добавяне на стойност към физическото тяло на книгата, които следват три посоки: с така наречените „специални ефекти" на корицата или обложката, с вложени артефакти или с придружаващи тематични продукти и с активно експлоатиране на визиите на фантастични книги-артефакти от фентъзи филми и литературни произведения. В тази посока можем да говорим и за възкръсване на ръкотворните книги, на домашно направените и ръчно изработените корици. Анализът на тенденциите показва, че се множат новоиздадените книги с най-невероятен дизайн и текстурирани корици, които не могат да бъдат заменени от цифровите копия – светещи и апликирани книги, неформатни книги, театрализирани книги, книги с продуктови допълнения и т.н. Всички те са доказателство за зараждащото се ново мислене за качествен контент, публикуван в обаятелни и неустоими книжни тела.

Ако в бъдеще новите книги ще се издават преобладаващо електронно, хартиените екземпляри ще стават все по-скъпи поради падането на тиражите – и след време дори да ги има на пазара, ще бъдат изключително бутикова придобивка за елитни колекционери. Защото читателят има нужда да чувства „интимния контакт" с артефакта, примерно с писмо, написано от Чарлз Дарвин или папирус на възраст 2-3 хилядолетия. Усеща се внезапно свързан с нещо, което е наистина старо и ще ги отведе назад във времето. А има и хора, които реагират на четивото единствено със силно сензорно чувство.

Рационалният шанс на хартиената книга е да премине във фаза на *елитарна медия*, на луксозна придобивка, приоритетна единствено за платежоспособно малцинство (въпреки че е първата „масова медия"). А когато се превърне в знак за духовно благосъстояние, социализацията ѝ в постгутенберговата ера, макар и отдалеч, ще напомня времето преди Гутенберг – на ръкописните книги-фетиши. Просто защото книгата опредметява словото, превръща го във вещ, която можеш да имаш и да положиш в триизмерния периметър на своето тяло. Вещ, която можеш да персонализираш чрез собствената си двигателна активност спрямо нея, чрез собствения си почерк, драскулка, петно от непохватност или чрез собствената си домашна или телесна миризма: прочетената книга е вече психологизирана книга. И защото винаги ще има елит (както казва Николай Бердяев, само в купчината боклук няма йерархия). Хартиените книги в персонална библиотека ще са лукс и символ на богатство. Високият статус в обществената йерархия винаги си има маркер – днес е притежаването на скъп ръчен часовник, а утре – на скъпи ръкотворни хартиени книги.

Призив за творческа екстравагантност спрямо бъдещето на книгата изказа и английският писател-фантаст Нийл Геймън на Лондонския панаир на книгата през 2013 г.: „Ако

[7] Лисицкий, Эль. Наша книга // Книгопечатание как искусство: Типографы и издатели XVIII-XX веков о секретах своего ремесла. Москва: Книга, 1987, с. 229-238.

[8] Пак там.

искаме хората да се интересуват от хартиената книга, сме длъжни да измислим как да създаваме *уникален печатен продукт*. Длъжни сме на първо място да правим от книгата *привлекателен обект* – по-скъп, по-красив, по-фин, по-неустоим. Ако искаме да продаваме предмети, трябва да фетишизираме обектите и да дадем на хората причина да си купуват предмети, а не само съдържание."[9]

Фактът, че книгата не спира със своите медиаморфози и преображения, само последното от които е преобръщането на типографската книга в четец за електронни книги, ни води до следните заключения:

Книгата винаги е била и ще бъде ценност за човечеството. Тази ценност дори нараства с течение на времето. А дебатите дали книгата е ценност като съдържание или като вещ едва ли ще заглъхнат, докато четенето има физическо измерение. Няма две мнения, че именно съдържанието винаги е маркирало една книга като безценна или безсмъртна. Но днес е все по-ясно, че не можем да пренебрегнем книгата като тяло, тъй като именно към него са насочени надеждите на издателската и другите творчески индустрии в опитите да противостоят на тоталната и с неясни перспективи дигитализация.

Новите технологии преместиха дебата към книгата като визия – как трябва да изглежда. По пътя на внедряването на най-съвършени технологии физическата книга на бъдещето може да стане по-удобна, по-компактна и по-мобилна дори от електронната книга, а функциите ѝ да станат още по-богати. Логично е да се промени „опаковката", както някога е залязъл и свитъкът. Логично е книгата да бъде съхранена както в нейния печатен вид, така и в постгутенбергов вид, и в каквато и да е невъобразима днес „форма на опаковане на смисъл", както доказват и учебните проекти на студентите.

Студентските опити по книгофутуризъм

Творческите концепции и проекти, включени в настоящото албумно издание, са дело на студентите от специалността „Книгоиздаване" и от магистърската програма „Креативна комуникация" във Факултета по журналистика и масова комуникация към Софийския университет.

Рекапитулацията обхваща шест фази на проектна дейност през изминалите шест години (2007-2013), изготвени и предадени на следните дати: 10 декември 2007 г., 25 ноември 2008 г., 29 ноември 2010 г., 28 ноември 2011 г., 20 февруари 2013 г. и 23 февруари 2013 г.

Учебните проекти са апробирани и оценявани в три формата – проекти за студентски конкурс „Постгутенберговата книга" (2007 и 2008 г.), извънаудиторни и курсови проекти на тема „Моята книга мечта" (2010, 2011, 2013 г.) и курсови проекти на тема „Алтернативни тела на книгата" (2013 г.) по академичните дисциплини „Книгата като медия" и „Еротика на книгата".

Статистиката отчита общо 77 учебни проекта под авторството на 76 студенти (една студентка – Виктория Радева, е участвала с два творчески проекта в двете издания на студентския конкурс „Постгутенберговата книга").

За пръв път проектите бяха показани публично през 2013 г. в специално организирана експозиция „Алтернативни тела на книгата". Експозицията включи само макетите и пластиките – около 40 произведения, представени тук със снимки. Автори на снимките от експозициите са докторантите Вида Делчева (Съвременно световно книгоиздаване) и Виктория Бисерова (Книгознание) и студентите по Книгоиздаване Анна Николова, Петя Димитрова и Цветелина Коилова.

---

9 Neil Gaiman Keynote at The Digital Minds Conference 2013 // London Book Fair, 19.04.2013. Available from: http://www.londonbookfair.co.uk/Library/Interviews/Neil-Gaiman-Keynote-at-The-Digital-Minds-Conference-2013

Целесъобразността на проектите: ангажиментът е към бъдещето на книгата, четенето, писането и издаването – да се осигури физическа безопасност на материалните медии, ако може за вечни времена, и едва тогава с чиста съвест да се предоставят на света техните цифрови копия.

Цел на изданието: да осигури един неприкосновен запас от идеи за книги за бъдещето – това са мечти, които един ден ще живеят.

Очакван ефект от изданието:

- ☞ Всеки читател ще може да си разпознае своята мечта.
- ☞ Всеки продуцент и издател ще може да използва настоящото издание за креативни проекти и иновации.
- ☞ Всеки учебен проект в рамките на тази колекция от творчески реализации може да се използва като повод за дискусии и дебати по редица въпроси: как би изглеждала и функционирала книгата утре; какви ще бъдат новите възможности за съхраняване, предаване, интерпретация и създаване на информацията; какви ще бъдат новите форми на организация на съдържанието (контента); какъв е шансът на визуалната книга, базирана на универсалния, интернационален език – визуалния, на фона на многогласието и многоезичието на културите (в унисон с популярните примери за книги-полилингва, безбуквени или „неми“ книги); какъв е шансът на пространствено-изобразителната книга като контрапункт на настоящия плосък двуизмерен носител – печатния лист или дисплея (като рефлексия на мечтаната от световноизвестния киноекспериментатор Сергей Айзенщайн сферична книга или книга-глобус) и т.н.
- ☞ Изданието може да инициира нови посоки на изучаване и преосмисляне на тази ключова технология за вербализация и меморизация на знанието – феномена книга.

Посланието на това издание към бъдещите издатели и представителите на другите творчески индустрии е: трябва да се правят книги, трябва да се правят различни книги. Няма нищо страшно в това, че едни не харесват това, което правят други. Важното е да има предприемачи, които осребряват мечтите за книга на младите и материализират книгите на въображението им.

Публични експозиции на учебните проекти

I. Експозиция „Творчески проекти – Алтернативни тела на книгата“ между 13-22 март 2013 г. в книжен център „Гринуич“ (Greenwich Book Center), гр. София, бул. „Витоша“ №37.

II. Експозиция „Алтернативни тела на книгата“ между 15-22 април 2013 г. в книжарница „Ентусиаст бук хаус“ (Enthusiast Book House) на изд. Enthusiast, гр. София, ул. „Кракра“ №12.

III. Експозиция „Алтернативни тела на книгата“: Творчески проекти на студенти от специалностите „Книгоиздаване“ и „Креативна комуникация“ на 22 април 2013 г. във Факултета по журналистика и масова комуникация на СУ „Св. Климент Охридски“. По повод 23 април – Световния ден на книгата и авторското право.

Публикации

1. Творчески проекти – Алтернативни тела на книгата. Реализация на студенти по „Книгоиздаване“ и „Креативна комуникация“, Факултет по журналистика и масова комуникация, СУ „Св. Климент Охридски“: 24 снимки // Greenwich Book Center – Facebook, 18.03.2013. Available from: http://www.facebook.com/media/set/?set=a.482835328450586.1073741826.356271474440306
2. Книгата като тяло: Творчески проекти – Алтернативни тела на книгата: 24 снимки // Enthusiast – Facebook, 18.03.2013. Available from: http://www.facebook.com/photo.php?fbid=482835871783865&set=a.482835328450586.1073741826.356271474440306
3. Алтернативни тела на книгата: 30 снимки // Ентусиаст – Facebook, 15.04.2013. Available from: http://www.facebook.com/media/set/?set=a.563577250330494.1073741828.154304351257788
4. Цветкова, Милена. Световният ден на книгата и авторското право в СУ, Факултет по журналистика: На 23 април светът празнува силата на книгата // Културни новини, 21.04.2013. Available from: http://kulturni-novini.info/news.php?page=news_show&nid=16861&sid=11
5. Атанасов, Гриша. Световен ден на книгата и авторското право във ФЖМК // Събития – Facebook, 21.04.2013. Available from: https://www.facebook.com/events/488302361225495
6. ФЖМК празнува: Световен ден на книгата и авторското право // Факултетен Студентски съвет на ФЖМК, 21.04.2013. Available from: http://fjmc.eu
7. 23 април – Световен ден на книгата и авторското право: 10 снимки // Enthusiast – Facebook, 22.04.2013. Available from: http://www.facebook.com/media/set/?set=a.556792494342303.1073741826.154304351257788
8. ФЖМК отбелязва Световния ден на книгата и авторското право // Софийски университет „Св. Климент Охридски“: Факултет по журналистика и масова комуникация: Новини, 23.04.2013. Available from: http://uni-sofia.bg/index.php/bul/universitet_t/fakulteti/fakultet_po_zhurnalistika_i_masova_komunikaciya/novini
9. Димитрова, Петя. Изложбата „Алтернативни тела на книгата“: 18 снимки // Книжна борса Искър: Нашите партньори, 24.04.2013. Available from: http://www.bgkniga.bg/news/393/Nqkolko_dumi_za_izlojbata_Alternativni_tela_na_knigata_.html

1. МЕТОДИКА НА УЧЕБНИТЕ ПРОЕКТИ

Още в началото на проектния процес студентите са приканени да се придържат към научния постулат: обективно съществуват не „нови“ книги, а нови и непрекъснато променящи се рационализирани носители на книгата. Креативността трябва да е концентрирана върху функционалната същност на книгата като медия – на произведението едновременно като обект на четене и като платформа за фиксиране, предаване, съхраняване и възприемане на информация. С други думи, предмет на непосредствения интерес не е книгата в нейната материална застиналост, а онази проблематична зона, в която съвременната книга ту губи, ту отново придобива телесност.

Следователно става дума за проектиране в условия на непредвидимост и изненади.

1.1. Същност на проектирането

„Проект“ означава ограничено във времето начинание, насочено към създаване на уникален продукт или услуга или към получаване на принципно нови резултати.

В контекста на академичните задания по „Книгата като медия“ и сродните ѝ дисциплини под понятието *„проект“* ще имаме предвид процедура по иницииране на „замислено преобразование“ като реакция срещу проблемна ситуация (виж *схема 1*).

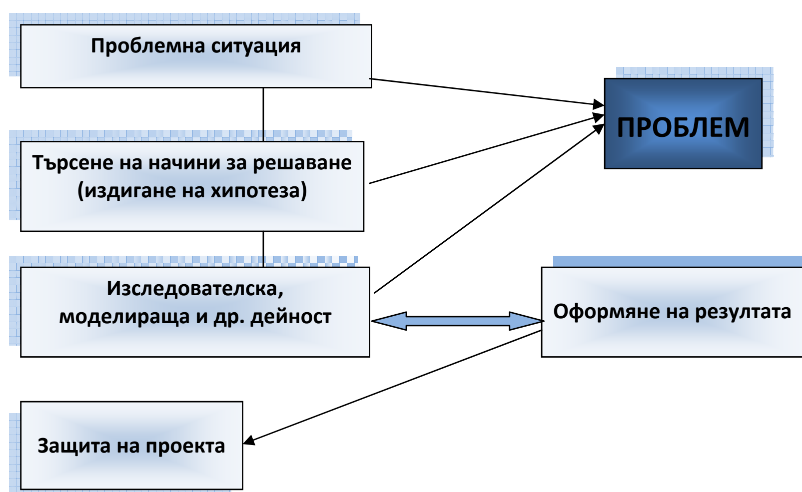

Схема 1. Алгоритъм на проекта

Концепция (проектна идея). Учебните проекти се придружават от концепция – разбираемо описание на начина, по който реализацията на проекта ще помогне да се реши откритият проблем. Концепцията на проекти с изобразителен или обемно-пластичен характер е своеобразен превод на творческия импулс в разбираема за зрителите словесна форма.

Концепцията се пише в следната последователност: информационен блок (данни на автора) – проектна задача – обосновка на идеята – структура на проекта – резултат – бъдещо приложение на проекта.

Подход. Тъй като прогностичното мислене се развива чрез прескриптивен подход, продуктивен в настоящите учебни проекти е принципът на предписанията, на идеократичността, различен от диагностичният принцип, свойствен на описателния подход. Затова отдаваме първостепенно значение на откриването на нови идеи и предложения за усъвършенстване на визията за книгата. Най-важното при радикалните идеи е, че единствените предпоставки, при които се появяват, са *непоколебимост* и *изобретателност*. При това не разходват много

Схема 2. Методи за проектна дейност

по-голям бюджет от нормалното, тъй като единственият ресурс, от който се нуждаят, е *смелост*.

Методи. Съвкупността от използваните в проектната дейност методи е показана в *схема 2*. Поради творческия характер на настоящите учебни проекти, ще бъдат използвани *методите, базирани на въображението*.

Известна е методиката на К. С. Станиславски, или по-точно – препоръчваната от него „психотехника“, според която навлизането на актьора в предоставената му роля трябва да се осъществи посредством „магическото око“, наречено въображение. Подбудено, мотивирано от волята и разума, но стоплено от емоциите, то трябва да лети свободно. Влизайки в ролята на проектант, изпълнителят трябва да се отдаде на въображението си, което в още по-голяма степен важи за ролята на „автор“. Ако използваме мисълта на Станиславски, без работата на въображението не минава нито ден, даже началният момент на творчеството.

1.2. Въображението в проектната дейност

Човекът за разлика от животните има свят, несъвпадащ с данните от сетивата. Това се дължи на уникалната психична функция да си представя неща, които са възможни, макар и неналични в сетивния му опит[10]. Именно това е въображението.

Въображението има три фази – творческо въображение, фантазия и мечта. Психолозите са склонни да допуснат, че способността да се изграждат определени мисловни представи, в резултат на което да се създават собствени въображаеми светове на съзнателно и подсъзнателно ниво, е *уникална способност, достъпна само за отделни индивиди*. Въображаем образ може да се създаде при положение, че контактите с действителността са били достатъчни и ефективни и са позволили на човека да я възприеме като съчетание от свойства, които да съхрани в паметта си като образни обобщения и да ги активира, когато е необходимо да се удовлетвори дадена жизнена или професионална потребност.

Съществува възглед, който сближава въображението с мисленето. По-точно, въображението се разглежда като *свободно реещо се мислене, недисциплинирано от цел и чувство за реалност*. „Душата” на въображението е *чувството за възможност*, което непрекъснато съчетава отново и отново съставките на опита и изчерпва нови и нови предмети от един свят на възможности. Тук въображението не е медия на вътрешна нагледност, удобна система за репрезентиране на наличното битие, а познавателна способност, предназначена да опознава предмети и закони на възможното битие и да ги внася в света на човешкото всекидневие. Актуалната дефиниция на въображението гласи, че то е *абстрактна психическа функция, сродна на мисленето, която произвежда ново знание за света, освободено от ограниченията на наличната ситуация*[11].

---

10 Минчев, Борис. Обща психология. София: Ciela, 2008; Минчев, Борис. Въображение: Лекция. София, януари 2003. Available from: http://www.borisminchev.info

11 Пак там.

Въображението на четящия човек

Въображението е процесът, който съответства изцяло на читателското поведение.

Тъй като четенето е перцептивен, а не сетивен процес, *контактът на читателя с текстовия свят се осъществява не чрез зрението, а чрез въображението.* В случая не става дума за „гола мечтателност", а за напълно целенасочено състояние, при което читателят оперира с конкретна информация. Това е такава репрезентативна способност на индивида, която, с помощта на съхраненото в паметта и на установените начини на мислене, възпроизвежда, сътворява новата реалност на текста в зрими образи. Читателят „вижда" тези образи чрез чужди очи, т.е. такива, каквито той не притежава в арсенала на собствения ограничен опит, а черпи и доразвива от набора на обективирания върху някаква медия опит на човечеството.

Въображението, както възпроизвеждащото, така и творческото, участва активно в процеса на четенето. Чрез него се осъществява етапът на „живото съзерцание", като с негова помощ образите в текста оживяват, добиват видимост, осезаемост и действеност. Чрез свободни и индивидуални асоциации активният читател допълва, обогатява и развива *новата реалност*. При това тази сътворена от читателя действителност носи белезите на неговата индивидуалност, на неговия смислов порядък и ценностна система и е напълно независима от намеренията и постиженията на автора.

Книгата позволява свобода на фантазията, асоциации, яркост на образи, изобилие от различни възможности, различни гледни точки. Четенето на думите една по една и обвързването им в изречения, а изреченията в цялостен текст, носи в себе си принципа на схемата и сглобяването. При прочита на един текст *всеки нов читател се превръща в експериментатор.*

Креативният потенциал на въображението

Въображението е психологическият механизъм на най-престижното и градивно човешко качество – креативността. Изключително важно е мястото на въображението в усилията да преодоляваме време и пространство или да извършваме различни трансформации с явленията от действителността.

Психологът Борис Минчев привежда списък, в който открояваме ефектите на въображението в различни проектни ситуации, пред които се изправя субектът[12]. Така получаваме научно удостоверение, че творческото въображение:

- осъществява мисловни експерименти в контекста на научното познание;
- посочва на субекта действия, за които не са изработени културни практики;
- замества реални дейности при физическа невъзможност за удовлетворяване на блокирана потребност – въображаемо пътуване по света и из вселената; въобразяване, че пиеш вода, когато си жаден и т.н.;
- води до търсене на нови или по-силни усещания – гастрономични, обонятелни, тактилни или комплексни;
- играе с позволяващите обстоятелства (affordances) на тялото, на емоциите, на идеите и др. заради удоволствието, което носи играта;
- проиграва виртуално социални ситуации преди те реално да са се случили – нарича се „умствено упражняване" (mental practice);
- реализира процеса на т.нар. „необходима импровизация" (У. Т. Сингълтън) при формирането и усъвършенстването на социални и работни умения;
- участва в създаването на жизнени планове на личността (особено в някаква първична форма на копнежи и мечти).

[12] Минчев, Борис. Обща психология. София: Ciela, 2008; Минчев, Борис. Въображение: Лекция. София, януари 2003. Available from: http://www.borisminchev.info

Мечта – висша фаза на въображението

Мечтата е необходимото условие за преобразуване на действителността и е изцяло свързана с въображението.

Мечтата като психологическа категория е особена форма на въображението, локализирана в достатъчно отдалечено бъдеще и обединяваща представите за високо качество на живот. Мечтата често участва като силен фактор в търсенето на правилното решение и в научното проектиране[13].

На мечтателите често се гледа като на непрактични хора. Знае се обаче, че често *мечтателите се оказват по-практични от онези, които ги осмиват*. На хората с въображение дължим усъвършенстването на света и цивилизацията; това са хората, които са „виждали" с въображението си по-съвършените неща и са решавали да ги реализират, това са онези мечтатели, които са смекчили тежките условия на живот на човечеството. Човек, който се задоволява да вижда света такъв, какъвто е, човек, който няма въображение, върви само по отъпкани пътеки.

Трябва да имаме предвид обаче, че мнозинството от хората са ограничени в мечтите си. По същество мечтите им представляват проектиране в бъдещето на настоящия им опит.

1.3. Методи и техники на проектиране

В творческите проекти по „Книгата като медия" и сродните дисциплини може да се разчита на следните методи: скрайбинг, ескизиране, макетиране, пластическо моделиране, виртуално презентиране.

Методът „скрайбинг" е техника на визуална презентации (от англ. scribe – нахвърлям ескизи или рисунки). Скрайбирането е изкуството на улавяне „на живо" на сложни концепции чрез скици, илюстрации и думи. Скрайбингът позволява да се предаде всяка нова информация с графични символи. Именно този принцип на построяване на опорни схеми работи безотказно на всички етапи от образователния процес: изучаване, обобщаване, проверка на усвоения материал. Но скрайбингът или скицирането в движение е работен принцип и на творците. Известно е, че всеки проектант, архитект, дизайнер, художник закрепва своя мисловен план първо в оптичен или графичен формат.

Съставяне на ескизи (скициране, ескизиране). Ескизите са подготвителният етап при т.нар. формообразуване в творческия процес – преди техническото въплъщение на идеята във физически обект. Ескизирането е монолитно, статично представяне на замисъла, докато скрайбингът е цикъл от скици, скициране в динамика на въобразения обект.

Методът на макетирането е техника на конструиране на физически обекти, на базата на които се създават пространствени триизмерни модели на някакъв прототип. Технологията на макетирането може да се прилага както за единични нефункционални симулационни обекти или за качествено пригодни за употреба единични предмети, така и в художествените занаяти от скулптори, които експериментират със сложен профил на оригинална творба или на съставните ѝ части. Съществува и по-усложненият метод на бързото прототипиране (Rapid Prototyping), позволяващ да се изготвят обекти със сложна обемна форма (най-ефективно се прилага в области на проектно творчество като автомобилния дизайн).

---

[13] Christoff, Kalina, Alan M. Gordon, Jonathan Smallwood, Rachelle Smith and Jonathan W. Schooler. Experience sampling during fMRI reveals default network and executive system contributions to mind wandering // Proceedings of the National Academy of Sciences, 2009, Vol. 106, №21, pp. 8719–8724. doi: 10.1073/pnas.0900234106; Словарь практического психолога. Сост. С. Ю. Головин, Минск: Харвест, 1998. 800 с.

Метод на пластическото моделиране. Пластическото изобразяване в изкуството означава „реализация на богатството на човешкото съзнание в зрителни форми, създадени от ръката – качествено изразяващ, а не функционално действащ инструмент – и възприемани от окото, този орган чудо, в който се съчетават мисълта със стихията на сетивното”[14]. Необходимо е да отбележим, че пластическите изкуства са различни от музическите изкуства (литература, драма, музика, танц) и обхващат живопис, графика, скулптура, архитектура, декоративно-приложно изкуство. В пластическото моделиране се използват най-широко похватите на *емблемата, символа и алегорията*. Резултатът при употреба на метода на пластическото моделиране е авторско произведение – уникат, което творецът обявява за еквивалент на собствените му зрителни образи[15].

Същността на метода на пластическото моделиране при интерпретацията на книгата като обект означава в процеса на творческия експеримент да се създават нейни *асоциации и метафори* във вид на обемни форми. Интерпретациите могат да се реализират като визуализация на сцеплението на читателя с книгата (интимният акт на четенето) или като образ на идеалното четене. Резултатът при настоящите учебни проекти може да бъде пластика в стила на *книга-афоризъм*.

Виртуално презентиране. Виртуалният проект се създава чрез специален софтуер за автоматизирано моделиране и анимация (*CorelDraw, Adobe Photoshop*). Дигиталните компютърни системи създават и показват проектите по-детайлно, отколкото ръчният метод на макетиране. Чрез дигиталната система за макетиране може да се пресъздават точни виртуални профили на проекта във физическото пространство (проби), още преди оригиналният модел да бъде завършен. Този технически процес позволява на базата на виртуалния проект да се създаде след време точен единичен или сериен физически обект. Най-популярният начин за виртуално презентиране е изготвянето на материал във формат .PPT, направен от програмата *PowerPoint*. Техническата страна на *PowerPoint* презентациите е стандартна и позната: състоят се от няколко отделни страници, наричани слайдове, които могат да съдържат писмен текст, графики, таблици, снимки, звук, музикални клипове, видеоцитати, филми и др. Окончателният проект може да бъде показан на живо на компютър или чрез навигация в командването от страна на водещ, но може да бъде и отпечатан.

На базата на знанията си за въздействието на книгата върху читателя студентите ще използват онази функция на въображението, която води до изграждането на мисловен модел на крайния материален продукт и/или форма на поведение, която ще доведе до нещо осезаемо. Ще разчитат на функцията на въображението да генерира възможни проекти в професионалната дейност. По-точно – ще използват *въображението като средство за създаване на мисловни образи*, които генерират иновативната дейност. В творче-

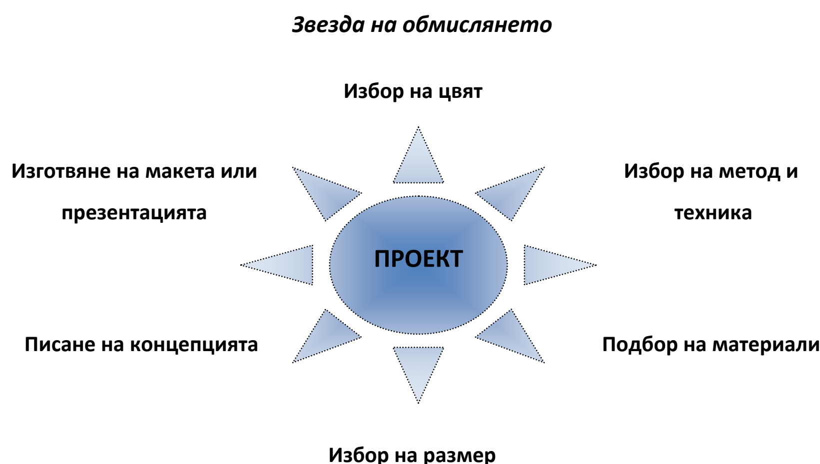

Схема 3. Творческо решение и реализация на проекта

---

14 Маринска, Ружа. Структура на пластическия образ: Автореферат на дисертация. София, 1983, с. 15.

15 Христова, Нина. Теория на изкуството като теория на пластическия образ. София: Карина М, 1998, с. 9.

ското проектиране е желателно да се използва механизмът „звезда на обмислянето", по който се преминава от решението към реализацията, от абстрактното към конкретното, от идеалното към техническото изпълнение на проекта *(схема 3)*.

Онова, което търсим със заданията за учебни проекти по „Книгата като медия" и сродните дисциплини, са емпирични аргументи, че краен продукт на въображението, стимулирано посредством овладяването на креативни методи и техники, е материализирането на мечтата на всеки, който иска специално бъдеще за себе си като читател, автор или издател.

1.4. Теоретично мислене за книгата като медия

Как да мислим за книгата като медия?

Книгата като най-важния структурен елемент на социалната памет при всяка цивилизация трябва да се изучава в универсалната за „науките за изкуственото" онтологична схема:

създаване* → *обект (артефакт) → ***употреба*** (артефактът във всеобхватна дейност)

За да преодолеем стереотипа за книгата като краен продукт на материално производство, трябва да надскочим шаблонната представа за нея като „мастило върху бял лист", ограничаваща погледа единствено до спецификата на създаването (производството) и доставянето (разпространението и търговията). И това е възможно, ако бъде реабилитирана като медия (комуникационен артефакт) и се постави в пресечната зона между науката за книгата и науката за медиите – в полиморфичната зона на *медиология на книгата*[16]**.**

Медиологията (медиалогията или медиазнанието, фр. и нем. mediologie, англ. medialogy) изучава книгата като първата изкуствена (материална) медия, като първия медиатор в социалните комуникации на човечеството.

Медиологията е „наука за средата". Нейният обект е средищността или междинността, а предметът на частни научни изследвания са медиаторът и медиатехнологията[17]. Медиологичният подход обвързва технологията с функцията ѝ на основно движещо средство или медиатор в парадигмата на комуникационната интеракционалност с нейните предвидени или непредвидими ефекти. Инструментът, с който се изследва това функционално поле, е стратегията на *контекстуалната синергия* (contextual synergy), т.е. медиологията търси не само средищния компонент на комуникационната среда с неговата активност и влиятелност, а се опитва да установи и факторите на сцеплението между съсубектите (източник и получател, автор и читател) и да открие формулите на усилващите ефекти.

Медиологията ни предлага научен подход, който в най-голяма степен може да ни помогне да моделираме *книгата като автентична медия в комуникационната еволюция и като непрекъснато трансформиращ се и верифициращ се медиен прототип*. За медиологията е важна не само материалността, а и способността на една медия да умножава творческата мощ на човека, да обясни как идеите се превръщат в материална сила.

Дефиниция за медия

Медията е *среда* за участниците в комуникационното взаимодействие. Медията е помощна среда – *медиаторна зона*, в която се извършва *взаимодействие чрез артефакт*. Така от медиологична гледна точка „медия" е *всяка изкуствена среда за опосредстване*

---

16 Основен източник: Цветкова, Милена. Книгата като медия. София: Enthusiast, 2012. 600 с. По-конкретно глава 2 „Етимология на книгата като медия", с. 45-70.

17 What is medialogy? // Fischer, Jennifer L. Reading The Mediatrix: An Innovative Strategy in Developing Online Media and Technology for Learning. 1996 [cited 28.01.2013]. Available from: http://www.geocities.com/jlynnfischer/medialogy.html

взаимодействие или посредник, който осигурява необходимите условия за „разтваряне“ и „разгръщане“ на комуникацията.

Дефиниция за книгата като медия

От позицията на общата теория на комуникациите и теорията на масовите комуникации медията „книга“ се отъждествява не просто с носителя или канала, а именно с медията – *средата и участниците в комуникационното взаимодействие.*

Книгата е средата на четенето[18]. И това е същността на книгата като медия – да осигури *среда за сцеплението между пишещия и четящия, между източника и получателя,* медия (medium) на многократното и многобройното четене.

В този смисъл, медиологичната дефиниция за понятието „книга“, надхвърляща традиционната представа за печатната книга, е: *форматирана среда за възприемане на идеи и трайни знания, предадени чрез виртуален образ на някаква действителност.*

Схема на книгата като медия

Феноменът „книгата като медия“ може да бъде изобразен с помощта на процесуална схема от 4 елемента, където авторът (източникът, комуникаторът, инициаторът на комуникацията) избира носителя (материалния или виртуалния), върху който да обективира текста (съобщението, историята), предназначен за читателя (реципиента).

Тези 4 елемента са интегрирани върху единна платформа, наречена на схемата подолу „Книгата в действие“, където:

А е авторът (източникът, комуникаторът, инициаторът на комуникацията),

Н е носителят (кодовата система и каналът),

Т е текстът (съобщението) и

Ч е читателят (реципиентът).

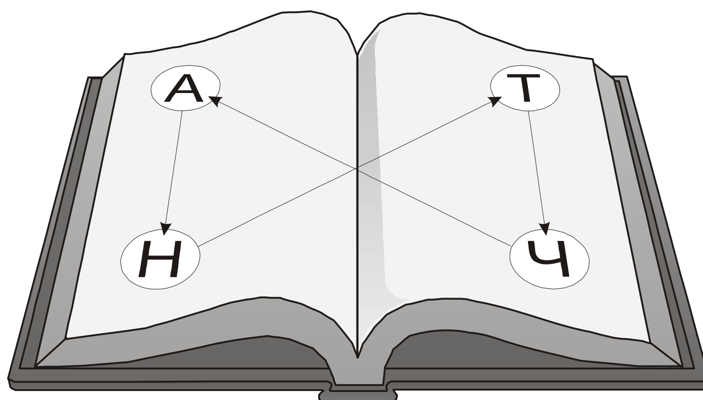

Схема 4. Книгата в действие

Участниците или елементите в тази схема са в непрекъснато взаимодействие и в една и съща последователност. За да се проследи ефектът от въздействието на дадена книга, в частност – да се провери как е възприето и дали е разбрано съдържанието ѝ, е нужен резонанс или обратна връзка. Именно на този етап от комуникацията възприемателят се превръща в инициатор. Любопитното при книгата като медия е, че обратната връзка от читателя към автора е почти непосредствена и по-бърза в сравнение с връзката автор – читател.

Медията „в действие“ обхваща комуникационния цикъл (с вход „източника“ и изход „реципиента“) в неговата пълнота и завършеност.

„Душа“ и „тяло“ на книгата като медия

Медиологията проектира книгата в универсалния дуален модел за медия – съдържание и форма – текст и носител – душа и тяло (*схема 5*). Съгласно този модел медията е

[18] Еко, Умберто и Жан-Клод Кариер. Това не е краят на книгите: Разговор с Жан-Филип дьо Тонак. София: Enthusiast, 2011, с. 30.

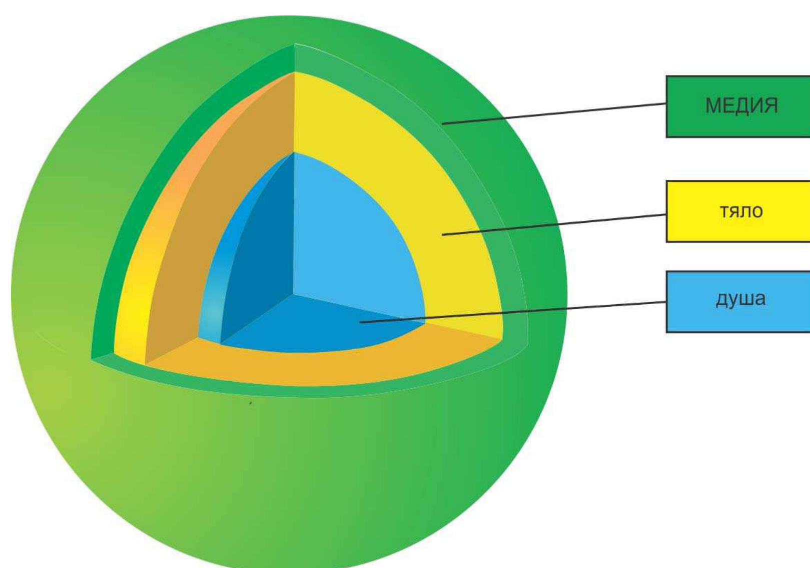

Схема 5. Медията – единство от тяло и душа

диалектическо единство на „текст“ и „тяло“, философски казано – между „душа“ и „тяло“. Ако приемем, че всяка медия е вън стоящо удължение, „протеза“ на човешката същност, че всяка медия е екстензия на човека (според теоретиците на артефактите Е. Хол, Х. Хас, Р. Емерсън, К. Лоренц, Маршал Маклуън, Ричард Докинс, Скот Търнър), би било логично медията да притежава неизменните за човека „тяло“ и „душа“. Душата, разбира се, е метафора на съдържанието/текста.

Книгата – обект на тактилни комуникации (хаптика)

За създаването и усъвършенстването на тактилните или сензорните технологии в комуникациите се грижи специална наука – хаптика. От 1990 г. в Масачузетския технологичен институт функционира Лаборатория за човешката и машинна хаптика (The Laboratory for Human and Machine Haptics), по-известна като Лаборатория на осезанието. По отношение на медията „книга“ хаптическите проучвания се фиксират върху взаимодействието между книжното тяло и ръцете на читателя. Това е територията на хаптиката – работи върху докосването като тип комуникация или върху „четенето” с ръце. Един от съществените клонове на хаптиката, който има пряко отношение към изкуството на книжното тяло през XXI век, е т.нар. „тактилно изкуство“ (touch-art). В „Манифест на тактилното изкуство“ се настоява всички произведения на изкуството и духа да са „ръкотворни“ и да могат да се възприемат и в тъмнина, и в тишина – чрез опипване. Нещо повече – повърхността им да бъде обект на най-фини преживявания и пространство на художествено търсене[19]. Отнесено към медиологията на книгата това означава читателят да преоткрие себе си като „осезател“ (различен от „зрител“, „слушател“). Това означава и друго – че тактилните книги не са само за незрящи читатели, че книгата, която ще усили удоволствието от познавателната и творческата дейност, е именно осезаемата, тактилната книга.

Книгата като медийно тяло

Това, че делим книгата на форма и съдържание, не означава, че автономното ѝ съществуване – само като тяло/форма, не е само по себе си източник на съдържание. Визията също е информативна. Обликът също носи послания. Дизайнът също е медия.

В контекста на теорията за книгата като медия, базирана на медийната сепарация на книгата като душа и тяло, сме длъжни да поддържаме баланс между познанието за текста (душата, съдържанието) и за носителя (тялото, формата). До днес обаче книгата остава с незаслужено пренебрегвано от изследователите си телесно битие. Затова е нужно да експериментираме с хипотези и да апробираме нови идеи и знания във втората половина от дуалната структура на книгата като ме-

[19] Епщейн, Михаил. Новото сектантство: Типове религиозно – философски умонастроения в Русия. Москва, 1994.

дия – медийното тяло. Защото кодиращият и изпращащият послания само чрез книжното тяло, също като автора на проза, иска да разнообрази, да промени видимата действителност или да генерира нов облик на действителността[20].

Теоретична основа на проектното мислене за книгата като тяло може да разчита на показаната на *схема 6* диверсификация на книгата като тяло.

Спектърът на действия с формите, с визията, с тялото на книгата може да се разгърне в пет основни посоки на видимост (зримост, сетивност): като вещ, като изкуство, като сянка, като екстензия, като пост-книга.

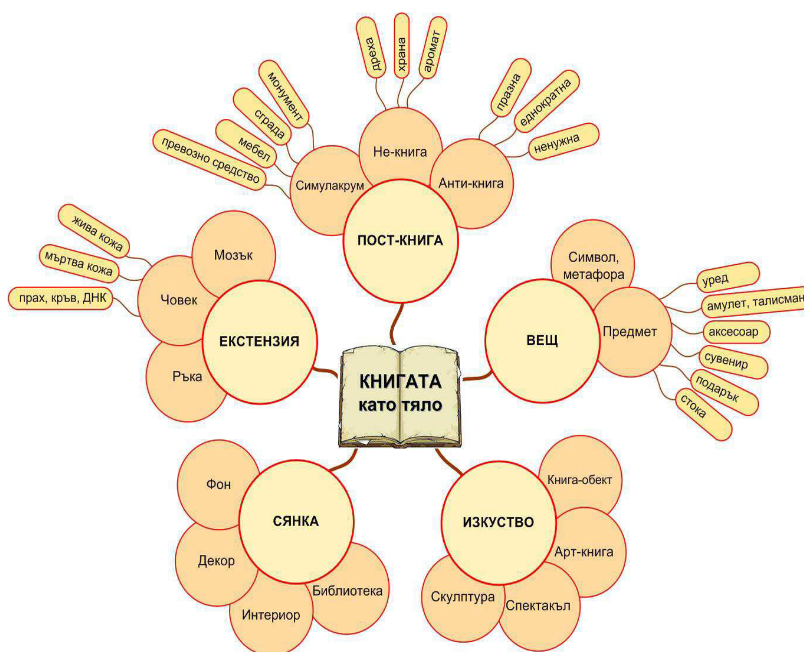

Схема 6. Диверсификация на книгата като тяло

- ☞ Книгата като вещ се проявява в две разклонения: като предмет (уред, амулет или талисман, аксесоар, сувенир, подарък, стока) и като символ и метафора.
- ☞ Книгата като изкуство се проявява в четири разклонения: като книга-обект, като арт-книга, като скулптура и като спектакъл.
- ☞ Книгата като сянка е фазата на нейната полувидимост и полуфункционалност и се проявява в четири разклонения: като библиотека, като интериор, като декор и като фон.
- ☞ Книгата като екстензия може да битува като продължения на ръката, на мозъка и на човека като цяло (жива кожа, мъртва кожа, кремиран прах, кръв, ДНК).
- ☞ Пост-книгата може да се прояви в поне три разклонения: като симулакрум (монумент, сграда, мебел, превозно средство), като не-книга (дреха, украшение, храна, аромат), като анти-книга (празна, еднократна, ненужна книга).

Разгръщането на пълния спектър от диверсификации на книгата като тяло би подпомогнал заетите в сферата на книгата:

1) да осмислят книгата в ракурса на телесната модалност на комуникиращия човек;
2) да анализират и прогнозират поведението на книгата като елемент от физическия свят;
3) да програмират поле за трайна в пространството и времето обратна връзка с новосъздаваните книги;
4) да усъвършенстват „политиката на книжното тяло“, която може да гарантира печелившо поведение в т.нар. борба за читателя в „икономиката на вниманието“.

В заключение на този методологичен увод можем да кажем, че инструментариумът на медиологията все още не е използван, за да се докаже, че книгата е **среда за креативна комуникация**, форматирана върху физически или дигитален носител, масово или ограничено тиражирана, но предназначена за междуиндивидуално, „епистоларно“ общуване (както гласи афоризмът на Епикур: „Това пиша не за мнозина, а за теб, защото и един на

[20] Обикновено проявите на книгата като тяло разчитат на образното мислене и се обозначават с изразите „прилича на“, „изглежда като“.

друг сме си предостатъчна публика.“).

Този инструментариум ще бъде използван в учебните проекти на студентите по комуникационни науки, за да се докаже неограниченият потенциал на книгата като медия.

1.5. Учебен проект „МОЯТА КНИГА МЕЧТА“ (експеримент за проектно мислене)

Какво е разбирането за книга у читателя в ерата на интернет, смартфони, високи скорости и високи технологии? Как постиженията на науката променят формите и форматите на съвременното издание? Как да не изгубим тактилната връзка с книгата и едновременно да сме в крак с времето?

Типичният образ на книгата все още е писмено съдържание върху хартиени листове, плътно скрепени и защитени с корица. Но нека помечтаем за формата, в която ще бъде внедрена функцията на книгата утре. Да експериментираме над формата на книгата на бъдещето.

Учебните проекти „Моята книга мечта“ са извънаудиторна творческа задача по дисциплината „Книгата като медия“ със студентите от специалност „Книгоиздаване“.

Основната задача на учебните проекти е да покаже на студентите как *да мислят холистично* за книгата като медия, като екстраполират идеите си върху:

1) универсалния дуален формат за медия – съдържание и форма (душа и тяло; енергия и материя; тленно и нетленно; тегловно и безтегловно);
2) медиологичния формат за книга – среда на четенето**,** среда за сцеплението между пишещия и четящия, между източника и получателя, медия (medium) на многократното и многобройното четене;
3) общата си теоретична подготовка по комуникационни науки и интелектуалните си качества, свързани с интерпретиране, търсене на метафори, концептуализиране, схематизиране и дори с играта, която се налага като основна творческа стратегия в новите реалности на културата и бизнеса.

Методични указания:

Студентите имат възможност за избор от три варианта на проектиране:

I. Макет, художествена пластика, инсталация и др. Предават се с писмена концепция или обосновка на идеята и снимка (в JPEG, резолюция 72 dpi, формат A4). Изображенията може да са изпълнени с всякаква техника, но трябва ясно да отразяват идеята на авторската концепция. Това може да са както снимки на вече готова творба, така и ескизи към проекта. Ако проектът е за „еднократна употреба“ (т.нар. ядивна книга), снимката е задължителна.

II. Видеоклип, по желание с тематична музика. Предава се видеофайл, придружен с писмена концепция или обосновка на идеята.

III. Презентация в текст и изображения (PPT), по желание с вграден музикален фон или вграден видеоцитат.

Задачата:

Проектиране на личната версия на „книгата на бъдещето“, мечтаната книга.

Студентите имат възможност да се позовават на вече налични иновации, концепти и авангардни технологии, които все още не са разпознати като приложими в книгоиздаването.

Цел:

Експериментът за проектно мислене позволява на всеки студент да провери границите на въображението си и да изрази себе си като теоретично подготвен автор.

Макетът има за цел да демонстрира **читателски ориентирано издание** – комфортно, ергономично, съблазнително за читателя.

Теоретична база на експеримента:

Под „книга“ разбираме „медия“ – форматирана среда за съхраняване и предаване на идеи, знания и емоции.

Методи:

А) Писмена разработка – концепция;
Б) Графична, виртуална или друга презентация;
В) Макетиране – пластика, инсталация и др.

Инструментариум:

а) Информираност, креативност и въображение.

б) Нестандартно мислене, конкретно-образно мислене, обемно-пространствено мислене.

в) Съчетание между различни изразни средства: текст, изображение, конструкция, движение, звук.

г) По трите варианта може да се използват указанията за извънаудиторните задачи по темите:

- „Моята книга мечта” – интериор на книгата като идеална среда за четене.
- „Аз, нещастният читател” – дискомфортни книги с негативи, причинени от посредника (издател, печатар, дизайнер, преводач и др.).
- „Тенденцията „назад към” – форми на реставрация (реинкарнация, възраждане) на архаични тела на книгата.

д) По трите варианта може да се черпят идеи от лекционния курс „Книгата като медия“, в частност от темите „Книгата като тяло“, „Еволюция на книгата“, „Постгутенбергова книга“ и др.

1.6. Учебен проект „АЛТЕРНАТИВНИ ТЕЛА НА КНИГАТА“

Учебните проекти „Алтернативни тела на книгата“ са изпитна творческа задача по дисциплината „Еротика на книгата“ за студентите в магистърската програма „Креативна комуникация“. „Еротика на книгата“ е част от медиологията на книгата в пресечните ѝ зони с праксиологията[21], аксиологията[22] и психосоматиката[23] на книгата (книгата като тяло).

Задачата:

Изработване на проект на физическо тяло на книга като естетически обект. Творческите проекти могат да се разгърнат и в стил *artists book* (артистична книга) или *book as object* (книга-обект).

---

[21] Праксиология (от гр. praxis – действие, деяние, дело, успех; logos – знание, учение) – научна дисциплина за талантливостта на личността. Изучава спецификата и принципната ценност на творческата дейност, а също и формите, методите, методиката и типологията на творческия процес. Праксиологията включва: 1) ембриология (наука за зараждането) и 2) еротология (теория за творческата потенция). Спрямо художественото творчество праксиологията се допълва от: 3) епистемологията (науката за познавателната ценност на изкуството). *Източник:* Власов, В. Г. Новый энциклопедический словарь изобразительного искусства: Т. VII: П. Санкт Петербург: Азбука-классика, 2007. 917 с.

[22] Аксиология (от гр. axios – ценен; logos – знание, учение) – научна дисциплина за социокултурния статус на ценностите и оценките. Фундамент на аксиологията е икономическото разграничение между потребителска и разменна стойност, между веществено съдържание и социална форма, между ценност и цена. Затова е въведено и контрапонятие на аксиологията – „тимология“ (от гр. τιμή – цена). *Източник:* Енциклопедичен речник по социология. София: М-8-М, 1996, с. 21.

[23] Терминът „психосоматика“ обозначава връзката между душата и тялото (от гр. psyche – душа и soma – тяло). Психосоматиката е научна област, която интегрира психологията и медицината.

Целта:

Да се демонстрира „еротизирано“ тяло и визия на книгата като медия чрез методите на изкуството или техническото моделиране.

Методи:

Студентите имат възможност за избор на метод от три варианта:

I. Макетиране – художествен макет, пластика, инсталация и др. с писмена концепция или обосновка на идеята и със снимка на макета. Ако макетът е за „еднократна употреба“ (т.нар. ядивна книга), снимката е задължителна.

II. Видеоклип, по желание с тематична музика – видеофайл, придружен с писмена концепция или обосновка на идеята.

III. Презентация в интегриран, мултимедиен формат – текст и изображения (PPT), по желание с вграден музикален фон или вграден видеоцитат.

Инструментариум:

а) информираност;

б) конкретно-образно мислене, обемно-пространствено мислене;

в) провокативно нестандартно мислене;

г) въображение;

в) съчетание между различни изразни средства: текст, изображение, конструкция, движение, звук и др.

Теоретични насоки:

Какво имаме предвид под „еротика на книгата“? Еротиката е аспект на книгата като тяло, но и на четенето, писането и книгосъздаването като изкуство. В този смисъл тя намира своите обяснения и прогнози в ракурса на еротологията.

Еротологията е хуманитарна дисциплина, която изучава духовно-телесната природа, психокултурната проблематика и условно-знаковите форми на любовните отношения[24].

Еротологията в сферата на изкуството е теория за творческата потенция, изучаваща източниците на творчеството, природата на таланта, гения (еротологията е раздел на *праксиологията*). Като източници на творческата активност се проучват: 1) еманацията на Абсолютния дух (абсолютното начало на творчеството; антроподицея; несъзнателното; духовното в изкуството) и 2) Еросът, откъдето е и наименованието на тази теория.

Еросът е нужен за сцеплението във взаимодействието между субектите – за обживяване на комуникацията. Еротичният аспект на една книга е движещата сила на отношението ѝ с реципиента. Еросът е гарант на творческия процес – надграждането върху първичния смисъл на книгата (като текст и тяло), разтварянето му в посока, която самият читател избира. Целта е да се постигне непрекъсната жизненост и завършеност на книгата и на читателя.

Еротиката от своя страна е изкуство за предаване на висша емоция и чувственост. Това се постига чрез творчески подход към произведението – изобразително изкуство, литература, музика. В еротиката присъства елемент на *незавършеност, недоизказаност*. Тя оставя довършването на въображението на зрителя, читателя или слушателя.

Еротиката на книгата следователно е ключово обстоятелство в любовта към книгата, разбирана не като литературна метафора, а в емпиричната ѝ пълноценност. Еротиката на книгата обозначава начините на въздействие на медията „книга“ върху романтичните чувства, върху сантименталното, върху чувствеността, върху естетическото желание, есте-

---

24 Эпштейн, Михаил. Эротология // Проективный философский словарь. Санкт-Петербург: Международная Кафедра (ЮНЕСКО) по философии и этике СПб Научного Центра РАН. 2002.

тическата съблазън и естетическата страст.

Ако можем да говорим за **еротология на книгата**, тя ще обхваща теорията за креативния потенциал на книгата като тяло и като съдържание, акцентираща върху *Ероса като източник на творческа енергия* в създаването и възприемането на книгата като медия.

В контекста на еротологията книгата като медия е длъжна:

- да съдържа еротичен код,
- да подготвя ритуала на ухажването,
- да подсказва техниките на привличането,
- да гарантира сцеплението между тялото и реципиента, между съдържанието и читателя.

Ракурси на творческия подход:

1. Еротика на книжното тяло
2. Еротизъм на книгата като медия – ролята на окото във влечението към книга
3. Човешкото тяло като книга
4. Тактилност на книжното тяло
5. Хаптика (haptics) на медийното тяло – ролята на докосването при четенето
6. Екстравагантна и ексцентрична книга
7. Натурална книга (книга от природата)
8. Пигмалионика на книгата – фетишистко отношение към книжното тяло, превръщане на обекта на влечение в скулптура.

1.7. Обобщение на идеите от проектите

В резултат на изпълнените учебни задания по двете теми можем да обобщим, че бъдещите професионалисти мислят и мечтаят по посока на „алтернативна книга“. Най-ярките проекти в настоящето издание показват, че още днес книгата като медия, отговорна за съхраняването и предаването на трайни знания, може да бъде заключена в най-неочаквана и оригинална форма.

След обзора на идеите в показаните творчески проекти може да се реконструира не просто една панорама от мечти за книгата на бъдещето, а цял спектър от тенденции в креативността и образното мислене на студентите. В обобщен вид посоките на техните идеи изглеждат така:

1. Експерименти с формата – алтернативни форми;
2. Експерименти с материалите – алтернативни материали;
3. Ускоряване на функционалността на книгата – постъпателна смяна на предавките в „скоростната кутия” на четенето;
4. Формата следва функцията – формата на книгата винаги е следвала предназначението ѝ (удобство за четенето) в който и да е цивилизационен момент. Както във всяка историческа епоха, така и днес господство в човешките потребности има не най-евтиният или най-безвредният, а най-удобният медиен формат на „книга”.
5. Кросмедийност на стари и нови медийни носители – и днес, както във всяка епоха на струпване на разноформатни книги, нагласите са за съвместяване, а не за медиен канибализъм.
6. Хибридизация;
7. Компресия на информацията върху един медиен носител;
8. Симплификация на медийните кодови системи;
9. Ергономия на медийните носители;
10. Конвенционални печатни формати с елиминирани дефицити;

11. Физически усилени книжни тела;
12. Физически олекотени книжни тела;
13. Физически минимализъм на книжното тяло;
14. Физически необременяващи книги;
15. Безтегловни книги;
16. Безтелесни книги;
17. Нематериални книги;
18. Нанокниги и книги хапчета;
19. Не-книги;
20. Анти-книги;
21. Синергия „книга – човек“ – книгохора, книги аватари на човека и т.н.

Немалко експонати засягат и проблемите за подобряването на качеството на живот, като предлагат съвместяване на четенето на книга с диагностика на здравето на човека.

1.8. Изводи

Вече не само във въображението, а и в реалността ни книгата обитава две пространства – материално и виртуално, които ѝ привнасят нови значения. Думата „книга“ вече не отразява само материала, върху който е нанесен текстът, нито пък само знанието, което носи. Днес „книга” може да бъде и вещ, предмет, уред или храна – стига да е поставена **в условия за четене**. Разкрепостена е да съществува и като не-книга, и като анти-книга, като имитация и симулация.

Когато темата на учебния проект е зададена ограничено, когато се изисква демонстрация на тяло (при темата „Алтернативни тела на книгата“), резултатите са остроумни, екстравагантни, често невъзможни за познатата материална среда, но винаги намират физическата субстанция, с която да се изразят.

Когато темата е зададена неограничено, когато се даде максимална свобода на въображението относно понятието „книга“ (при темата „Моята книга мечта“), творческите концепции напускат материалния свят.

И нещо твърде интересно. Утрешната книга във въображението на младите хора много често навлиза в **сферата на вълшебствата, на магията**. Можем да обясним това с хипотезата, че, когато са вложени достатъчна смелост на мечтите и свобода на въображението, думата „книга” логично събужда първичната си конотация на „магия”. Нека си припомним как още преди близо 90 години, в търсене на етимологията на думата „книга”, руският академик Николай Мар установи, че „книга“ в първоначалното си яфетическо значение (от Яфет, третия син на Ной) е била думата за „магия“, „божество“, „магьосник“, както и за магьоснически инструмент[25].

Основната прилика обаче при всички проекти на студентите е, че гравитират около четящото тяло. Не изпускат от съзнанието си чистата, натуралната, иманентната същност на книгата като медия – да бъде четена.

[25] Марр, Николай Я. Происхождение терминов „книга“ и „письмо“ в освещении яфетической теории // Книга о книге. Институт книговедения Гос. публичной библиотеки в Ленинграде. Вып. 1: [Вступительное слово. Заключительное слово]. Ленинград, 1927, с. 45; Марр, Николай Я. Происхождение терминов „книга“ и „письмо“ в освещении яфетической теории // Марр, Николай Я. Избранные работы. Т. 3: Язык и общество. Акад. наук СССР, Гос. акад. истории матер. культуры им. Н. Я. Марра. Москва-Ленинград, Соцэкгиз, 1934, с. 219-245.

2. УЧЕБНИ ПРОЕКТИ

2.1. Проекти за конкурс „Постгутенберговата книга” (2007–2008)

През 2007 г. се проведе първият по рода си в България студентски конкурс на тема „Постгутенберговата книга“. Той се организира в рамките на втория Медиен панаир „Журналисти по теория, журналисти на практика” във Факултета по журналистика и масова комуникация на Софийския университет „Св. Климент Охридски” между 10 и 14 декември 2007 г. При откриването присъства първият български еврокомисар – Меглена Кунева.

Наградените проекти и авторите им Виктория Радева и Христина Джелепова

Конкурсът мина под общото мото „Несъвършенство, ето го върхът“. Проектите на студентите бяха представени в 6 категории – печат, радио, телевизия, книга, интернет, реклама.

Първият студентски проект по темата „Постгутенберговата книга“ е с конкурсното заглавие „Срещата на технологията с природата“. Автор е Виктория Радева, третокурсничка от специалност Книгоиздаване, единствен участник в категорията „Книга“ на конкурса.

Виктория Радева получава от проф. Петранка Филева голямата награда на Панаира

Вторият студентски конкурс на тема „Постгутенберговата книга” се проведе през 2008 г. Организира се в рамките на третия Медиен

Христина Джелепова,
спечелила първо място в категорията „Книга“

панаир във Факултета по журналистика и масова комуникация на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, протекъл под заглавието „Медиен плурализъм и медийно разнообразие“ (11-15 декември 2008 г.).

С ярка креативност и иновативен подход към поставената тема се откроиха два проекта – отново на Виктория Радева и на Христина Джелепова, и двете от специалност Книгоиздаване. Виктория Радева получи голямата награда на Панаира, а Христина Джелепова – първо място в категория „Книга“. Постгутенберговите книги, създадени от студентите, за изненада не са виртуални, а категорично позиционирани във физическия свят – книга в кофа, но не обикновена и книга в обувка, отново нетипична[26].

[26] Наградите от конкурса // Журналисти по теория, журналисти на практика, 3.12.2008 [cited 4.12.2008]. http://mediafair.wordpress.com/2008/12/03/competition-awards

Виктория Радева

СРЕЩА НА ТЕХНОЛОГИЯТА С ПРИРОДАТА

„Книгите са кораби на мисълта,
странстващи по вълните на времето,
грижливо носещи своя скъпоценен товар
от поколение към поколение.“

Ф. Бейкън

1. Обосновка на идеята

Проектът ми представя еволюцията в материалните носители на писменост. Чрез вплитането на два вида материални носители целя да илюстрирам срещата на две концепции за света, които днес са в противоборство една с друга – тази на технологичния прогрес и тази на естествения и близкия до природата начин на живот.

2. Структура на проекта

Изрисуваната керемида ни отвежда към представата за първите носители на писменост, каквито са били каменните плочи и стените на пещерите, а след тях и глинените плочки.

Поставеният в прорез в центъра на керемидата компактдиск се свързва с идеята за книгата без тяло или книгата върху съвременен дигитален носител.

3. Бъдещо приложение на концепцията

Преминаването от материални към дигитални носители е част от по-общата еволюция на човека, който се стреми да овладее стихиите на природата, да извае камъка и да го превърне в произведение на изкуството. Човекът е създаден, за да твори, да променя и да облагородява, затова и писмеността и свързаните с нея носители като продукт на човешката мисъл ще променят своята форма и ще се адаптират към изискванията на историческото време.

Вярвам, че технологичният прогрес не може да бъде спрян и той носи със себе си идеята човек да развива своите възможности. В съвременното информационно общество знанието е основна ценност, именно затова и материалната форма започва да губи своето значение и истинско важното и значимо са идеите. Но голямото предизвикателство на днешното време се състои в това да се продължи еволюцията, без да се скъсва и нарушава връзката с миналото. Това е и въпросът за баланса между технологичния прогрес и естествените закони на природата.

Виктория Радева

БЯГСТВО ОТ ЗАТВОРА

Книгите имат своя съдба, определена от читателите.
Теренциан Мавър

Книгата извървя дълъг път – първо беше свещена реликва, а след това тъмните векове я изпратиха на кладата. И въпреки това не говорим за нейното прераждане, защото тя никога не е умирала. Това, което отдавна е погребано, са стереотипите, свързани с книгата. Страхът и притесненията от досега с нея са минало, откакто я свалихме от трона ѝ, но не за да я принизим, а за да я доближим до себе си.

Проектът ми идва да напомни за това, което книгата е била, за това, което е и за бъдещето ѝ. Изгорените страници символизират всички недоизказани думи и потънали в жар мисли, които са заровени там от табутата на миналото. Не е израз на носталгия по онова време, а напомняне за присъдата, която тегнеше над книгата в тоталитарните години.

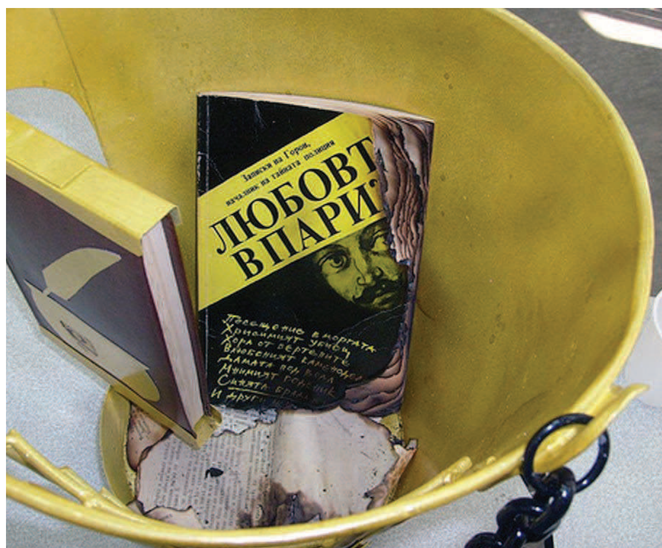
Но книгата извоюва своята победа, защото ние намерихме смисъл в нея. Тя не е същата ценност, която е била преди, защото ние не сме същите. Днес тя е прашната, разкъсана, захвърляна, обичана от нас вещ.

Вграждайки я в това символично кошче, отговарям на всички тревоги за бъдещето ѝ, които витаят в съвременното общество. Тя винаги ще си пробива път, ще се видоизменя, ще се адаптира, ще руши окови и предразсъдъци и ще я има.

Проектът ми пресъздава затворническия живот на книгата – затвора на сенките от миналото, съвременния затвор от витаещите в обществото предразсъдъци и бъдещия затвор, който се строи днес от скептиците. Но той винаги изглежда по един и същи начин, (както съм го представила в проекта си) – затвор с половин решетка, защото винаги ще има някой, който да намери смисъл в бягството от затвора.

Записки на Горов,
началник на тайната полиция
ЛЮБОВТ
В ПАРИ

Христина Джелепова

ХОДЕЩА БИБЛИОТЕКА

1. Обосновка на идеята

Оскар Уайлд е казал, че „човек прекарва половината от живота си в леглото, а другата половина в обувките“.

Ние четем, когато сме в леглото си и отнасяме там различни книги. Защо да не сме с книгите си още по-дълго и да не ги вземем с нас и през останалите 12 часа от денонощието?! Колко удобно и практично би било да сложим любимата си библиотека в тока на обувката, която носим. Така тя ще бъде с нас навсякъде, но без да пречи, защото обувката винаги може да се събуе.

2. Предистория на идеята

Мобилното знание навлиза все повече в ежедневието ни. Днес човек може да разполага с различни форми на информация, без да бъде обременен с книжното тяло, което заедно със своята святост носи и хиляди неудобства. Измислени са варианти на книгата, които спестяват проблемите с обема ѝ, с теглото ѝ, с материалите, от които се прави и дори с цената ѝ, която не е достъпна за всички. Напоследък нашумяха варианти като хибридните книги („говорещи книги“) и интернет четенето. Но, колкото и усъвършенствани да са, те си остават на отделен носител.

Знанието и паметта са в главата ни 24 часа в денонощието, но те могат да бъдат отделени и използвани само когато имаме нужда от тях. Библиотеката все повече се компресира като идея. Чрез настоящия проект библиотеката може да се вкара в тока на обувката и да ни служи винаги когато ни е нужна, без да се натрапва и да ни пречи.

3. Описание на проекта

Проектът представлява дамска обувка с ток, в който е вградена мобилна библиотека.

Челната част е символ на началото – азбуката.

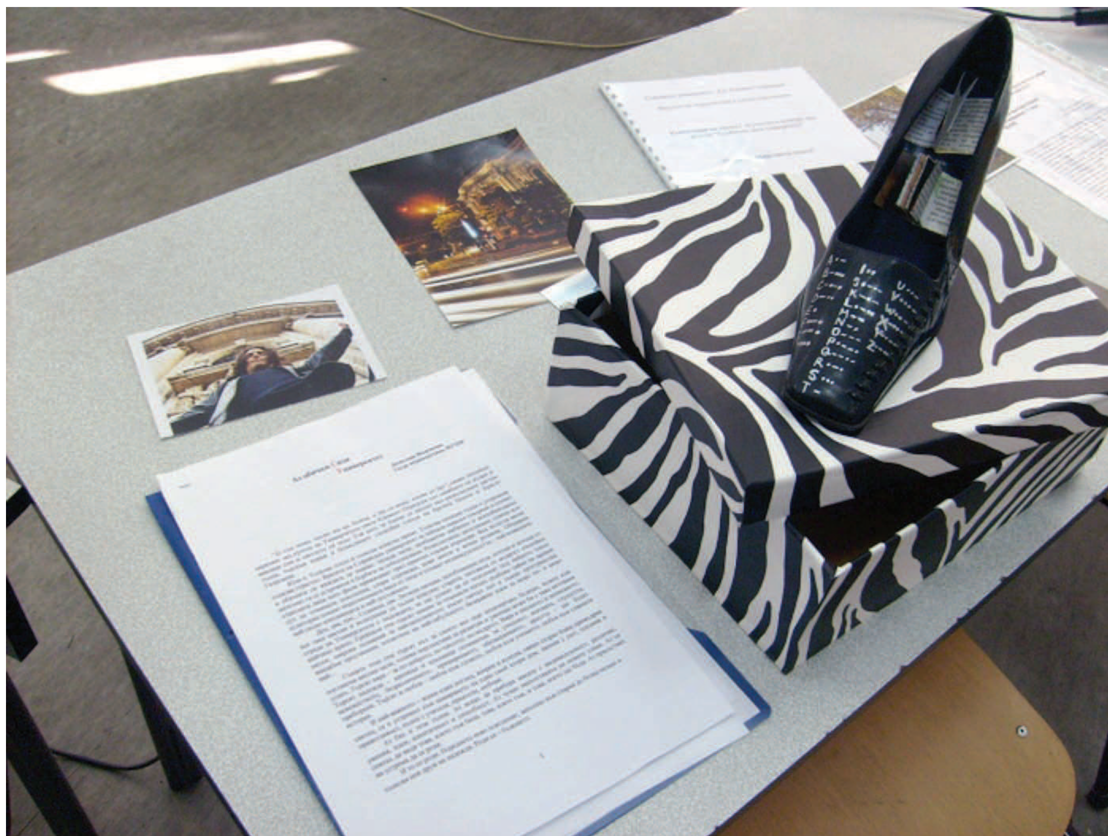
На лицето на обувката е изписана морзовата азбука, която е универсална за всички народи. Символизира Александрийската библиотека – най-голямата библиотека в древността и най-големият за своето време център на науката. Днес реконструираната 11-етажна постройка е с формата на срязан косо цилиндър, замислен като символ на Слънцето – знакът на Древен Египет. На една от стените са издълбани букви от всички съществуващи в света азбуки.

Токът е основната част, на която се крепи обувката, съответно трябва да издържа масата на човека. Затова там са поместени книгите.

4. Бъдещо приложение на концепцията

Днес много популярни и разпространени са флашбиблиотеките. Те събират много информация в малък обем. В случая флашпаметта е вградена в тока на обувката. По този

начин е винаги с нас, когато сме в движение. Но обувката може да бъде събута – което означава, че библиотеката може и да не бъде използвана, ако не ни е нужна. Ако сме обули „ходеща библиотека“, няма как да я забравим, да я изгубим или да ни пречи.

Стела Маркова

КНИГА СПАЛНЯ

1. Обосновка на идеята

Аз лично не тръпна от възторг по е-книгите и четците за електронни книги, но винаги се радвам, когато на читателя се предоставя избор от възможности – електронни, дигитални, аудио, нано и прочие. Важното е да са книги, да се чете и всеки да се ориентира към своите предпочитания и стил на живот.

С тази убеденост предлагам проект на така наречената „Книга – спално бельо“.

2. Структура на проекта

Идеята с няколко думи (и гарнитура от примери) е следната:

Представяме си следния сюжет – мъж (съвременният читател, който е изключително, но не и неоснователно претенциозна личност), загубил интерес към приятелката си (конвенционалната печатна книга – костваща сериозни финанси, физически прекалено уязвима, често неатрактивна и понякога незадоволяваща го) и си е намерил нова изгора – постгутенберговата книга (разбрахме се вече – електронна, нано и т.н. – всички под сборното понятие „книга – спално бельо“). Тя, така д се каже, е перфектна. Просто олицетворение на съвършенството – задоволява всичките му потребности, капризите му са заповед за нея.

Освен това:

„Книгата – спално бельо“ не може да бъде пренебрегната от интимния си партньор.

По-трудно би се застояла години наред потъваща в прах в домашната библиотека (или на всевъзможни други места), просто защото ще се набива на очи всеки път когато Той си ляга и става, когато се завива с нея, когато си намества възглавницата, когато си оправя леглото, когато си вади и простира прането.

На Него няма да му се налага да си купува книгата, за да я прочете – може да преспи при приятел, който я има, да я открие в някой хотел, мотел, хижа и пр.

Забележка: гореизброените институции, предлагащи „книги – спално бельо“, ще могат спокойно да добавят по една звезда в характеристиката си.

Забележка (още една): хоспитализации, престои в затвори, спане на палатка и други подобни занимания също могат да бъдат съчетани с компанията на „книгата – спално бельо“.

Той е млад, съответно все по-мобилен, номад по душа. За разлика от предшественичката си гутенберговата книга, „книгата – спално бельо“ не изисква обвързаност, няма претенции за дом (респективно домашна библиотека). Тя просто е внедрена в Неговото обкръжение. Освен това може да се превърне в повод за Удоволствие.

Примери:

1) Диалог между читатели:

– Знаеш ли, наистина много ми харесваш. Танцуваш прекрасно и... между другото, обичаш ли Достоевски?

– „Престъпление и наказание” ми е любимата.

– О, ами прекрасно, нека я преговорим вкъщи. Ще започнем от горния чаршаф...

2) Текстово съобщение (SMS) от читател към друг читател:

„Хайде тази вечер пак да почетем у нас, не съм сигурна, че предния път успя да се запознаеш с последната глава... едната възглавница беше на земята."

Той иска от нея лаконичност и простота. И ги получава.

При напрегнатото ежедневие, недостиг на време и почивка „книгата – спално бельо" е изключително подходяща. Уморен от работния ден Той може да прочете някоя друга „страница", докато си изпъва чаршафа, оправя калъфката на одеялото, намества си възглавницата и т.н., без въобще да му се налага да проявява специално отношение или, не дай си, Боже, да дарява ласки. Дори и да заспи под влияние на смазващата умора, не съществува опасност на сутринта да намери четивото си накъсано или непоправимо измачкано (обидено). Нещо повече – може да си довърши започнатото по време на оправяне на леглото.

На него му харесва идеята за еднократната употреба. Текстът върху книгата спално бельо може да бъде „напечатан" чрез специално мастило, което да се изпира след определен брой пранета.

Той желае употребявани, опитани, вкусвани или пробвани от други... читатели книги. Разбира се. Всеки би се изкушил да хвърли поглед на простряното пране (спалното бельо на съседа). При „гъстото" строителство днес, би могло да се окаже, че бинoклите дори няма да са нужни като помощни средства.

Той обича да краде. Вече не хавлии от хотелите, а „книги – спално бельо". Още един съвет за хотелиерите: Да работят съвместно с издателствата по проект „Най-често крадена книга – спално бельо" – всъщност полезно е предимно за вторите.

Тя може да бъде поставена или налята в дреха/корица по наш избор – асортиментът от спални гарнитури е достатъчно богат.

Освен това „книгата – спално бельо" без проблеми се превъплъщава в различни роли (по Негово желание) – т.е. хиперлинкова е. Ако днес Той спи върху една, в края на седмицата изважда от вградените в леглото му чекмеджета друга (когато всички чекмеджета са изредени, просто се зарежда с ново съдържание).

3. Бъдещо приложение на концепцията

Алберто Мангел казва, че човешките същества, създадени по образ и подобие Божие, са също книги за четене. Че актът на четене може да ни послужи като метафора, която да ни помагне да разберем колебливите си взаимоотношения със своето тяло, близостта, докосването и разшифроването на знаците на друг човек.

И така, намираме нашия герой една нощ в леглото, съзерцаващ спящото тяло на постгутенберговата книга. Знае, че само с натискането на едно копче (при това еднократно) би могъл да я накара да изпълни всяка негова прищявка, знае, че тя не очаква от Него да усети вкуса ѝ. Толкова е удобна, функционална, съвършена и предлагаща му всичко наготово, че той... се чувства пропит от отегчение. Освен това хиперлинковата ѝ природа му предлага едно уникално, но същевременно универсално усещане – липсва му интимното. Кожата ѝ не събужда нищо в неговия сетивен свят. Той си дава сметка, че изпитва носталгия по другата – по онази хартиена книга, която въпреки несъвършенствата си, сякаш най-добре пасва на тялото му, най-съразмерна е (както във физически, така и в интелектуален и емоционален аспект). Кожата ѝ е най-ергономична както за окото му, така и за тактилните му сетива. Оставя постгутенберговата книга на нощното си шкафче и отново прегръща гутенберговата – усещането е чудесно, защото ръцете му възприемат формата така, както умът му съдържанието.

Гутенберговата книга е оцеляла през вековете въпреки несъвършенствата си и найвече заради ергономичносста си. Днес обаче, когато интимният ѝ партньор (читателят) се изкушава от усъвършенствания ѝ клонинг – постгутенберговата книга, – тя повече от-

всякога трябва да се интересува от вкусовете и нуждите му. Да умее да се предлага, да се промотира атрактивно, да влага въображението си в нови експерименти, техники и пози. Да бъде по-съблазнителна. Да бъде бутикова – т.е. качествена, различна и уникална.

Излъчваща самочувствие.

Акушерите на кодексовата „хартиена“ книга не бива да забравят това, защото в крайна сметка читателят (потребителят на „изродения“ от тях продукт) не се интересува толкова от името на издателството, а от продукта, който получава. Не цената и марката правят една дреха хубава, а начинът, по който ние умеем да ѝ вдъхнем живот, казват световните дизайнери.

Информационни източници (и вдъхновители) по темата:

- Лозанов, Георги. Книгата като медиа: Новите медии съхраняват текста, но не и еротиката на четенето // Версии, IX, 2002, №3, с. 13. Available from: http://www.euro2001.net/issues/3_2002/3br13.html
- Манчев, Боян. За книгата и тялото: „Записки под възглавката“ на Питър Грийнауей. Искам да опиша Тялото като Книга Книгата като Тяло // Литературен вестник, №17, 1999, с. 11. Available from: http://liternet.bg/publish2/bmanchev/index.html
- Попов, Алек. Изнесете книжното тяло – ерата на дигиталния дамаскин // LiterNet, 20.06.2000, №6 (7). Available from: http://liternet.bg/publish/alekpopov/damaskin.htm
- Цветкова, Милена. Капризите на младото поколение читатели // Култура, №20 (2459), 24.05.2007, с. 10-11. Available from: http://www.kultura.bg/article.php?id=13007
- Цветкова, Милена. Книгата като тяло // Култура, №7, 25.02.2005, с. 10-11. Available from: http://www.kultura.bg/media/my_html/2357/knigamc.htm
- The Institute for the Future of the Book. Available from: http://www.futureofthebook.org

Забележка: Едната възглавница от макета беше открадната от експозицията по време на Медийния панаир.

2.2. Проекти „Моята книга мечта“ (2010)

Учебните проекти „Моята книга мечта“ са извънаудиторна творческа задача по дисциплината „Книгата като медия“ със студентите в III курс на специалност „Книгоиздаване“, представени на 29 ноември 2010 г.

Автори

1. Адриана Панева. КНИГА НАСТРОЕНИЕ
2. Биляна Оникова. КНИГА СЪН
3. Диян Токмаков. ХИБРИД МЕЖДУ ПЕЧАТНА КНИГА И КНИГА КОМПЮТЪР
4. Йоана Ванчева. ВСИЧКО В ЕДНА ПЛОСКОСТ
5. Лилия Николова. КРАСИВА И УСТОЙЧИВА
6. Луиза Дамянова. МИГНОВЕНА МЕЧТА
7. Мариана Паунова. ИНТЕРАКТИВНАТА КНИГА
8. Мария Стоянова. КНИГА ЗА МЕЧТАЕНЕ
9. Матея Аркова. КНИГА, КОЯТО ПРОМЕНЯ РЕАЛНОСТТА
10. Михаил Абаджиев. НЕСЪЩЕСТВУВАЩАТА КНИГА
11. Нора Величкова. ВСЕОБХВАТНАТА КНИГА
12. Савина Николова. КНИГА, КОЯТО НЕ МОЖЕШ ДА ОСТАВИШ
13. Цветослав Наков. УДОБНАТА КНИГА

Адриана Панева

КНИГА НАСТРОЕНИЕ

Моята книга мечта може да бъде два вида.

I. Единият вариант е свързан с мечтания сюжет, а той не е определен, а такъв, който да описва настроението ми в момента на четене и това как се чувствам, да видя себе си в героя. Не е конкретен. Този вариант се случва рядко, а често четеш книга и си казваш: „да хубава е, но не ми се чете това в този момент".
II. Вторият вариант на мечтана книга е свързан с корицата ѝ и представянето ѝ. Тя ще бъде много добре изработена от типа на pop-up изданията с приказки, много интерактивна, в пастелни цветове. Идеята ми е да бъде роман, които обичам, но с изключително добре изработена корица и страници. Да бъде книга, която ти доставя удоволствие просто да притежаваш и да седи на библиотеката ти, но да можеш да я разглеждаш при нужда.

Пример за моята мечтана книга са книго-скулптурите[27] на британката Сю Блекуел:

[27] Booksclutures // Sublackwell. [04.09.2011]. Available from: http://www.sublackwell.co.uk/portfolio-book-cut-sculpture

Биляна Оникова

КНИГА СЪН

Моята книга мечта може да бъде два варианта.

1. Тъй като си харесвам гутенберговата книга, но ми е трудно пренасянето ѝ... бих искала някаква електронна книга, но да не е само един екран, а да има и известно количество действителни страници, за да може да се разгръща и прелиства, да е възможно най-близо до хартията като материал, също да е лесно писането по нея, естествено – с неограничена памет... всъщност и така ще ми липсва ПРИСЪСТВИЕТО на старата хартиена тухла.
2. Може би нанокнига (телепатична), само не с глас. Или книга, която да се разказва, докато спим, превръщайки се в сън…

Диян Токмаков

ХИБРИД МЕЖДУ ПЕЧАТНА КНИГА И КНИГА КОМПЮТЪР

Ще започна описанието на идеалната според мен книга отзад напред – ще оставя външния ѝ вид за финал. Той ще бъде своеобразен завършек – извод, достигнат по дедуктивен път с оглед на всичките изисквания към книгата мечта (почти толкова абстрактни, колкото и разискваната в настоящия текст концепция), които предстои да спомена.

Логиката зад това решение е базирана на неоспоримия (според повечето трезвомислещи хора) факт, че зад всичко видимо стои нещо невидимо. Зад дразнещата хрема стоят невидимите за окото вирусни бактерии, зад думата „хляб" в българския език стоят невидими историко-лингвистични и социо-културни процеси, зад падащата на земята ябълка стои невидимият закон за гравитацията, зад тракащата клавиатура на всеки компютър стои по една невидима мисъл, препускаща във вечна надпревара с физическите възможности на човешките пръсти.

Така и зад всеки организъм, жив или нежив, стои сложна мрежа от жизненоважни процеси и функции, които до голяма степен предопределят и видимото му възприемане. Затова ако на този етап приемем като аксиома твърдението, че книгата е организъм, ще дискутирам формата, размера и най-вече материята на идеалната книга едва след като разгледам съдържанието и „функцията" ѝ, в това число и въздействието, което е желателно да има върху читателя.

В настоящия текст ще се спра главно на книгите с художествени произведения. Моделът, който ще развия, може спокойно да бъде приложен и за нехудожествена литература, но това уточнение е необходимо, за да бъде представен той в най-пълния си и цялостен вид.

Прототипният образ, който изплува в съзнанието на повечето хора при споменаването на думата книга, е предмет с корици, чиито страници са направени от хартия, шумят като хартия, когато се разлистват и миришат на хартия, когато се доближат до лицето. Заради класическата концепция за удоволствието от четенето, която определено включва физическите свойства на хартията, не можем да пренебрегнем тези традиционни черти на книгата като обект. Длъжни сме да запазим наличието на корица и страници, чрез което запазваме и процеса на разлистването – друг важен момент от гореспоменатата в биологичен смисъл безусловна концепция за удоволствието от четенето. А с оглед на съвременните условия на живот, които налагат на човека все по-малко лично пространство и все по-голяма зависимост от вещите му и тяхното изобилие, е необходимо идеалната книга да бъде лесно преносима и трудна за повреждане. Тези два проблема ще бъдат по-подробно разгледани в заключителната част на текста, където ще бъде предложено и комплексното им разрешение.

На първо място считам, че е добре корицата на книгата да съдържа единствено заглавието на творбата и името на автора, написани с някой от популярните шрифтове. Всякакъв вид илюстрации, цветни феерии или интересни, дори нестандартни шрифтове могат да повлияят на безпристрастния читателски избор. Съзнателно или подсъзнателно читателят може да бъде привлечен или отблъснат от книгата, като съди само по корицата, което, макар и типично за човешката психика, често може да бъде погрешно.

В самото начало на идеалната книга е поместена в синтезиран вид основната контекстуална информация, нужна на читателя, за да „влезе" в творбата. Това важи особено в случаите, когато произведението е създадено в миналото, близко или далечно, но чуж-

до на съвременните читатели, които като общност споделят различна интертекстуалност, различен културно-исторически и социален контекст, различни лексикални специфики. Така например четенето на рицарски роман би било много по-приятно и обогатяващо, ако в началото на книгата читателят се запознае с особеностите на тогавашния етикет, с нормите на поведение между рицаря и дамата на сърцето му и други интересни факти за самата епоха. И когато по време на рицарски турнир дамата повее с ветрило, читателят ще знае, че въпросният предмет не е изпълнявал само охлаждаща функция, а е бил съществен елемент в невербалното общуване между обожателя и обекта на обожание. Синтезираната, любопитна и необходима информация в началото на книгата също така би спомогнала за избягването на честите бележки под линия (т.нар. footnotes) и би намалила обема на иначе километричните списъци с „отметки“ в края на творбите (особено в такива като гореспоменатите рицарски романи).

След самия текст в идеалната книга е поместена на първо място информация за автора и творчеството му в не повече от няколко изречения. Следва информация за други подобни книги, които биха могли да се харесат на читателя, ако тази му е допаднала: име, автор, година на първо публикуване. Заглавията се препоръчват от читатели и се подбират след допитване; обновяват се средно на всеки 5 години. По-нататък в идеалната книга има подбрани пасажи от критика, както с положителна, така и с отрицателна насоченост. Поместени са текстове от различни години, което би помогнало на читателя по-лесно да проследи как и в каква посока се е развивало отношението към дадената творба. Същото се прави и чрез читателските оценки и коментари, поместени след критиката.

Най-накрая е желателно, но не задължително да бъде включена информация за всичко по-значимо в областта на изкуството и обществения живот въобще, вдъхновено от даденото произведение – особено ако става дума за класическа творба, преведена на много езици.

Всички приложения преди и след текста не бива да надхвърлят една трета от общия му обем.

След като вече сме изяснили какви са нашите очаквания към идеалната книга, остава да решим как трябва да изглежда тя, за да отговаря на всичките ни изисквания към нея.

Вече споменатата необходимост от компактност и леснопреносимост налага идеята за книга със сравнително малки размери (примерен размер – 10 на 16 см, ако книгата е от порядъка на 300 страници). Формата е стандартна, а книгата, както вече стана ясно, има корици и страници. Въпросът с материала обаче е проблемен момент. Как да съчетаем в едно удоволствието от аромата и шума на хартията и цялата странична информация, която искаме да поберем на същия носител? Тук на помощ идват съвременните технологии, които са на път да дарят на човечеството компютър, който с няколко движения се превръща в перфектен цилиндричен свитък. Очевидно пластичността на материята скоро няма да е препятствие пред учените, затова спокойно можем да сложим малки и, най-важното, тънки компютри за корици на нашата книга мечта. Така преспокойно можем да поберем цялата допълнителна информация в кориците – тази преди текста на вътрешността на предната корица, а тази след текста на вътрешността на задната. Солидният им материал също така ще служи за предпазване на страниците. Които, след като вече имаме здрави дигитални корици с огромна памет, можем да оставим от хартия. Така съумяваме да въведем високотехнологични иновации в книгата и едновременно с това да запазим класическия ѝ вид до голяма степен непокътнат. А идеалната книга на XXI век е точно това – традиция и модерност, съчетани в едно.

Йоана Ванчева

ВСИЧКО В ЕДНА ПЛОСКОСТ

Моята книга мечта би изглеждала много просто – една малка пластична плоскост, нищо повече. Опасявам се, че такъв материал все още не съществува, но се надявам в бъдеще това да се промени. Под пластична нямам предвид сгъваема или разтегляща се, а по-скоро устойчива, предпазена от нараняване и чупене. Върху пластината няма да има никакви клавиши, клавиатури и копчета, освен един сензорен бутон. При включването се активира цялата повърхност на пластината, която е изцяло сензорна. С устройството ще се работи с допир и глас.

В паметта на четеца (ако може да се нарече така, тъй като си го представям повече като боравещ с мултимедия, не само с текст) се съхраняват не само книги, но и списания, вестници, записки, дори и списъци за пазаруване и задачи за деня. Цялата тази информация може да се прехвърля от компютър чрез Bluetooth или да се получава директно от интернет. Би било полезно да има услуга за създаване на нови документи с най-разнообразни формати – от бележки за напомняне (които да изглеждат като истинските хартиени) до собствени книги. А списанията и вестниците могат да бъдат получавани ежедневно директно на устройството чрез интернет абонамент.

Четецът ще предоставя множество опции за създаване на усещане за уникалност на съответния продукт. Читателят ще може да персонализира цялото съдържание. Ако става дума например за книга, тя ще подлежи на безброй изменения – шрифт, цвят, външен вид (може да изглежда като истински хартиени страници, състарена, като компютърен текст и т.н.), илюстрации, разпределение на текста. Читателят ще има възможност дори сам да създаде илюстрациите. Основната идея на този четец ще бъде тоталния контрол над съдържанието.

Една от най-мечтаните от мен функции е улесненото търсене. Ако читателят търси нещо конкретно, но дори не е сигурен в кой текст го е срещнал, може да зададе ключова дума, изречение, автор и веднага да открие текстовете, съдържащи тази информация. Досущ като Google, но работещо само с наличното съдържание, без да излиза извън границите на паметта на устройството. Това, разбира се, както всичко останало при този четец, може да се промени и да се търси информация из цялото интернет пространство.

Лилия Николова

КРАСИВА И УСТОЙЧИВА

Моята книга мечта няма особено точен образ.

Но може да се каже, че това ще е книгата, която ще ме изпълва с наслада не само с текста си, но и със самия си външен вид – качествена хартия, хубава (здрава) корица, илюстрации и други украси. Може да не е задължително хартиена. Технологиите напредват всеки ден и вече се измислят какви ли не видове книги. Може да е от така наречената electronic paper.

Книгата мечта може би ще е тази, която се съхранява по-лесно, не заема толкова много място, не се съсипва лесно, а е издръжлива и в същото време тези ѝ качества не са за сметка на външния ѝ вид, на красотата ѝ и на прекрасното усещане, което имаш, когато хванеш луксозното издание в ръка.

Книгата мечта трябва да отговаря на редица изисквания, които в момента почти нито една книга не може да покрие напълно.

Луиза Дамянова

МИГНОВЕНА МЕЧТА

Мечтаната книга за мен винаги е била книга, която да докосна и за секунди да прочета.

Но не знам дали ако съществува някога и някъде подобна книга, няма да ми отнеме удоволствието от четенето.

Книгата мечта – за тази книга трябва да си помисля повече.

Ще помечтая повече...

Мариана Паунова

ИНТЕРАКТИВНАТА КНИГА

Както спомена майка ми, когато ѝ казах каква е темата, по която разсъждавам, книгата мечта е пътеписът, който сам можеш да напишеш. Това предполага, че си обиколил прекрасни места, видял си чудни неща, научил си ужасно много и то си заслужава да бъде споделено със света. Склонна съм да се съглася с нея. Но това е само за съдържанието.

По отношение на формата и функцията на моята книга мечта по-скоро си представям нещо като „Пътеводителя на галактическия стопаджия“ – интерактивна книга, която може да ти говори, да ти показва картинки, ако пожелаеш и лесно да проследява интертекстуалността. Бих предпочела да е под формата на e-reader, защото ще е мултикнига, а аз обикновено чета по няколко едновременно (една лека и малка за градския транспорт, една тънка и не много заангажираща за в работата и дебела и философска за вкъщи). Тъй като си падам природозащитник, предпочитам да не е от хартия, даже може да има свой слънчев панел или друго средство за самопроизвеждане на електричество.

От книгоиздателска гледна точка най-добрата книга е лесната за производство и най-вече продадената книга.

Мария Стоянова

КНИГА ЗА МЕЧТАЕНЕ

От малки ни учат, че книгите са прозорец към света. От малки ни учат, че по света има много книги и всяка от тях съдържа малка частица надежда. Надежда, че животът не е толкова лош, че всеки човек е добър и че мечтите могат да се сбъднат.

Спомням си как за първи път отворих книжка с вълшебни приказки и зачетох. Тогава се пренесох в един нов свят – свят на магьосници и феи, на юначни принцове и красиви девойки. Свят, където хората си помагаха с животните, където доброто винаги надвиваше злото и най-важното не беше златото, а любовта. От този пръв прочит аз започнах да мечтая за свой вълшебен свят. После пораснах и с всяка година книгите ставаха по-големи, по-сериозни. Хиляди пъти се питах защо те не могат да сбъдват мечти или защо поне за миг не можехме да бъдем принцеси със златни пантофки и каляски… Така, сещайки се за детството, се замислих, че една от книгите мечти, които бих искала да притежавам, е тази, която от една страна е абсолютно „обикновената“ гутенбергова книга, а от друга – не съвсем.

Представям си я с твърди корици, с чипове и сензори от вътрешната страна. Докосването им преоформя страниците, сюжета и илюстрациите и в зависимост от главата, историята или дори сюжетната моментна сцена те показват твоя образ и героя, когото искаш да бъдеш.

Колко ли малки момиченца биха се превърнали, макар и за момент, в Снежанка или Спящата красавица… Естествено, това ще бъде функция, която е подарък към книгата. Ако искаш, ще можеш да се възползваш, ако ли не – просто ще имаш книжка за четене. Избереш ли първото, то тя ще превърне обикновения свят в приказен дворец. Знам, т.е. предполагам, че това не е иновация, но всеки един от нас го е искал поне за секунда. Отделно се сещам, че съществуват и такива компютърни игри, но…

Другата книга, за която съм си мечтала, е може би странна на пръв поглед, но съм сигурна, че би била интересна за всеки. Винаги съм се питала какво се е случило с моите детски мечти (макар че все още съм си дете)? Успях ли да постигна наистина поне частичка от тях? Колко важни са те за живота ми? Мечтая ли и сега за тях?

Представям си тази книга на мечтите като наночип, който можеш да пренасяш навсякъде и да „скриваш“ навсякъде (в часовник, обеци, колие, пръстен, фибичка… да го прикачиш вътре в обувката си, изобщо където поискаш). В него ще бъдат събрани всички желания от цялата Земя, ще бъдат споделени детските мечти на хората и постигнатото от тях в живота. Ще можем да проектираме с едно докосване и гласова команда мечтите си и представата си за сбъдването им. Те ще оживяват пред нас като цветна холограма, докато сме вкъщи, в парка, имаме малко свободно време на работа, скучно ни е на лекция :) и т.н. И отделно ще ги виждаме само ние. В книгата ще може също така да имаме и варианти за проекция на живота. Например, ако в дадена ситуация сме избрали отговор „а“, какво би следвало, ако е „б“ и т.н. Един вид да разберем как би протекъл животът ни, ако избирахме и правехме точно това, а не другото. Така всеки един от нас може да се превърне в един уникален член на обществото на мечтателите в най-голямата Книга с мечти на Земята. Нашите мечти ще живеят заедно не само в Книгата, но и ще бъдат вдъхновение и за другите хора, които вървят по пътя на мечтите си и ги постигат. Ти ще си писател и читател на тази книга и ще постигаш мечтите си, макар и в един друг свят. Ще си един щастлив човек, вдъхновяващ много хора да започнат с ентусиазъм и вяра да осъществяват най-съкровени-

те си стремежи.

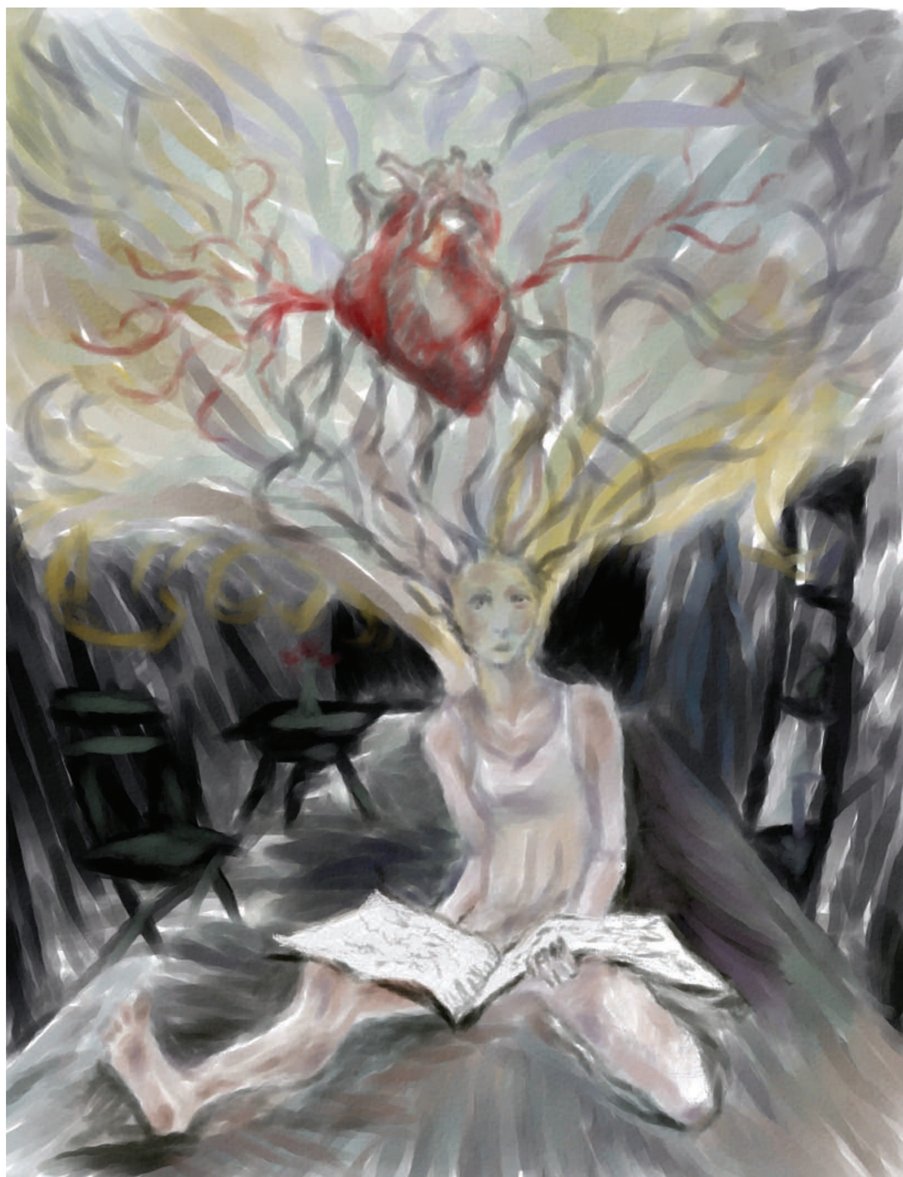
За съжаление, като се замислих над тази книга, стигнах до извода, че е „коварна“, и то доста… Колко ли хора биха съжалили, ако се видят от другата страна на мечтата си… Отделно, бизнесът на гадатели и врачки би изпаднал в тежка криза. :)

Но първо да направят книгата, пък после ще му мислим.

Матея Аркова

КНИГА, КОЯТО ПРОМЕНЯ РЕАЛНОСТТА

Колкото и лошо да звучи, още от малка имах навика да си харесвам книгите по техните корици. За съжаление, сравнително скоро разбрах колко много съм грешала и то не защото не съм разбирала смисъла на книгите, а защото от ранна детска възраст се занимавам с рисуване и съм възприемала всичко от този поглед на мечтател и ценител на красивите илюстрации.

Bookworld. *Художник Матея Аркова*

И оттук се подразбира, че книгата мечта за мен е нещо като книга с идеален художествен дизайн. Но гледната ми точка за илюстрациите се промени, откакто мечтата ми се осъществи и аз имах възможността да вляза в ролята на илюстратора. Ето това беше един раз-

личен свят за мен, като да разбереш рецептата за любимия си сладкиш, да се опиташ да го направиш и да откриеш, че всъщност е леко горчив на вкус. Открих, че естествено текстът е неделима част от тези образи, които трябва да създадеш от света, скрепен от напечатани букви. И ето и горчивата част – когато прочетеш една книга, си представяш всяка част от историята, тя оживява в съзнанието ти и тези представи са уникални, те живеят само в теб. Съответно всеки образ, който аз си представям, може би няма да е този, който читателят си представя. Това до голяма степен е продаване на мечти, илюзии, назовани чрез думите, но не и въплътени в образ; мечти, които илюстраторът създава със своята четка в този свят на книгата и се надява да са толкова пленителни и красиви, че читателят да остави своите представи и да приеме неговите.

В много книги това се получава, но нямаше ли да е приказно, ако всеки, взел в ръцете си някоя, вижда различен образ? Ако можеше книгата да се свързва със съзнанието на читателя си, подобно на състоянието, в което сме, докато сънуваме – само че пред нас върху листа. Представям си колко изключителни биха били образите, които малките деца виждат, слушайки любимата си приказка за лека нощ. Или пък възрастните, четейки детска книжка – дали при тях картините ще са толкова цветни и позитивни, както биха си ги представяли малките деца? Ако съществува такава книга с проекции на собствената ти визуална представа за текста, който четеш, не само ще бъде уникална по вида си, но и ще бъде интересна от психологична гледна точка – как всеки възприема даден текст и как го интерпретира.

Като се позовава на най-нови експерименти, проведени в Принстън, МТИ, Станфорд и много други престижни университети и лаборатории, *„Експериментът с намерението“*[28] разкрива, че всичко във вселената е свързано помежду си чрез огромно поле на квантова енергия. Мисълта генерира своя собствена напълно реална енергия, която може да се използва за подобряване на живота и – когато е овладяна от група хора – за промяна на света. Световноизвестната Лин Мактагарт ни запознава и с колоритните учени и пионери, които изследват ефектите от фокусираното групово намерение върху различни цели – животни, растения и хора. „Експериментът с намерението“ доказва, че сме свързани с всички и всичко – и това откритие изисква да обръщаме повече внимание на своите мисли, намерения и действия.

Това би означавало, че мисълта, енергията, намерението, вложени в страниците на книга и във филмовите ленти биха могли да променят реалността, ако са достатъчно добри.

[28] Мактагарт, Лин. Експериментът с намерението. София: Бард, 2009. 400 с.

Михаил Абаджиев

НЕСЪЩЕСТВУВАЩАТА КНИГА

Ако приемем, че книгата е екстензия[29] на човешкото съзнание, се подразбира, че то има нужда от помощ при съхраняването на познанието. Откакто има Хомо сапиенс, има и запазени външни прояви на неговото съзнание, било то във вид на пещерни рисунки, глинени плочки, папирусови свитъци или нещо друго. В далечно бъдеще – кой знае…

Перфектната книга би била тази, която… не съществува. Тази, от която няма нужда. В идеалният вариант човек няма нужда да си помага да помни чрез външни носители на информация. Това е общество, в което във всеки един момент се знае всичко, което хората някога са знаели и ако един индивид научи нещо ново, то всички останали също го научават, без забавяне и грешки, а възможността да се забрави нещо просто не съществува. Така дори при евентуален природен катаклизъм никакво знание не би могло да се изгуби, докато има поне един жив човек на Земята.

Но това предполага едно много по-високо равнище на развитие на съзнанието на вида ни, което на този еволюционен и технологичен етап е непостижимо. А за момента и за близкото бъдеще идеалната книга би била тази, която изглежда и „се държи“ така, както аз искам. Тази, която ми позволява да променям начина, по който съдържанието е представено, в зависимост от моментните ми и специфични нужди. Трупчето на Гутенберг досега не е изпълнило нито едно от тези условия, въпреки многобройните си други положителни качества. Намирам това за крайно неприемливо…

… отива и ляга в криокамерата, чакайки бъдещето без книги…

---

[29] Екстензия (същ.) – протягане, разтягане, изтегляне.

Нора Величкова

ВСЕОБХВАТНАТА КНИГА

Книгата на моите мечти съчетава знанието с наслада.

Изконното предназначение на книгата е да носи информация, да изрази вече възприетата от човека такава по нов начин – пречупена през понятийния и образен апарат на мисленето ни. Но за мен тази ѝ функция е твърде обща. Значимото за всеки човек е строго субективно, ето защо съдържанието на книгата мечта е съобразено с читателя. За мен то не е обвързано с науката, истината за „живота, вселената и всичко останало“, не се изчерпва с 42, не се измерва с величини, не може да бъде усетено.

Книгата трябва да носи познание за живота не в неговите ясни категории и квалификации, а на принципа на личния опит. Тя трябва да отвежда към интериоризирани аналогии, приложими не за човечеството, а точно за конкретния читател. Тя не трябва да претендира, че изразява истини, не трябва да се взема насериозно. Трябва да бъде абстрактна, нагледна и да подлежи на персонализация. Да бъде притегателна не с ясната представа за информацията, която носи – това би ограничило в рамка внушенията, които ни предоставя. Хем да не бъде обгърната в мистицизъм, хем да не може да бъде ясно определена като поема или роман, като фикция или реалност, като наръчник или като легенда. Трябва да носи по малко от всички характеристики в себе си. Да бъде балансирана.

Човешкият мозък има огромен капацитет да обработва информация на подсъзнателно ниво. Голяма част от четенето се извършва без дори да разбираме – чрез правене на справка след справка в базата данни в черепната ни кутия. В този смисъл всички сетивни възприятия (които също са част от нервните реакции) са елементи от процеса четене. Всички знаем, че гутенберговата книга се базира на зрителните ни усещания. Но от своя страна това създава една канализирана и подредена схема на движение на информация до нашето съзнание. Всички други усещания на сетивата са вече готова, складирана информация, която трябва само да бъде извлечена по подсъзнателен път. В противен случай не е изключено да се постигне омесване на поликанално предавана информация и дезориентация на читателя, допълнително затормозяване на мозъка и в крайна сметка – неефективно и неприятно четене.

Савина Николова

КНИГА, КОЯТО НЕ МОЖЕШ ДА ОСТАВИШ

В наши дни все по-често чуваме мнения относно книгата и как нейното значение вече не е същото като едно време. Едно от основните твърдения е, че хората вече не се интересуват от книги, не ги купуват и не четат. Смея да твърдя, че това не е така. И мога да го докажа с личен опит.

В последните осем месеца успях сама да се убедя, че книгата все още е „жива", че хората не просто четат, а обичат книгите. Работейки в книжарница, всеки ден се натъквам на различни персони с различни вкусове и интереси – някои от тях предизвикват възмущението ми, други ме разсмиват, трети ме респектират. Но като цяло всички показват интерес към книгите. И това може само да ни радва.

Нека да уточним, че книгите, които съм прочела през своя съзнателен живот, не са малко. Но не са и достатъчно. Въпреки това имам наблюдения какво може да ме впечатли и какво – да ме отблъсне. Затова лесно мога да обясня своята книга мечта и смея да кажа, че вече съм намерила няколко заглавия, отговарящи на представата ми за такава.

Моята книга мечта, колкото и пресилено да звучи този термин, не опира до технологии и електронизация. В представите ми тя е чисто и просто конвенционална хартиена книга. И може би има едно-единствено качество, което може да я направи книга мечта – да ме накара да чета, докато не затворя последната страница. Това е моето условие. Жанрът – трилър, фентъзи, поезия, драма... – няма никакво значение.

Досега има три книги, които са ме държали будна по цели нощи. И тъй като бройката не е особено голяма, мисля, че е редно да спомена кои са те, за да мога по този начин да накарам и някой друг да се впечатли от тях.

Първата – „Бягащият човек" на Стивън Кинг. Джобен формат, не повече от 250 страници и незабравима история, предизвикваща ужас, страх и възхищение.

Втората – „Игра на живот" на Кен Гримууд. Каквото и да кажа за тази книга, ще развали удоволствието от четенето ѝ.

Третата – „Ужасно силно и адски близо" на Джонатан Сафран Фоер. Гениална. Това е единствената дума, която може да я опише.

Книга мечта? Да, всеки един от нас има такава. Да се надяваме, че има кой да отговори на очакванията ни и да удовлетвори условията, които имаме. Все пак гении се раждат – може би не всеки ден, но ги има.

Цветослав Наков

УДОБНАТА КНИГА

Моята книга мечта ще бъде удобна за четене не само в тоалетната, а и когато съм си легнал топло и уютно.

На моята книга мечта няма да ѝ се отлепват страниците. Моментите, които тази особеност ще спести, няма да са много на брой, но пък ще са от много дразнещите.

Моята книга мечта няма да бъде загрозявана от опасността да стане на парчета, да изгори, да мухляса или да стане жертва на кучето ми. Тя ще бъде несломима, огнеупорна, материалът, от който ще е направена, ще бъде с многоцифрено число на период на полуразпад и ще излъчва мирис на разгневен средноазиатски тигър, който аз обаче няма да усещам.

Моята книга мечта ще може да бъде четена на тъмно, но не защото ще свети – този трик и екраните го могат.

Моята книга мечта ще може да бъде четена дори на върха на планина в безоблачен зимен ден[30].

Моята книга мечта винаги ще помни докъде съм стигнал.

Моята книга мечта няма да изисква напрегнато взиране в нея. Ще мога да я чета дори със затворени очи или ако гледам някъде другаде, а не непременно в нея.

Моята книга мечта никога не би ми позволила да си изпусна реда.

[30] Ако се опитате да направите това, ще ослепеете.

2.3. Проекти „Моята книга мечта“ (2011)

Учебните проекти „Моята книга мечта“ са извънаудиторна творческа задача по дисциплината „Книгата като медия“ със студентите в III курс на специалност „Книгоиздаване“, представени на 28 ноември 2011 г.

Автори

1. Божидар Кузманов. МЕЧТАНИЯТ СЮЖЕТ, А НЕ МЕЧТАНАТА ТЕХНОЛОГИЯ
2. Божидара Стоилова. ГУТЕНБЕРГОВ ФОРМАТ С ЕЛИМИНИРАНИ ДЕФИЦИТИ
3. Ваня Сухарова. КНИГА ХАПЧЕ И ДРУГИ КНИГИ МЕЧТА
4. Вероника Тодорова. ЕЛЕКТРОНИКА С ОБРАТНА ВРЪЗКА
5. Виктория Събева. МЕЧТИ ЗА ОЧИТЕ И РЪЦЕТЕ
6. Георги Иванов. КНИГАТА Е МОЗЪКЪТ
7. Гергана Драйчева. КНИГИ АВАТАРИ
8. Даниела Ковачева. КНИГА АЛТЕРНАТИВНА РЕАЛНОСТ И КНИГА ХАПЧЕ
9. Евелина Костадинова. НЕСРЕЩАН ИДЕАЛ
10. Катерина Жечева. СПОРЕД ПОТРЕБНОСТИТЕ НА ЧИТАТЕЛЯ
11. Люба Алексиева. ВСИЧКОЗНАНИЕ
12. Моника Димитрова. ПОУЧИТЕЛНАТА КНИГА
13. Моника Цветкова. Моята книга М Е Ч Т А
14. Надежда Илчева. КНИГА, ПРЕМИНАВАЩА ОТ ЕДНА ФОРМА В ДРУГА
15. Саша Александрова. КНИГАТА – DIMENSION COMPRESSION DEVICE
16. Таня Данаджикова. КНИГА ЧИП
17. Таня Русинова. ЖИВАТА КНИГА
18. Яна Аргиропулос. ВЪНШЕН ХАРДДРАЙВ НА МОЗЪКА

Божидар Кузманов

МЕЧТАНИЯТ СЮЖЕТ, А НЕ МЕЧТАНАТА ТЕХНОЛОГИЯ

Мечтите по принцип са онази част от човешката психика, която поддържа емоционалността на човек. Може би не само на мен, но и на много други хора им е направил впечатление фактът, че тези, които са по-смели в мечтите си, са с по-огнени характери. Те са по-нервни, по-първични в мислите си, дори и по-бъбриви. Това е съвсем нормално. Емоционалният човек – или казано иначе мечтателят – е с непредвидим характер. За съжаление, трудностите и многото други душевни терзания влияят като пожарникарска пяна на тези огнени хора. Забързани в своето ежедневие, те загърбват мечтите си и от отворени към света се превръщат в темерути.

Мечтите обаче са плод на друг сериозен фактор – въображението. То е онова, което създава и оформя мечтата, благодарение на него тя остава такава или „еволюира“ в реалност. Книгата мечта също като други мечти изисква въображение, което според мен ми липсва по въпросната тема. Технологиите като цяло са в своя пик на развитие, може би нанотехнологиите донякъде ще изместят днешната дигитална ера, но нека не забравяме, че и те в основата си ще са дигитални продукти. Книгата е информационна медия, а освен това не се развива постъпателно, а на скокове. Затова смятам, че същността ѝ няма да се промени кой знае колко, каквито и мечтани начини за нейното производство да има. Затова книгата мечта за нас хората трябва по скоро да не е свързана с техническата част, а със сюжета. Външната обвивка на книгата винаги е онова, което читателят вижда и от което се впечатлява, за да я купи. Въпреки технологичния прогрес от последните над двадесет години, човек регресира интелектуално. Технологиите спряха развитието му, отучиха го да мисли, да се движи, да общува... да мечтае и да има въображение.

Илюстрация: Evolution, not extinction, 2010 (http://darwinslibrary.com)

Както стана ясно по-горе, мечтите са онова, което движи хората напред. За съжаление обаче, когато виждаме как технологиите завладяват всичко около нас, ние спираме и да мечтаем за нещо ново. Тъжен факт, който показва, колко всъщност е изостанал човекът.

За сюжет на книгата мечта може да се използва историята на една държава, като всяка глава бъде година от нейното съществуване. На практика това може да се приложи за млади страни като например Косово. Ще бъде своеобразен летопис на тази новосъздадена държава. Книга мечта поне за мен е онази, в която човек намира част от себе си, онази която те „сграбчва“ и не те оставя от първата до последната страница. Тя не е някакво невероятно нещо създадено от купища чаркове и задвижващ ги софтуер. Но подобни неща се създават все по-рядко, а в случаите, когато ги има, „вещата“ намеса на издателите ги прави „забранени“ за „мечтателите“.

Смятам да оставя този текст без заключение, защото еволюцията ще промени изцяло неговите думи и се надявам да го превърне в текст, който няма нищо общо с реалността. Но като се опираме на добре забравеното минало, стимулираме идването на прекрасно бъдеще, а не както е сега – горчива реалност с мътно бъдеще.

Божидара Стоилова

ГУТЕНБЕРГОВ ФОРМАТ С ЕЛИМИНИРАНИ ДЕФИЦИТИ

Идеалната книга според моите представи е хартиената, класическа гутенбергова книга.

Тя е в малък формат, например 84x108 см, не е много дебела, но това не значи непременно, че трябва да е с малък брой страници. Може да използва нова технология за много тънка хартия, която да не е толкова обемна, но да носи положителните характеристики на стандартната. Така може да имаме много страници, но в по-малко пространство, за да не се заема много място в библиотеката или в дамската чанта.

Освен това моята книга мечта трябва да е трайна, дори вечна. Да не се захабява и да не избелява, да не се мачка или поне да не ѝ остават гънки. Трябва да е с привлекателна корица, която грабва вниманието и е свързана със съдържанието на книгата.

Съдържанието от своя страна трябва да е изключително интересно, поучително и добре поднесено на разбираем език.

Добре би било, ако например в задната корица има вграден супертънък екран, на който да могат да се гледат по-впечатляващите сцени от книгата, за да да оживеят не само в съзнанието ни, но и пред очите ни.

Освен това трябва да е на достъпна цена, за да могат повече хора да се докоснат до магията ѝ, без да имат оправданието, че им липсват средства. Друго важно условие е при екранизацията на книгата да не се пропускат моменти и да не се добавят нови, които не съществуват в нея. Тя трябва да бъде пресъздадена съвсем точно, за да няма изкривяване на сюжета и основната тема.

Не знам дали тази визия на книгата може да се превърне в реалност. Не знам и колко би била практична за читателите, но ако имах неограничени възможности и средства, за да я реализирам, за мен би била идеална.

Ваня Сухарова

КНИГА ХАПЧЕ И ДРУГИ КНИГИ МЕЧТА

Моята книга мечта е книга хапче. Или поглъщане на знания в буквалния смисъл на думата. Книжарниците да бъдат подобие на аптеки – вместо гутенбергови книги да си купуваме книги на хапчета. Учениците да си купуват „с рецепта" учебниците и задължителните книги, които се изучават в отделните класове, а другите издания да са без предписание.

Тази книга хапче ще се поглъща веднъж и при разграждането в мозъка ни ще се образуват гънки и спомени от „прочетеното" съдържание. Ако искаме да „препрочетем" книгата, пием ново хапче .

Ето и други идеи за иновативни книги:

Книга върху облаци – подобно на 3D технологията да можем да четем написаното, поглеждайки към облаците – отново ще бъде „черно на бяло".

Книга, написана във въздуха – по подобен на горния метод, но тук вече да можем „четем книгата", без да е върху някаква повърхност.

Книга върху змийска/крокодилска кожа – вече има книга от човешка кожа, има и модни продукти – рокли, палта, обувки – от змийска и крокодилска кожа. Защо не и книги?

Книга върху козината на животни в зоопарка – интересна инициатива ще бъде изписването на историята на зоопарка, на лозунги или пък на историята на самите животни – коя е родината им, какви са.

Книга върху люспите на риби – екзотично е, не струва скъпо, има ресор.

Книга върху обвивката на планета/Луната – така че да се чете от Космоса.

Книга върху гумите на автомобил/велосипед – при въртенето на гумата да тече историята – както при развиването на папирус.

Книга върху дъвка, върху лакомство – прочиташ книгата и я изяждаш. Вкусните книги ще намерят още един обект, където да бъдат предлагани (супермаркетите) и ще имат още едно приложение.

Книга, вградена в мозъка – чрез чип да се „инсталират" знания в мозъка.

Книга върху човешки органи – звучи странно и фрапиращо, но по този начин могат да бъдат направени учебници по медицина или енциклопедии.

Вероника Тодорова

ЕЛЕКТРОНИКА С ОБРАТНА ВРЪЗКА

В бъдеще електронните книги ще заменят почти изцяло класическите хартиени книги в почти всички аспекти на живота ни. Учениците ще носят в училище устройство за четене на електронни учебници и ще водят записките си в дигитален формат. Така те лесно ще могат да търсят информация в стари записки, както и да проверяват онлайн информация по учебния материал. Електронните учебници от своя страна ще предлагат по-богато съдържание, като цялата необходима информация ще се съхранява в „облака" и всеки ученик ще има достъп до нея независимо къде се намира и с какво устройство осъществява връзката си с интернет. Уроците няма да бъдат само чист текст, а ще са обогатени с аудио- и видеоматериали, които да помагат на учениците по-лесно да възприемат. Благодарение на електронните помагала учебният процес ще става все по-интерактивен.

3D технологиите ще навлязат масово и в света на книгите, където илюстрациите в детските приказки ще станат триизмерни и ще се движат почти като в анимационен филм. Безбройни са възможностите, които ще се отворят пред авторите на книги, когато 3D холограмите станат част от ежедневието ни. Най-малките читатели ще могат да се запознаят с персонажите в детските книжки както никога досега. Науката също ще се възползва от новите технологии, защото те ще позволят на много автори да обяснят нагледно творенията си. Читателите ще могат да разглеждат като холограма различни инженерни изобретения и произведения на изкуството.

Книгите, свързани с изкуство и архитектура, ще изглеждат по много различен начин. Ще са изпълнени с триизмерни снимки и холограми и читателят ще има възможност да разгледа Лувъра така, както не би могъл дори на живо.

Постоянната връзка с интернет ще бъде почти задължителна за бъдещето на електронните книги. Взаимодействието с читателя ще бъде все по-важен елемент от маркетинга на една книга. Читателите ще споделят в реално време в интернет форумите мнението си за дадено заглавие и авторите ще знаят от какво се интересуват те. Със засилването на взаимодействието между автор и читатели много вероятно е при книгите да се появи модела на риалити програмите. Авторът ще напише книга и след като читателите я прочетат и споделят мнението си за нея, той ще може да използва онлайн гласуване какво да се случва с героите му в следващите части от книгата. Читателите може да гласуват за различни неща – от това кой персонаж да умре и кой нов персонаж да се появи до неща, напълно променящи първоначалната идея на автора. Това би накарало много хора да се чувстват като съавтори на книгата и би вдъхновило много млади читатели да се опитат сами да пишат.

Новите технологии ще обогатят книгата и ще ѝ дадат нови измерения, които ще привлекат повече читатели. Книгата ще става все по-гъвкава и по-удобна за читателите. В бъдеще най-вероятно книгите ще могат да се превеждат на различни езици изключително лесно и автоматизирано, ще бъдат достъпни за хора с различни форми на увреждания или с различна степен на грамотност.

Само бъдещето ще покаже какво ще се случи с книгата, но тя няма да изчезне от ежедневието ни. Може би ще приема различни нови форми и ще ни изненадва приятно още много пъти.

Виктория Събева

МЕЧТИ ЗА ОЧИТЕ И РЪЦЕТЕ

Книга мечта... Това най-вероятно е проблем с ужасяващо много аспекти, защото книгата мечта може да се разглежда и като форма, и като съдържание. Официалното ми становище за такава книга обаче е че тя трябва да има най-интригуващото съдържание – интересно, важно, помощно. Според мен книгата мечта е строго индивидуална за всеки и трябва да е тази, която ще носи най-много и полезно знание за това, от което конкретният човек се интересува.

Що се отнася до формата на книгата мечта, аз си я представям като съоръжение, подобно на 3D очила, които когато човек сложи, го изолират от околния свят и визуализират съдържанието на книгата като светещ текст, четен от приятен глас на фонова музика. Може би това е най-подходящият формат за художествена литература. Технически, исторически и други видове текстове си представям като нещо подобно, но с опция всяка една дата, дума, термин или име да съществуват като линкове към повече информация, възстановки на случки от миналото, снимков материал и т.н., които човек да може незабавно да види и провери чрез активация на избран от него елемент от текста още по време на четене.

Книгата мечта може да бъде и звезди, подредени в небето като текст или като други символи. Представям си и събития, подобни на „Голямото четене“, на които като на кино да се прожектира текстът на определена книга и тълпи от хора в парка да четат.

Книгата мечта може да бъде и електронна книга, която да представлява огромен подобен на телевизор панел за стена или таван, при който текстът да се прелиства с дистанционно и да се чете, докато човек например си лежи в леглото в спалнята.

Що се отнася до гутенберговата книга, тя може да бъде преструктурирана например като сглобяема и разглобяема, чиито глави представляват малки книжлета, които човек може да носи, докато пътува в метрото, за да чете и да не се налага да носи цялата „тухла“ със себе си.

Вероятно темата е свръхнеизчерпаема, това са моите хрумвания по въпроса, надявам се да са били интересни.

Георги Иванов

КНИГАТА Е МОЗЪКЪТ

Вече притежавам книгата си мечта. Но още не мога да я отворя цялата. Отварям едва между 5 и 10 процента. Книгата е Мозък. Може да се нарече и съзнание. Мозъкът ни обработва огромно количество информация всяка секунда, но до съзнанието ни достига едва малка част – имаме филтри на възприятието. Разбира се, тези филтри са ни нужни – едва ли бихме се справили едновременно да осъзнаваме всяко нещо, което чуваме и което забелязваме за стотна от секундата и асоциациите между случващото се. Твърди се, че тази информация е в основата на интуцията, че се запаметява в мозъка и подсъзнанието ни има достъп до нея. То я използва и прави връзки, макар и съзнателно да не я достигаме.

Твърди се също така, че мозъкът притежава някои интересни способности, като най-невинната от тях е телепатията. Главният мозък контролира гръбначния, а оттам и цялото тяло. Известно е, че човек използва само 40% от мускулната си сила. Останалият резерв се пази за протекция на самите мускули от разкъсване и нараняване. В екстремна ситуация обаче мозъкът допуска чрез ползване на адреналин сваляне на тази бариера. Така човек е способен да повдигне или да носи огромни товари. Много над тези 40% мускулна сила, които възприемаме за наш лимит. Всичко това определя мозъка като много интересна книга. Той събира страшно много информация за света около себе си, запазва я и ако успеем да я достигнем съзнателно, бихме могли да развием интересни способности.

Така че това е книгата мечта – мозъкът на човек.

Гергана Драйчева

КНИГИ АВАТАРИ

В оригиналните инструкции за домашното това беше първата тема за размисъл, но щеше да е някак необосновано да описвам своята книга мечта, без да съм изброила възможните недостатъци на хартиеното книжно тяло. Въз основа на тях и предвид факта, че обичам да чета, а често съм в движение, моята книга мечта трябва да е лека и компактна – да е лесно преносима и да не заема място в дамската ми чанта. Същевременно с това имам проблеми със зрението и предпочитам кегелът да е 12-14 pt, а повърхността, от която чета, да не изморява очите ми. Дотук е-книгите и четците с дисплей от електронна хартия напълно задоволяват потребностите ми. Но има една съществена подробност – харесвам усещането за допир до хартиената книга, обичам да маркирам части от текста и да пиша в белите полета и харесвам начина, по който книгите изглеждат подредени на рафтовете в стаята ми. Колкото и компактна да е електронната книга, тя не ми дава всичко, от което имам нужда.

Вдъхновението за това каква би могла да е моята книга мечта дойде, след като прочетох интервю с Ник Шеридън – бащата на електронната хартия[31]. Без да се впускам в детайли за характеристиките и свойствата на е-хартията (описани най-подробно в статията), ще представя идеята си, за чиято реализация със сигурност ще трябва още усъвършенстване на електронната хартия, но пък би могла да зададе посока, в която да се насочат разработките.

Компании като Plastic Logic[32] и Polymer Vision[33] вече са създали джобни модели на е-книги от е-хартия, които са леки, компактни и удобни за използване. Но въпреки безспорните им качества, почитателите на гутенберговата книга ще продължат да разнасят своите хартиени екземпляри, защото никой не би искал да плаща два пъти за едно и също заглавие – веднъж като хартиена книга за полицата вкъщи и втори път като е-книга за по-удобно четене на път. Ако текстът можеше свободно да се прехвърля от книгата в четеца и обратно в книгата, това би било най-доброто решение на проблема. И докато въпросът със свободното копиране на е-книгата от лаптопа на четеца и обратно все още не е адекватно разрешен, то едва ли някой би имал против е-книгата да се продава на микроносител – чип, карта, диск – който да има определен период на амортизация, да е защитен от копиране и да е съвместим с най-широко разпространените четци. Ако заедно с подобен микроносител се разработи и модел на „неогутенбергова" книга от е-хартия, в който текстът от носителя да се „излива" върху страниците на книгата аватар/калъф, то според мен биха отпаднали много от претенциите към класическата гутенбергова книга.

Представете си полица с книги, чиито заглавия можете да сменяте всеки ден в зависимост от настроението си. Представете си книга със страници, в които можете да регулирате размера на шрифта и разстоянието между редовете. Представете си как с една микрокарта например пренасяте тази книга в удобен джобен четец и също толкова лесно я връщате обратно в библиотеката. Технологията на е-хартията може да направи това въз-

[31] Genuth, Iddo. The Future of Electronic Paper // The Future of Things: Articles: The Future of X, 15.10.2007 [cited 28.11.2011]. Available from: http://thefutureofthings.com/articles/1000/the-future-of-electronic-paper.html

[32] Rugged, Flexible and it's Plastic! // Plastic Logic: Out Tecnology, 2011 [cited 28.11.2011]. Available from: http://www.plasticlogic.com/ereader/plastic-display.php

[33] Polymer Vision. Home page. 2011 [cited 28.11.2011]. Available from: http://www.polymervision.com/site/index

можно. Така всички, които мрънкат, че хартиените книги заемат излишно място и трупат прах, ще могат да ограничат физическата си библиотека до няколко подбрани заглавия в неогутенбергови книги аватари, докато пълната им библиотека се съхранява в компактна колекция микроносители или в лично виртуално пространство, подобно на Amazon cloud library. Е-хартията е многократно по-устойчива на наранявания и атмосферни влияния от обикновената хартия. Комбинирана с възможностите на електронните четци, неогутенберговата книга ще позволява водене на бележки по страниците, оставяне на маркери и отбелязване на страници също като класическата физическа книга. В допълнение всяка книга аватар би могла да предлага набор от варианти на корици или дори възможност читателят сам да създаде корица за своето автентично „издание“ на текста.

Даниела Ковачева

КНИГА АЛТЕРНАТИВНА РЕАЛНОСТ И КНИГА ХАПЧЕ

За книга мечта имам две идеи. Едната отговаря по-скоро на определението „книга на бъдещето", а другата е книга хапче. И двете са за художествена литература.

1. Книга алтернативна реалност

Състои се от три части – четец, слушалки и очила. Четецът е стандартен, най-добре от типа на таблета. На него е поместен текстът. Идеята ми за слушалките е самото произведение да бъде синхронизирано с определена музика – подобно на музиката във филмите, която подсилва ключови моменти и сцени и създава допълнителни усещания у зрителя. Целта е да се получи същото и при читателя, като това може да го доведе до състояние, в което да е изцяло обсебен от четивото си. Очилата не са обикновени очила за четене, а по-скоро екрани. Използват се в градска среда (когато четеш в парка или в градския транспорт). Трябва да улавят различни лица, картини, сцени, които да покриват текста и по този начин да се получава симбиоза между литература, музика и действителност. Идеята за очилата ми дойде от това, че много често, докато чета, се оглеждам и забелязвам персонажите от книгата да „преминават" покрай мен.

Целта на тази „книга на бъдещето" е да представлява не просто мултимедия, а алтернативна реалност, подобна на 3D филмите и компютърните игри. Има обаче опасност такъв тип книга да доведе до асоциализация и размиване на представите за реалност и фикция.

2. Книга хапче

Тази идея е малко по-абстрактна. Хрумна ми от филма „London" (2005). В него главните герои, момиче и момче, са много влюбени един в друг. Проблемът е, че той никога не ѝ казва, че я обича. Единственият начин, по който го „произнася" е под формата на текст, който изписва върху тялото ѝ.

За да се прочете „книгата хапче", са нужни двама души, които да имат много силно влечение един към друг. Така с помощта на емоциите и може би и на хормоните щом единият от двамата приеме хапчето, ще може да „прожектира", въпросния текст върху голото тяло на партньора си. „Прелистването" на страниците ще се извършва чрез нежни докосвания.

Хапчетата ще „съдържат" различни текстове. Или по-скоро ще отключват спомените за прочетени произведения, като по този начин ще карат човека, който ги е изпил, да ги визуализира върху желания от него обект. „Носителят" – или човекът, върху когото ще се извършва „прожекцията" – всъщност няма да вижда текста, което означава, че половинката му ще трябва и да му го прочита. Идеята тук е за книгата като интимно, сплотяващо преживяване.

Евелина Костадинова

НЕСРЕЩАН ИДЕАЛ

Ако трябва да отговоря еднозначно на въпроса: „Какво представлява моята книга мечта?”, може би отговорът ми ще бъде безинтересен и доста неаргументиран.

Книгата мечта е понятие, което може да бъде разгледано от няколко различни ъгъла. От гледна точка на книгоиздаването и издателите книгата мечта може да въплъщава качества и характеристики, които не гарантират стойностно съдържание и добре оформен носител (независимо традиционен – хартия, електронен или друг). Като бъдещ издател моята книга мечта притежава няколко основни характеристики, които днес убягват на издателите или никога не могат да съществуват едновременно – *всеки път нещо липсва*.

Основното, което смятам за изключително важно, е *книгата да умее да привлича*. Всички знаем, че малко от хората, отивайки в книжарница, са наясно с това, което търсят или което искат да прочетат. Масово изборът на днешните читатели се базира на приятелски препоръки и мнения от различни форуми. Ето защо от издателска гледна точка книгата мечта трябва да умее веднага да грабва своята аудитория, но не да се ограничава само до онези читатели, за които основно е предназначена, а да се стреми да достига до нова публика. Естествено тук се появява и противоречието. Свидетели сме на пренасищане на книжния пазар от всевъзможни издателски продукти, които обаче не могат да задържат читателите си до момента, камо ли да заинтригуват нови. В моите представи книгата мечта от издателска гледна точка умее да привлича към себе си, не е отчаян опит за бързо забогатяване, не е с комерсиална цел. Тоест не е създадена просто, за да популяризира нечие име. Книгата мечта е тази книга, която завладява нови читателски аудитории и се популяризира сама чрез живата реклама – така въздейства на читателите (било то с външноост или съдържание),че те сами започват да я рекламират. Освен това тя трябва да създава полемика – да подтиква читателите си към някакво търсене – ако изключим съдържанието, този аспект от характеристиките на моята книга мечта може да се постигне например с нестандартно съчетание на заглавие и корица. Най-малкото при вида на едно такова съчетание възниква въпросът: „Как тази книга е с такова заглавие и същевременно с такава корица?”, след това се появява и нуждата да получим отговор – съответно книгата ни тегли към себе си

Въпреки че казаното дотук не изглежда никак трудно, а дори съвсем постижимо, аз все още като читател не съм срещнала „моята книга“. Онази, която ще ме озадачи, която дори ще ме накара да се възмутя по някакъв начин, но ще ме привлече достатъчно, че да посегна към нея, дори никога преди това да не съм чела подобно нещо. Не знам дали скоро ще се случи, защото напоследък издателският бизнес се превръща предимно в средство за печелене на пари и се отдалечава все повече и повече от стремежа да достави удоволствие на истинския читател, като му предложи нещо стойностно.

От гледна точка на съдържанието моята книга мечта няма точно определени качества, които да я описват. Естествено съдържанието е онази част от книгата, която за едни може да бъде произведение на художествената литература, а за други – чисто и просто проява на графомания. Ето защо със сигурност съдържанието не би могло да определя моята книга мечта, просто защото то само по себе си носи някаква индивидуалност, която не би допаднала на всеки. Всички ще бъдем щастливи, ако се създаде книга за всичко и за

всеки – лесно достъпна и отговаряща на всичките ни въпроси. Но засега това все още е само мечта, на която ние гледаме с надеждата един ден да стане реалност.

И на последно място, но не по важност, е външността на книгата. Колкото и да не ми е приятно, ще трябва да призная, че все повече и повече е-книгите навлизат в ежедневието ни. Тъй като обаче аз си оставам от старомодните читатели, няма да навлизам в подробности за е-книгите. Моята книга мечта от гледна точка на външността и оформянето на книжното тяло вече е създадена. Тя не е нещо, което тепърва ще се открива. Книгата мечта за мен задължително е с твърди корици, с качествена хартия, но не бяла, а екрю, с преобладаващи декоративни шрифтове в заглавията, но с подходящ, ненатоварващ и лесно възприемащ се шрифт за основния текст. Освен това за предпочитане е страниците да бъдат зашити, за да бъде книгата по-здрава. Това е моята книга мечта. Тя съществува макар и не толкова често. Може би след години представата ми за идеалната книга ще бъде друга, но засега най-голямо удоволствие от четенето ми носи такъв тип книжно тяло. Разбира се, този модел не винаги е подходящ, защото не съответства на цялостната концепция на книгата, но все пак остава моята книга мечта.

Катерина Жечева

СПОРЕД ПОТРЕБНОСТИТЕ НА ЧИТАТЕЛЯ

Книгата на бъдещето няма да е само една. Ще бъде избор между няколко вида технологии, които ще опитат да задоволят едновременно капризите на екстравагантните и прагматичните читатели.

За прагматичните – пудриера с огледалце или ръчен часовник със Smart Glass покритие, на които може да се чете книга или списание, докато се чака автобуса. Smart Glass е иновативен продукт, разработван от няколко компании, като за момента е само идея, поглед в бъдещето. Технически представлява стъкло, което отговаря на допир и може да се ползва за всички мултимедийни продукти. А това всъщност значи, че ще можете да четете книга или да гледате филм, докато миете прозорците или пък на стъклената повърхност на масата за кафе, или от вътрешната страна на очилата си, или директно върху лещите си, докато пътувате с автобуса.

Видеото „A Day Made of Glass" на Corning[34] ни помага да добием представа за обхвата на тази иновация:

Илюстрация. Кадър от технологичното видео

Самата книга ще представлява свръхтънък стъклен лист, максимално олекотен, с възможност да се прибере в папката с документите. На него ще можете да четете книги, да сърфирате в интернет, да гледате филми… в общи линии да правите всичко, за което се сетите. В режима за четене на книга стъкленият лист ще променя плътността си, така че да не натоварва очите.

Ще еволюира и самото съдържание на книгата. Текстът вече ще бъде придружен от анимация или филм, илюстриращи историята и в пълен унисон с изразните средства на автора. Като пример за такава симбиоза мога да дам адаптацията на Питър Купър „Преображението" по едноименната новела на Кафка[35].

Кориците от своя страна ще бъдат изкуство сами по себе си и ще се продават отделно под формата на калъфи за новите стъклени книги.

Разбира се, дори след хиляда години ще има почитатели на старомодната дебела хар-

---

34 A Day Made of Glass // Corning Incorporated: Corning Feature, 07.02.2011 [cited 28.11.2011]. Avalable from: http://www.corning.com/news_center/features/a_day_made_of_glass.aspx

35 Franz Kafka's The Metamorphosis. Adapted by Peter Kuper. New York: Crown Publishing, 2003 [cited 28.11.2011]. Avalable from: http://www.randomhouse.com/crown/metamorphosis

тиена книга. Тази екстравагантност ще бъде задоволявана по най-различни начини срещу допълнително заплащане. Миризма на току-що отпечатана книга в бутилка ще бъде само едно от многото нововъведения. Това всъщност вече се прави[36].

Кожена подвързия, старомоден книгоразделител, Smart Glass, създаващо илюзията за разлистваща се хартия – всичко, за да се върне усещането „от едно време“.

Това, което аз разчитам да открия в бъдещето, е задоволяването на всички клиентски потребности, независимо колко безумни или ирационални са те. В бъдещето битките ще се водят за всеки клиент и той наистина ще бъде винаги прав.

36 Smell of Books, 2011 [cited 28.11.2011]. Available from: http://smellofbooks.com

Люба Алексиева

ВСИЧКОЗНАНИЕ

Всички ежедневно ставаме свидетели на най-новите технологични иновации, които се предполага, че би трябвало да улеснят живота ни. От една страна това е доста полезно, но от друга си има и своите недостатъци. С всичко е така, но ние трябва да се опитваме да грабим повече от предимствата, които ни предоставя живота.

Днес при книгите се наблюдава еволюция – от най-обикновено книжно тяло те се превърнаха в доста качествен и дори скъп. Съществуват луксозни издания с висококачествени компоненти – хартия, мастило, шрифт и т.н. Освен това, постепенно у нас започват да навлизат и електронните книги. В момента те не се радват на толкова широка аудитория, но смятам, че скоро и това ще се случи. Именно поради тази причина в представите ми моята книга мечта е точно електронната. Но не каква да е, а по-специална. Ще се опитам възможно най-кратко и разбираемо да я опиша, макар че не съм сигурна дали един ден тя наистина може да стане реалност.

Книгата мечта може например да бъде озаглавена „Всичкознание". В нея хората ще могат да откриват всичко, от което се нуждаят по бърз и лесен начин – както в Гугъл. Но понеже няма възможност такъв огромен обем информация да се съхрани на леснопреносим носител, електронната ми книга ще прави връзка с интернет и ще препраща читателите в сайт, достъпен само за притежателите ѝ. Самият сайт ще се поддържа от много администратори, които постоянно ще актуализират и форматират информацията. „Всичкознание" ще има съдържание с теми и подтеми, които максимално да улеснят и насочат хората – например *Здраве и красота* (диети, коса, нокти, кожа и т.н.), *Медицина* (ветеринарна, пластична, гинекологична и т.н.), *Право*, *Медии и журналистика* и още много, много други. След като читателите изберат желаната директория, те ще имат възможност да открият по-бързо и лесно това, което ги интересува, като в полето за търсене напишат ключови думи. От откритите резултати ще могат да изберат точно това, което им трябва.

Такъв продукт наистина би бил много полезен, но и същевременно много скъп, тъй като за реализацията му са необходими доста средства и труд. Не знам, може би един ден такава книга ще се появи, но засега тя просто си остава една мечта.

Моника Димитрова

ПОУЧИТЕЛНАТА КНИГА

Идеалната книга, книгата мечта е увлекателна, интересно написана, носи на читателя знание, но и житейски урок. Задължителна е поуката.

От книгата читателят трябва неминуемо да научава нещо. Нещо за света, нещо за другите, но и нещо за себе си. Книгата мечта може да се препрочита много пъти и всеки път от нея изскача нещо ново.

Книгата мечта не е много дебела, но е многопластова. Ако е за деца, когато се отвори от страниците ѝ се издигат триизмерни фигури.

Идеалната книга трябва да предава духа на времето. По-малката картина, която описва, да предава голямата картина.

В книгата мечта има от всичко по малко – човешки взаимоотношения, извънредни ситуации, ежедневна рутина, насилие, любовна история. Трябва да е част от някоя епоха и да предава настроението ѝ.

Дизайнът на книгата мечта е изчистен, без излишества, но завършен и дори леко елегантен.

Моника Цветкова

Моята книга М Е Ч Т А

Мечтаният предговор

Апартаментът, в който живея, не е обзаведен и вместо да прахосвам пари за неща, които нито исках, нито можех да си позволя, използвах кашони с книги като „въображаеми мебели". Оказа се, че кашоните ми свършиха добра работа, когато изпаднах в онази безизходица. Приличаше ми на игра с пъзел: групирах ги във всевъзможни комбинации, като ту ги строявах в редица, ту ги струпвах един върху друг; все ги редях и пререждах, докато накрая заприличаха на истинска покъщнина. Една купчина от шестнайсет броя служеше за подпора на дюшека ми, втора, състояща се от дванайсет – за маса, трета от седем – за столове, други два кашона – за нощни шкафчета и така нататък.

Общият ефект беше доста еднообразен, може би поради онова мръсно бозаво, което се виждаше навред, но въпреки това се чувствах горда от проявената изобретателност. Приятелите ми намираха всичко това за малко странно, ала по онова време вече бяха свикнали да очакват чудатости от мен. „Помислете си само за удоволствието – обяснявах им аз, – да се мушнеш в леглото и да знаеш, че под съня ти почива цялата американска литература на XIX век. Представете си удоволствието да седнеш да се храниш заедно с изкуството на Ренесанса, което надзърта изпод чинията ти!". Истината е, че въобще не знаех кои книги в кои кашони са, но навремето много ме биваше да измислям истории, странен ми беше дори звукът на собствените ми изречения, особено когато бяха чиста измислица.

Код Р Е А Л Н О – моята книга М Е Ч Т А

М Е Ч Т А – само пет букви, а съдържа толкова много дефиниции, история, бъдеще.

М Е Ч Т А – чиста и красива, като интересна книга с бели листи и дебели корици. Моята цел в живота са именно книгите, защото те ми дават надежда, те превръщат моя обикновен свят в приказен дворец.

Мечтая да получа предложение да се съберат някои от най-четените и най-интригуващите публикации в блога ми и да се издадат в книга. Предложението би било неочаквано, тъй като не мисля, че някой официално би се решил на подобна дръзка инициатива, но може и да греша. Мечтая хората, стоящи в основата на някое издателство, да рискуват и да инвестират в излизането ми от виртуалния в реалния свят чрез книга, чието заглавие да бъде „Код Р Е А Л Н О", като са така добри да запазят анонимността ми.

Поради естеството си постоянно да трупа и трупа информация, интернет рядко дава дълъг живот на отделни статии и те често бързо потъват сред нови и нови масиви информация. Постоянното писане в блога също допринася за бързото скриване на дадени публикации от вниманието на читателите ми. Чрез такава книга тези, които ме четат отдавна, ще имат възможността да си припомнят някои позабравени публикации, а тези, които ме четат по-отскоро – да открият по-лесно това, което си заслужава. Разбира се, аз ще продължавам да пиша, затова не се учудвайте, че някои от най-новите предизвикали реакции в интернет пространството и извън него текстове няма да са попаднали в книгата.

Длъжна съм отново да предупредя, че всичко, отпечатано в нея, ще бъде художест-

вена измислица. Независимо, че ще е възможно да сте го срещали под формата на новина както в интернет, така и в традиционните медии. Тук е мястото да благодаря и на всички, които допринесоха волно или неволно за популяризирането на написаното от мен чрез разпространяването му в социалните мрежи, форумите и медиите. Без тях проектът за тази книга надали би бил факт.

Защо „Код Р Е А Л Н О – моята книга М Е Ч Т А“? Защото голяма част от хората живеят в една изкривена, грижливо оформяна от медиите реалност, която не допуска да се повдигне булото и да се види истинското състояние на действителността, в която живеем. Голяма част от хората чувстват, че има разлика между това, което им се поднася като информация от медиите и това, което те самите подсъзнателно чувстват, преживяват и виждат. Но поради интензитета на заливане с тази медийна реалност малка част успяват да се отърсят от заблудите и да се сблъскат с истината.

Ще ви предложа да си направите един малък експеримент – спрете да гледате телевизия, да четете вестници, да слушате радио, не използвайте и интернет, за да се осведомявате какво се случва, поне за една седмица – въпреки че това е малък период от време. Не надавайте ухо, когато ваши близки и приятели обсъждат актуалните новини от деня. Живейте, без да бъдете обект на медийната пропаганда, оставете ума си свободен и наблюдавайте какво се случва около вас, сами осмисляйте това, което виждате, сами правете изводи и заключения и след това се гмурнете отново в лоното на медиите. Ще видите колко драстична ще бъде разликата между вашите наблюдения и заключения и това, което пропагандната машина ви втълпява.

Именно тази разлика между реално случващото се, което подсъзнателно усещате и начина, по който информацията за него се изкривява от медиите и се поднася смляна и с грижливо оформени заключения, е причина много хора да не могат да се ориентират правилно в заобикалящия ги свят. Да се чувстват объркани, изгубени, да изпадат в апатия и стрес. Отнета ви е възможността да осмисляте самостоятелно събитията, обект сте на насаждане на готови заключения, влизащи в разрез с усещането ви за истинност и справедливост.

И тук се появяват публикациите от този блог. Те са близки до вашето усещане за истинност, за реалното състояние на нещата, поднесени са по един малко по-нетрадиционен начин. Именно затова част от тях се възприемат и разпространяват от читатели като истински новини и добиват огромна популярност. Именно затова се е налагало и официални медии да ги опровергават, че дори и самият премиер, тъй като те вредят на грижливо оформяната медийна реалност.

Тази книга ще ви отведе в скритата реалност, в реалността, която не е допускана в медийното пространство, неудобната и потискана от пропагандната машина реалност. Ще ви отведе в лабиринта от кодове на Р Е А Л Н О Т О. Разбира се, аз не бих могла да претендирам, че това е и вашата реалност, всеки има свое собствено светоусещане, но ако чувствате написаното по-близо до вас, отколкото това, което ви се поднася от медиите, то значи нашите реалности се пресичат. Не се поддавайте на медиите, мислете самостоятелно, не позволявайте да ви дават наготово отговори и заключения, търсете ги сами. Не позволявайте да ви превърнат в бурма от един фалшив свят. Вижте реалността през собствените си очи, разучете кода на реалността.

Благодаря на всички онези, които биха се заинтересували и биха инвестирали в отпечатването на тази книга и респективно в сбъдването на моята М Е Ч Т А.

Надявам се тя да бъде своеобразно „душевно лекарство“ за скромната ми същност и бъдещите ми читатели, какъвто е надписът над входа на библиотеката на Рамзес II.

Надежда Илчева

КНИГА, ПРЕМИНАВАЩА ОТ ЕДНА ФОРМА В ДРУГА

Идеята за моята „книга мечта“ е повлияна до известна степен от философията на ретрофутуризма. Всеки модерен или модернизиран продукт води началото си от семпъл прототип, който макар и прост, е изобретен заради някаква важна цел. Именно защото целеполагането е най-важното, точно него реабилитират похватите на ретрофутуризма. Ретрофутуризмът модернизира продукта, като реставрира фундаменталните параметри на първообраза.

Моята книга мечта е базирана на концепцията за електронната книга. Въпреки ясните си предпочитания към „книжната“ книга, съм наясно, че бъдещето определено е в електронните книги и четци – поради обема информация, която лесно могат да поберат в себе си, поради концепцията за дигитализацията на всичко, поради спестяването на място в личната ти библиотека, поради спестяването на средства и не на последно място поради факта, че при електронните книги не се използва химическо мастило и те са „зелени”, защото за тяхната „поява“ не е необходимо изсичането на дървета.

Книгата, която бих искала да създам, ще ползва електронното тяло на e-book четеца, но ще има функция, която да „изкарва“ от този четец книга на хартиен носител. Представете си как екранът се отваря и в ръцете на читателя попада добрата стара „книжна“ книга. Това е идеалната опция за хора като мен, които са наясно, че бъдещето е в електронните издания, но изпитват носталгия към книжното тяло. Ето идеалната възможност да се докоснат до него – да разгръщат страниците, да докосват хартията, да си водят бележки в полетата.

Нещо повече – читателят ще има възможност предварително да задава формата на книгата, типа на хартията, размера и вида на шрифта; също така ще може и да определя дали иска да се визуализира цялото произведение или само определени части от него. Освен това самото устройство ще запаметява автоматично докъде си стигнал при последния прочит.

Нямам още съвсем ясна идея как книжното тяло ще бъде „вградено“ в e-book четеца, но предполагам,че ще бъде на принципа на някакви микрочипове, които ще се поставят в устройството.

След изчитането на „книжната“ книга ще има опция за нейното рециклиране, като по този начин ще се гарантира, че въпреки наличието на хартиен носител тя ще остава „зелена“.

За да бъде пълно удоволствието от четенето, четецът ще има различни функции – например копчета за сетивно-ароматни усещания (на кафе, чай, пура или цигара), които аромати ще се „разнасят“ от него, докато читателят блажено прелиства страниците.

Имах голямото желание да покажа визуализирана идеята за моята „книга мечта“, но засега не съм толкова технологично добре запозната с различните програми, които биха помогнали това да се случи. Запазвам си това право за бъдеще време, защото се надявам този проект да не остане само под формата на мечта.

Саша Александрова

КНИГАТА – DIMENSION COMPRESSION DEVICE
(средство за компресия на размерите)

Книгата на бъдещето би трябвало да е практична и да задоволява нуждите – а защо не и капризите – на различни потребители, което предполага многопластовост. Моето виждане е за устройство, подобно на това, което героинята на Мила Йовович във филма „Ултравайълет“ използва за съхраняване и пренасяне на оръжия. Устройството работи на принципа на т.нар. *dimension-compressing (Flat-Space technology)*, на компресия/разтягане на размерите в пространството[37]. Носителят на информация може според нуждите на бъдещия потребител да представлява нанокнига, свързана с устройство, което я разгражда на атоми и я съхранява в екстрамерно пространство. И чрез съответната мисловна или друг вид команда тя може във всеки един момент да се материализира. Самата машинка може да бъде оформена като аксесоар – гривна, огърлица или нещо друго – и да е практична част от ежедневния тоалет. При използване на нанокнига оптималният вариант е самият носител да бъде свързан по някакъв начин с глобална мрежа, от която във всеки един момент да могат да се изтеглят или разгледат необходимите електронни книги. За ценители устройството може да бъде приспособено да съхранява класически гутенбергови книги чрез същата технология за компресиране на материята и да притежава определен капацитет на съхранение, подобно на съвременните флашпамети. Така всеки желаещ би могъл да се сдобие с портативна библиотека с размерите на гривна.

Разбира се, всичко това предполага първо доста сериозно развитие на технологиите.

[37] Чрез технологията „Flat Space” и дигиталната компресия/рематериализация оръжията и боеприпасите буквално се „изтъкават“ в ръцете на бойците. Благодарение на това героинята Вайълет не се разхожда накичена с автомати, а арсеналът ѝ се появява, само когато ѝ потрябва.

Илюстрация. Кадри от филма „Ултравайълет"[38]

[38] UltraViolet. A Screen Gems presentation; Directed, written by Kurt Wimmer; Produced by John Baldecchi. United States: Sony Pictures Entertainment, 2006.

Таня Данаджикова

КНИГА ЧИП

Моята книга мечта или книга на бъдещето ще бъде книга-чип. Тя ще е имплантирана в мозъка ми и винаги ще бъде там. В бъдещето ми се иска хората да бъдат еволюирали до такава степен, че четенето да бъде нещо вродено за тях и да започват да го правят от момента, в който вече могат да виждат. То няма да бъде допълнително придобивана способност, а нещо първично като възприемането на визуални ефекти. За вродено слепите пък четенето ще бъде нещо подобно на слуха. Накратко четенето ще бъде съвсем естествена функция на мозъка, а за книгите ще има отделен дял, където да бъдат складирани.

В зависимост от това какви парични ресурси може да отдели индивидът, в мозъчното му поле за книги ще му бъдат пренасяни различни бази данни. По този начин ще се запази икономическият принцип в книгоиздаването. Без пари ще бъдат само учебниците за учениците, които държавата така или иначе предвижда да са безплатни.

За да бъде „прочитана“ книгата-чип, ще е необходимо само да фокусираме съзнанието си върху информацията в нея. В мозъка ще има подробен каталог на съдържанието на всички книги и при нужда от даден тип текст той ще се намира автоматично. Това би спестило много време и енергия и би подобрило ефикасността на книгите.

А за моментите, когато изпитваме носталгия по хартиения носител и ни се иска да хванем книгата в ръка, да усетим допира и миризмата на хартията, книгите-чипове ще могат да се материализират по някакъв по-особен начин, който да позволява да почувстваме всички характеристики на традиционната книга, но без това да ни обвързва с материалните ѝ недостатъци. Когато се наситим на усещането за материализация, то ще изчезва, без да оставя следа.

Предимството на този мечтан футуристичен вариант на книгата не е свързано с нейната цена, а по-скоро с удобството книгите ти да бъдат винаги с теб, винаги на разположение и най-вече с подобрена ефективност на търсенето на информация, благодарение на каталог.

Таня Русинова

ЖИВАТА КНИГА

Моята представа за книгата на бъдещето е на базата на компилация – тя трябва да носи белезите на гутенберговата книга, да се основава на нея, но и да съдържа елементите на съвремието, дори на бъдещето.

Разбира се, кодексовата форма трябва да бъде запазена. Аз смятам, че в нея се крие чарът на книгата. Нищо не би могло да замени момента на разгръщането, на разлистването на всяка следваща страница. Книгата е схема, в която се потапяш, план, който следваш. Това са задължителните елементи. А това, което смятам аз, че трябва да бъде прибавено към тях, са просто малко иновации.

Живеем във век, в който властва електрониката. Следователно и книгата трябва да се интегрира. Смятам, че книжното тяло трябва да съдържа интерактивни елементи. Те биха били „прозорци" към бъдещето. Биха улеснили и читателя, и издателя и биха привлекли по-голям брой заинтересовани хора. А онези, които смятат, че книгата е отживелица и отстъпва на новите технологии, вече няма да имат основания за отлъчване на книгата като медия.

Интерактивните елементи биха я направили съвременна, различна, променена. Тя би могла винаги да бъде в крак с времето и да подлежи на постоянна редакция. Казано накратко, моята книга мечта е „живата книга". Книгата, която диша, която се променя.

Яна Аргиропулос

ВЪНШЕН ХАРДДРАЙВ НА МОЗЪКА

За мен мечтаната книга е вече съществуващ предмет.

Всъщност тялото на книгата не е толкова важно, но е представително и създава първи впечатления за съдържанието.

Моята книга мечта е книга, която да бъде навсякъде с мен. Може да бъде под формата на красиво изписани обувки или спално бельо тип спален чувал мумия. И в двата случая аз „влизам“ в книгата буквално, а не само четейки.

Все пак за мен книгата мечта няма тяло – тя директно се „излива“ в главата. Моята истинска книга мечта представлява нещо като външен харддрайв на мозъка – когато той има нужда от определена информация, подава сигнали чрез нервните си окончания към суперкнигата, която от своя страна открива търсеното и го изпраща по същия начин обратно към мозъка. Тези импулси ще позволят моментното „прочитане“ на една книга, вместо старомодното прелистване страница по страница. Очите на хората не са толкова бързи, колкото нервните импулси на мозъка – те ограничават възможността да се чете бързо и максимално ефективно.

Вертикален свитък в корков тубус (кутия)
Курсова работа във формат „книга на художника“ на Яна Аргиропулос

2.4. Проекти „Моята книга мечта“ (2013)

Учебните проекти „Моята книга мечта“ са изпитна творческа задача по дисциплината „Книгата като медия“ със студентите в III курс на специалност „Книгоиздаване“, представени на 23 февруари 2013 г.

Автори

1. Албена Иванова. КНИГА ЗА СЪН
2. Ангел Симеонов. ТЕТРАДКАТА НА СМЪРТТА
3. Бетина Цветкова. ЖЕНСКА КНИГА (презентация)
4. Боян Иванович. КНИГА ЗА ПУШЕНЕ
5. Вероника Варчева. КНИГА АЛЕЯ (презентация)
6. Вероника Иванчева. ЧЕТЕЦЪТ & КНИГАТА (презентация)
7. Виктор Мухарски. КНИГА, КОЯТО „ИЗЯЖДА“
8. Владислава Колчева. КНИГА С ДВЕ ЛИЦА
9. Емилияна Китанова. КНИГА ФОТОАПАРАТ (презентация)
10. Живка Попатанасова. КНИГАТА КАТО ПРИРОДА
11. Живка Русанова. НАНОКНИГА „NANOBOOK” (видеоклип)
12. Илияна Иванова. КНИГА ПТИЦА ОРИГАМИ
13. Ирина Масюкова. ФОРМАТА СЛЕДВА СЪДЪРЖАНИЕТО
14. Йордан Пейчев. КНИГА ШОКОЛАД „БЕЛЕЖИТИ БЪЛГАРИ“
15. Йорданка Пангарова. КУБ НА РУБИК
16. Красимира Кръстева. КНИГА ФОТОРАМКА
17. Людмила Петкова. СЛАДКИ КНИГИ
18. Михаела Илиева. ИСТОРИЯ ДО ДЪНО
19. Радина Петрова. КУТИЯ ЗА ЖИВИ МИСЛИ
20. Рая Ганева. КНИГА ХИБРИД (видеоклип)
21. Светла Тонева. КНИГА С КЪСМЕТИ
22. Цветелина Коилова. 3 В 1 – НЕОЧАКВАНО КНИЖНА КОМБИНАЦИЯ
23. Цветелина Шопова. НЕЗАВЪРШВАЩА КНИГА (презентация с видеоклип)
24. Циклама Булгурска. КНИЖКИ КЕКСЧЕТА
25. Янислава Янева. КНИГА ПРОЗОРЕЦ

Албена Иванова

КНИГА ЗА СЪН

1. Обосновка на проекта

Проектът има за цел да реализира идея, свързана с решаването на разпространен сред четящите хора проблем. Освен с положителни емоции и нови знания, книгите са известни и с това, че в огромни количества водят до умора и нужда от сън. Това е често срещано яление – например при студентите, които се подготвят за изпити.

Като студентка редовно обучение съм се сблъсквала с този проблем и имам лични наблюдения върху него. По време на сесия на студентите им се налага да прекарват почти цели денонощия в библиотеките или читалните. Но човешкото тяло и ум се нуждаят от почивка, изискваща време, което никой студент няма дни преди изпита. В такъв момент на помощ идва книгата за сън.

2. Структура на книгата за сън

Тя представлява разгъваема възглавница с формата на книга. Нейните корици са твърди, за да бъде устойчива и издръжлива. Отвътре е облечена с мека тъкан, върху която човек поставя главата си, за да поспи. Размерите на възглавницата са съобразени с големината на човешката глава. Когато се затвори, приема размерите на почти стандартен формат книга, така че е удобна за носене навсякъде.

3. Предназначение и употреба

Книгата за сън е предназначена за хора, подложени на тежко умствено натоварване. Тя дава възможност за бърза дрямка на работното място. Със своята компактност и удобство позволява да се използва навсякъде и по всяко време. Книгата за сън е подходяща за деца и възрастни, нейната дебелина е минимална, така че не повдига главата като нормална възглавница. Пригодена е за дрямка в седнало положение. Меката тъкан, която обгръща главата, носи усещане за спокойствие и уют, така че където и да се намирате да получите максимално бързо усещане за дома.

Ангел Симеонов

ТЕТРАДКАТА НА СМЪРТТА

В Япония хората, които харесват мангата и анимето до такава степен, че целият им живот започва да зависи от него, се казват „отаку“. Специално за тях в страната има много магазини, където могат да се закупят голям и различен брой артикули, свързани с любимите им произведения.

В България също има много хора, които се интересуват от тази тема. За нещастие, тук няма откъде да си купиш самия продукт, да не говорим за различните аксесоари.

Една от най-мощните и значими книги в аниме и манга света е „Тетрадката на смъртта“. По принцип тя е притежание на бога на смъртта Шинигами, но понякога се случва и да попадне в човешки ръце. Чрез тетрадката боговете отнемат животите на хората – достатъчно е да напишат имената им вътре.

Продуктът ми представлява версия на една от тези тетрадки, макар и не точно копие на оригинала. Освен обясненията и явната визия, тетрадката съдържа и стъкленица за мастило (или кръв) и перо, с които да се пише. Почти съм сигурен, че ще има много хора, които биха искали да я притежават. Единствено мога да съжалявам за това, че не е истинска, защото бих могъл да си реша много проблеми по този начин.

Предна корица

Гръбче

1. The human whose name is written in this note shall die.
2. This note will not take effect unless the writer has the person's face in their mind when writing his/her name. Therefore, people sharing the same name will not be affected.
3. If the cause of death is written the next 40 seconds of writing the person's name, it will happen.
4. If the cause of death is not specified, the person will simply die of a heart attack.
5. After writing the cause of death, details of the death should be written in the next 6 minutes and 40 seconds.

DEATH NOTE

Бетина Цветкова

ЖЕНСКА КНИГА
(презентация)

1. Обосновка на идеята

Според мен външният вид на книгата е много важен, тъй като именно той те предразполага да четеш с удоволсвие.

Аз обичам да чета любовни романи, общо взето „женски“ книги. И поради тази причина ще се радвам да има книга с нежен и красив вид, както и също толкова интересен. Затова ще се постарая да Ви представя моята идея за красива и интересно изглеждаща книга.

2. Структура на макета

Като за начало си представям корицата дебела и покрита с красив розов сатен, по средата е издълбано малко пространство, в което има истинска роза.

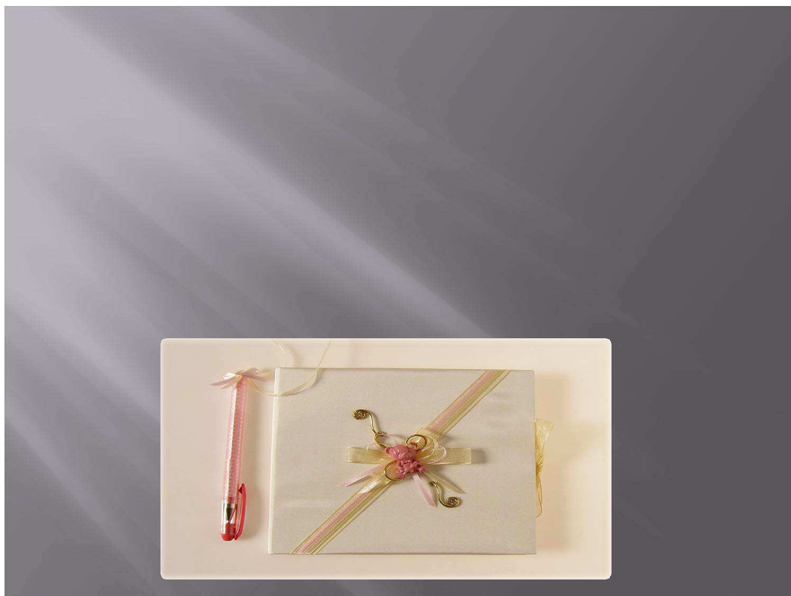
Двете корици на книгата са завързани с тънка връвчица. И отваряйки я се вижда, че тя няма съдържание и трябва да я потъркаме, за да се появят буквите (виждала съм как като потъркаме с пръст хартия, се появяват букви и въпреки че не знам как ще го осъществя, ми се струва много интересно).

Последната страница, която също трябва да потъркаш, се намира в прикрепенно към книгата шишенце.

3. Приложение на проекта

Чела съм, че има подобно нещо с готварска книга. Тя е без съдържание и след като се изпече във фурната рецептите се появяват. Но не мисля, че е подходящо за любовен роман да се пече...

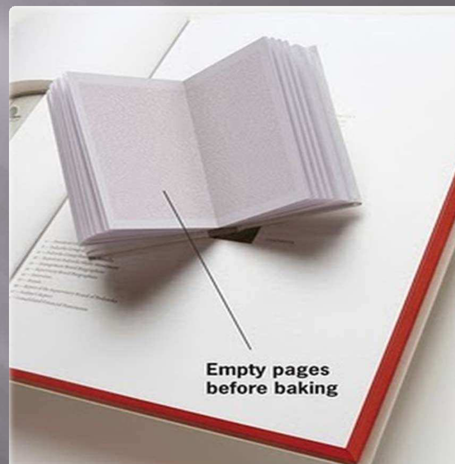
Като за начало си представям корицата дебела и покрита с красив розов сатен, по средата е издълбано малко пространство, в което има истинска роза.

Двете корици на книгата за завързани с тънка връвчица. И отваряйки я се вижда, че тя няма съдържание и трябва да я потъркаме за да се повят буквите (виждала съм как потърквайки с пръст хартия се появяват букви и въреки, че незнам как ще го осъществя ми се срува много интересно).

Чела съм, че има подобно нещо с готварска книга. Тя е без съдържание, но след като се изпече във фурната и рецептите се появяват. Но не мисля, че е подходящо за любовен роман да се пече...

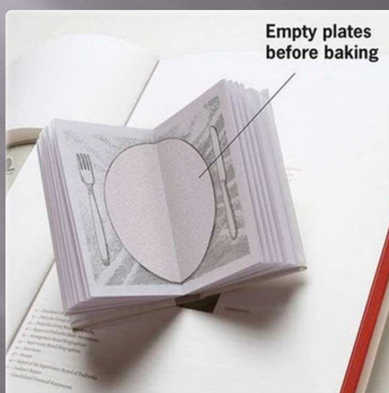

Empty pages
before baking

After baking the pages
are filled with recipes

Последната страница, която също трябва да потъркаш, се намира в прикрепенно към книгата шишенце.

Последната страница, която също трябва да потъркаш, се намира в прикрепенно към книгата шишенце.

Боян Иванович

КНИГА ЗА ПУШЕНЕ

1. Обосновка на идеята

Книгите стават все по-популярни в нестандартни варианти. Реших да създам книга във формата на цигарена кутия, която да съдържа цигари носители на текстово съдържание.

2. Структура на макета

Книгата е цветна, както и съдържанието. Тя се отключва символично с ключе. Смятам, че е интересно за читателите първо да прочетат съдържанието, което ги интересува и след това да си допълнят насладата от четенето с изпушването на цигарата (книгата). След това опаковката остава за спомен и има символичен характер. С този проект може да се накарат пушачите да четат повече и да се образоват, като съчетаят едното удоволствие с другото.

3. Приложение на проекта

Проектът може да се предлага на лица над 18 години, а може и да се направи с цигари, които не са вредни за здравето, както ни убеждават от здравните институции и организации. Така че проектът може да намери много нови потребители. Той ще стимулира четенето и ще привлече една различна аудитория. Освен това на цигарите могат да се слагат и изображения, които да са приятни за окото.

Вероника Варчева

КНИГА АЛЕЯ
(презентация)

1. Обосновка на идеята

Замисълът ми се движи около това да се трансформират неизползваеми градски пространства в книги за четене. Конкретната идея визира стените на канала, прокаран по протежение на бул. „Сливница“ в София, от кръстовището с бул. „Константин Величков“ до Сточна гара. Мястото, предвид малките размери на реката (когато не е пълноводна) и широките пътеки от двете ѝ страни, може да се превърне в алея за пешеходци.

2. Структура на макета

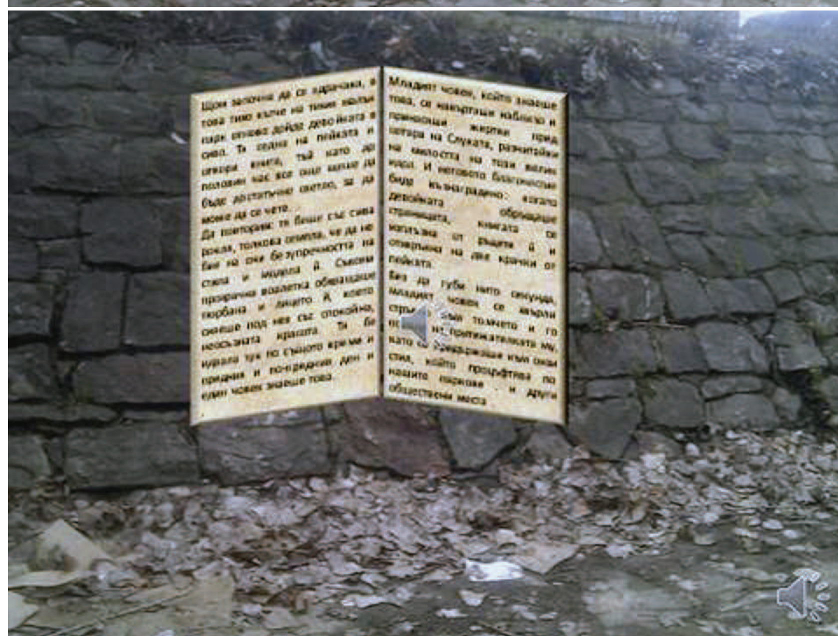
Проектът включва поставянето на пейки, гледащи към стените, на които на свой ред са поставени табла под формата на книжни разтвори. Те биха могли да бъдат електронни с цел текстът да се вижда добре и вечер.

3. Приложение на проекта

Така книгата би започвала от Сточна гара и би свършвала на първия завой на канала, намиращ се при бул. „Константин Величков“ (а след него се предвижда втора книга).

Съдържанието на книгата би следвало да бъде подходящо за такъв тип „разхождащо се“ четене.

ГЛАВА 2

Вероника Иванчева

ЧЕТЕЦЪТ & КНИГАТА
(презентация)

Макар и четецът да има много положителни страни, книжното тяло е оставило в много хора трайна следа, която дори и предимствата на четеца не могат да заличат.

Идеалната книга... ?

Май не беше това...

Така е по-добре!

Книгата трябва:

Да е с формата на книга.

Да има твърди корици, за да може да се предпазва тялото от изпускане.

Да е с познатата книжна форма.

Да се предлага в стандартните формати, в които се правят книжните тела, за да не може хората да се сърдят, че това „нещо“, виждаш ли, е прекалено „странно“.

Да може да се прелиства като книга или, ако някой го мързи, да може да се използва като обикновен четец, т.е. плъзгателна способност за смяна на страниците.

Да тежи.

Да тежи или по-точно да има избор от обложки (твърди предпазващи корици), които да се предлагат с различна големина (в зависимост от формата на книгата четец) и различна тежест, за да можем сами да изберем колко тежка да бъде тя.

Да има мирис.

Да може да се прелиства като истинско книжно тяло.

Освен удоволствието от тежестта, мириса на хартия и/или мастило, звуците при прелистване, удоволствие носи и самото прелистване. Оттук идва и един от проблемите на четеца – ти прелистваш, но не усещаш, че го правиш, не усещаш допира на хартия между пръстите си, нито плътността ѝ. Искам самият четец да е „вграден“ в книгата – няколко страници (около 30), които можеш да избереш сам дали да прелистиш с ръце или както дава възможност обикновеният четец. Текстът на книгата да може да бъде разположен или само от едната страна на страницата, или и от двете.

Да издава звуци при прелистване.

Да издава звуци при прелистване – таблетите са с плъзгане или с „натискане“ на стрелка, която ни отвежда на следващата страница и така се губи малкото удоволствие от звука на прелистващите се страници. Вярно е, че това може да доведе някой до лудост, но не е ли друго да можем тайничко да се похвалим, че сме прочели още една страница с този „звук на победата“.

Да може да се променя цялостно.

По-точно:

Ако махнем подвързията (за корицата и тялото), да можем да сменяме/променяме:

- ☞ цвета на гръбчето, корицата
- ☞ картините (да добавяме или махаме)
- ☞ шрифта
- ☞ кегела
- ☞ наклона

- формата
- да можем да я проектираме по наш вкус, за да може да стане уникална и неповторима.

Да не може да се повреди от изпускане, мокрене...
Да е водоустойчива.
Да е удароустойчива.
Да няма пръсти по екрана.
Нещо, което да върши работа, а не такова, което няма ефект!
Да има такова количество памет, че да се чудим как да я напълним.
Да е „умна“.

Когато си сложиш пръста на страницата, да премества текста, като мястото под пръстите да остава празно.

Това е всичко, приятели.

Четецът & Книгата

Макар и четецът да има много положителни страни, книжното тяло е оставило в много хора трайна следа, която дори и предимствата на четеца не могат да заличат.

Бжж...

Бззз...

Хмм...?

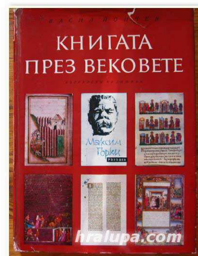

Така е о-доб е!

Книгата трябва:

Да е с формата на книга

Трябва да има твърди корици, за да може да се предпазва тялото от изпускане.

Да е с познатата книжна форма.

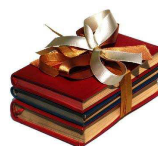
Да се предлага в стандартните формати, в които се правят книжните тела, за да не може хората да се сърдят, че това "нещо", виждаш ли е прекалено "странно".

Да може да се прелиства като книга или, ако някой го мързи, да може да се използва като обикновен четец, т.е. плъзгателна способност за смяна на страниците.

Да тежи

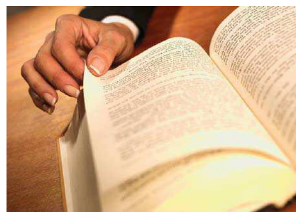
Да тежи и п -точно да има избор от обложки (твърди предпазващи корици), които да се предлагат с различна големина (в зависимост от формата на книгата-четец) и различна тежест, за да можем сами да изберем колко тежка да бъде тя.

Да има мирис

Да може да се прелиства като истинско книжно тяло

О н удоволствието от тежестта, мириса на харти[redacted] и/и мастило, звуците при прелистване, удоволствие носи и самото прелистване. От тук идва и един от проблемите на четеца – ти прелистваш, но не усещаш, че го правиш, не усещаш допира на хартия между пръстите си, нито плътността й. Искам самият четец да е "вграден" в книгата – няколко страници (около 30), които можеш да избереш сам, дали да прелистиш с ръце или както дава възможност обикновенния четец. Текстът на книгата да може да бъде разположен или само от едната страна на страницата, или и от двете.

Да из[redacted]
звуци[redacted]
п

Да издава звуци при прелистване – таблетите са с плъзгане или с 'натискане' на стрелка, която ни отвежда на следващата страница и така се губи малкото удоволствие от звука на прелистващите се страници. Вярно е, че това може да доведе някой до лудост, но не е ли друго да можем тайничко да се похвалим, че сме прочели още една страница с този 'звук на победата'.

Да може да се променя цялостно

По-точно:
ако махнем подвързията (за корицата и тялото) да можем да сменяме/променяме:
-цвета на гръбчето, корицата;
-картините (да добавяме или махаме);
-шрифта;
-кегела;
-наклона;
-формата;
-да можем да я проектираме по наш вкус, за да може да стане уникална и неповторима.

Да не може да се повреди от изпускане, мокрене...

Да е водоустойчива

**Да е
удароустойчива**

**Да няма пръсти
по екрана**

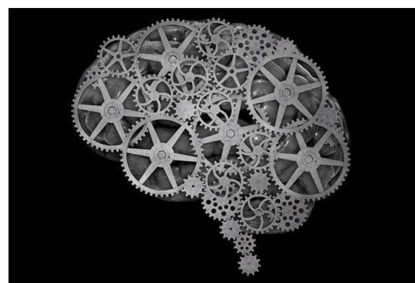

Не о,
което да върши работа,
а не такова,
което н маефект!

Да има такова количество памет, че да се чудим как да го напълним

Да е “умна”

Когато си сложиш пръста на страницата, да премества текста, като мястото под пръстите да остава празно.

Т е вси ко
приятели.

Виктор Мухарски

КНИГА, КОЯТО „ИЗЯЖДА“

Няма да крия, че тази задача ми се понрави много повече, тъй като изисква оригинално мислене – нещо, което винаги ми се е отдавало... В процес на мисловна дейност си зададох въпроса какво най-много обичам да правя? Отговорите бяха повече от логични – ядене и спане...

Веднага започнах да мисля за второто и дори стигнах до интересна идея, която включваше шиене и бродиране – домакински задължения, в които не ме бива много, но все пак нека споделя първоначалната си (неосъществена) идея. Реших, че мога да направя калъфка за възглавница във формата на книга... Малко след този „гениален“ план ме осени идеята, че ако измисля нещо за ядене, би било доста по-яко. А и освен това подобни принадлежности за спалнята сигурно вече могат да се намерят в някой магазин...

Така започна да се поражда идеята за настоящия ми проект. Спомних си за една от най-интересните лекции – „Опасната книга“ – и най-вече за филмчето на *National Geographic*, което изгледах, за да си напиша домашното – *Ancient Secrets: Witch Hunter's Bible / Тайни от древността: Ръководство за лов на вещици (2010).* В него се разказваше за един типичен пример за подобен вид книга – „Чукът на вещиците”. В домашното си споменавам, че тази книга е отнела близо 60 000 живота. Това е най-подробната енциклопедия и легален наръчник, създаден за доказателство, че вещици съществуват и трябва да бъдат убивани. Книгата добива популярност заради страха от Апокалипсис. Според автора Хайнрих Крамер вещиците са знак за края на света. Четена навсякъде, книгата се превърнала в една нова напаст – преследване, мъчения и смърт.

Аз, разбира се, няма как да се добера до едно от копията на тази книга, но ми хрумна идеята, че мога да направя книга, която да отнема човешките животи... За да има позитивно мислене и по-точно за да бъде книга мечта, би могла да е в полза на човечеството. Към края на живота на всеки един човек тя ще съхранява всичките му най-интересни спомени. Какво по-хубаво от това всеки от нас да си има своя собствена автобиография, която ще представлява интерес за следващите поколения?

В домашното си на тема „Книга мечта“ писах за холограмата от филма *Star Wars*, която все още не отписвам като книга мечта, даже смятам, че е много яко като идея.

Но на този етап ще се спра на книга, която да „изяжда“ всичко най-интересно от живота на даден човек, било то от негови спомени или нещо друго. Надявам се да Ви бъде интересно.

Владислава Колчева

КНИГА С ДВЕ ЛИЦА

В момента виждаме как книгата постепенно преминава към друга форма. Може да се каже, че към днешна дата хората са заседнали между миналото, настоящето и бъдещето. Вече имаме електронни книги, но все още милеем за хартиените. Именно това ме накара да пресъздам своята книга мечта като симбиоза между книгата, каквато я познаваме от стотици години и електронната, с която може да се каже, че сме в процес на опознаване. Този проект събира в себе си преходното и непреходното и неговото име е „Книга с две лица“.

Първото ѝ лице е това, което всички срещаме в ежедневието си, а именно книга с твърди корици и страници от хартия. Тук всичко е постарому – както си го знаем и както сме свикнали. По-различното в тази книга е нейното гръбче. То вече не е обикновено, а е електронно и в него се съдържат данните за съдържанието.

Това води до второто ѝ лице, което ще помогне на читателя да влезе в един триизмерен свят посредством холограма. Тя ще се „прожектира“ чрез специална хартия, която ще играе ролята на платно, намиращо се в средата на книгата.

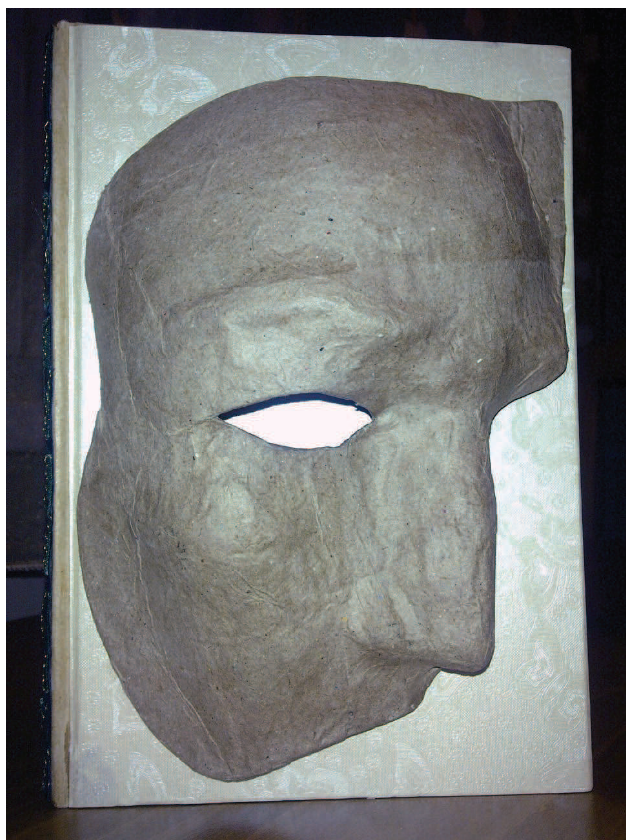
Второто лице на книгата ще дава няколко възможни опции на нейния читател:

1. Да се превърне в зрител посредством холограма, която ще излиза при свързването на книгата. Така ще може да се виждат реалните образи и действия от сюжета ѝ.

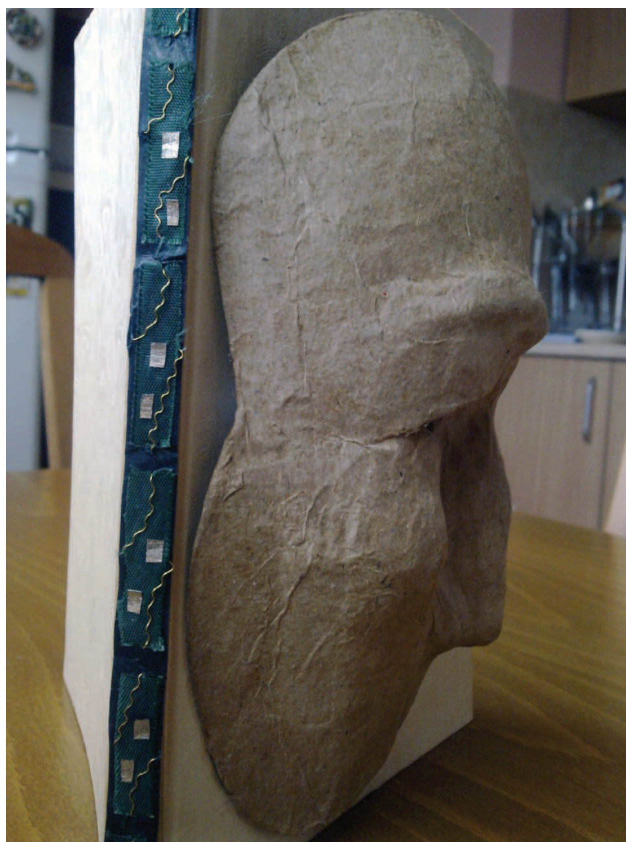
2. Да се превърне в слушател. Като точката по-горе, заедно със звук.

3. Да търси определени моменти или параграфи от книгата, без да се налага да я прелиства цялата.

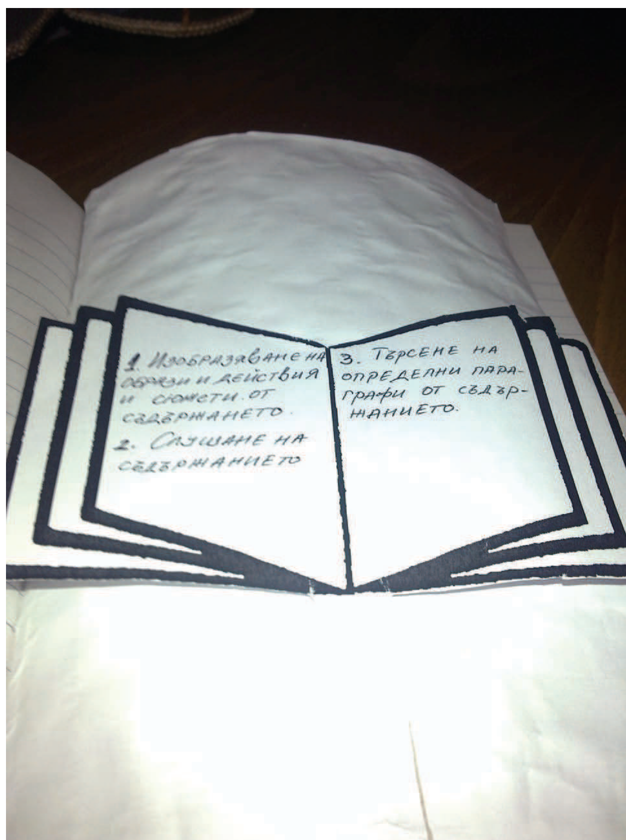
По този начин „Книга с две лица“ ще събере в себе си всичко, от което се нуждаем и към което сме привикнали към този момент от живота си. Тя ще се сдобие с многопластов образ, връщайки си забравената от мнозина позиция на първа и най-добра медия.

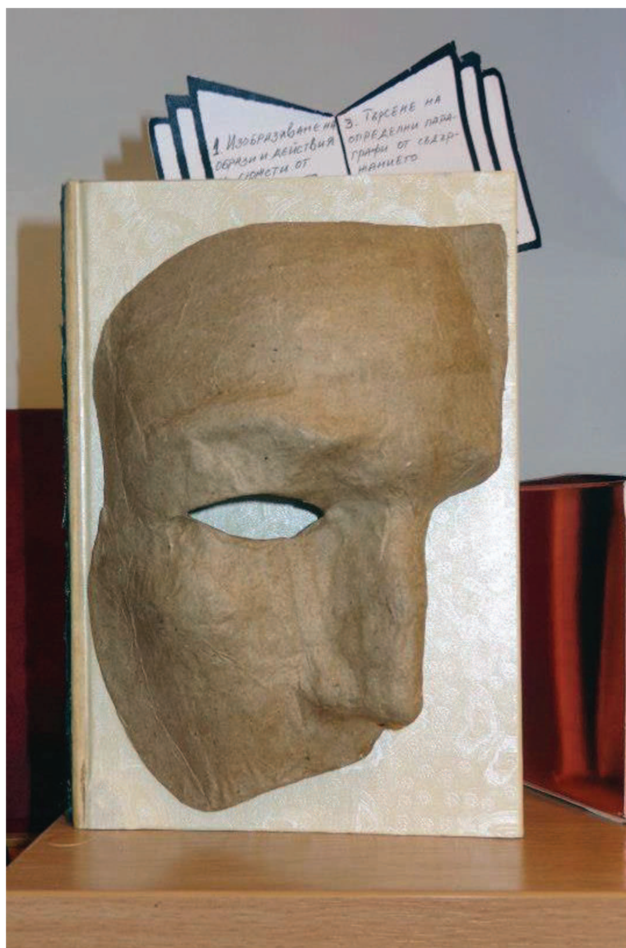
Предна корица

Гръбче

1. Изобразяване на образи и действия и сюжети от съдържането.
2. Слушане на съдържанието
3. Търсене на определени пара-графи от съдър-жанието.

Холограма

1. Изобразяване на образи и действия
3. Търсене на определени пара-графи от съдър-жанието

Емилияна Китанова

КНИГА ФОТОАПАРАТ
(презентация)

1. Обосновка на идеята

Мисля, че идеалната книга е различна. Но съм сигурна, че тя трябва да е връзка с търсени емоции или с интересите на определен човек.

Моята книга проект е свързана с хобито ми – фотографията.

Фотографията вече е твърде популярно хоби. Това изкуство лесно привлича привърженици. Запалените фотографи обичат да се заобикалят с предмети или аксесоари във формата на фотоапарати.

Аксесоарите са най-разнообразни – пръстени, колиета, обеци, ключодържатели, разделители за книги, торти, чаши с формата на обектив, щампи върху всякакви предмети, острилки, татуировки и много други.

Не липсват, разбира се, и безброй книги по фотография. Наръчници, указания и списания за устройството на фотоапарата и техниките на снимане. Има и такива примери, които доста се отличават от останалите. Има нестандартни книги и нестандартни фотоапарати.

Има фотоапарати във формата на книги, но няма книга във формата на фотоапарат.

2. Структура на макета

Моята книга мечта е точно такава. Точно копие в реален размер на професионален фотоапарат, направен от картон или хартия. Книгата ще бъде наръчник за работа с фотоапарата и за функциите на всяко едно копче.

Хартиеният макет ще бъде кух, всяко копче ще се отваря, а вътре ще има навити на руло листа, на които ще са описани функциите на конкретното копче от фотоапарата.

Имах желание да направя истински макет по идеята си, но опитът ми беше неуспешен. Окончателният макет е по-лесен вариант – фотоапаратът не е от хартия, а истински, но вътре пак има текст.

3. Приложение на проекта

Искам да направя такава книга, защото мисля, че удовлетворява всички търсения на фотографите – красив аксесоар във формата на фотоапарат, а и много полезно и улеснено ръководство за функциите му.

КНИГАТА КАТО МЕДИЯ
ПРОЕКТ

CAMERA
Мисля, че идеалната книга за всеки е различна. Но съм сигурна, че тя трябва да е връзка е търсени емоции или интересите на определен човек.
Моята книга-проект е свързана с моето хоби – фотографията.
Pocket Style Book
Q'Courts

Фотографията вече е твърде популярно хоби. Това изкуство лесно привлича привърженици. Запалените фотографи обичат да се заобикалят с предмети във формата на фотоапарати или аксесоари.
www.shutterstock.com · 95804281

Аксесоарите са най-разнообразни – пръстени, колиета, обеци, ключодържатели, разделители за книги, торти, обектив-чаша, щампи върху всякакви предмети, острилки, татуировки и много други.

Не липсват , разбира се, и безброй книги по фотография. Наръчници, указания и списания за устройството на фотоапарата и техниките на снимане. Има и такива примери, които доста се отличават от останалите. Има нестандартни книги и нестандартни фотоапарати

Хартиеният макет ще бъде кух отвътре, всяко копче ще се отваря, а вътре ще има, навити на руло листи, на които са описани функциите на конкретното копче от фотоапарата.

Искам да направя такава книга, защото мисля, че удовлетворява всички търсения на фотографите – красив аксесоар във формата на фотоапарат, а и много полезно и улеснено ръководство за функциите му.
PENTAX

Имах желание да направя истински макет по идеята си, но опита ми беше малко неуспешен. В събота ще ви покажа по-лесен вариант на идеята си – фотоапаратът няма да е от хартия, а истински, но вътре пак ще има текст.

Coca-Cola
net 355ml

Авторският макет на Емилияна Китанова

Живка Попатанасова

КНИГАТА КАТО ПРИРОДА

1. Предистория на идеята

Идеята ми е в хармония с любовта ми към природата. За мен не съществува по-голямо удоволствие от четенето на книги, а на тях мога да се отдам истински единствено в планината, където намирам най-голямо спокойствие. Само там мога да усетя изконния смисъл на писаното слово.

Една нощ, докато четях и си представях, че съм в планината, се замислих, че там няма библиотеки, от които да мога да вземам и да чета. Когато ходя там, трябва задължително да си нося книгата със себе си, да внимавам къде я оставям и да я пазя. Ето как в съзнанието ми се роди идеята за книга, която ще може да се слее с природата, ще прилича на нея и ще бъде приспособена да съществува сама там, без да се налага да се грижа за нея.

2. Описание на проекта

Проектът представлява ръчно направена от мен книга. Кориците съм облепила с макетна трева, така че да се създава впечатление, че книгата е всъщност трева. Върху нея има признак на живот, който се изразява в калинките. Съдържанието на книгата е богато украсено, като съм се постарала украсите да бъдат предимно изработени от дървени материали, така че допирът до природата да се усеща още по-силно. За текст на книгата избрах някои от любимите си цитати на известни писатели, духовни учители и като цяло велики исторически личности, като целта ми е те да не бъдат обречени на забрава.

3. Бъдещо приложение на проекта

Надявам се идеята ми да послужи за реализирането на такива книги, които ще бъдат устойчиви на силата на природата, ще съществуват в синхрон с нея, ще са част от нея и няма да бъдат подвластни на времето и на други обстоятелства.

КНИГА

Ние сме оформени от нашите
мисли. Ние сме това, което
мислим. Когато умът е чист,
радостта го следва като сянка,
която никога не го
напуска. Буда

Живка Русанова

НАНОКНИГА „NANOBOOK”
(видеоклип)

1. Обосновка на идеята

За електронната книга мненията са разнопосочни. Колкото нейни привърженици има, толкова са и противниците. Едно от малкото предимства, които намирам аз, е, че е-четецът заема минимално място, а не е като 500 хартиени страници.

Затова проектът, който предлагам, е съчетание между хартиената и електронната книга. Това е издателски проект, който комбинира двете технологии и предлага на верния читател едновременно традиция и иновация.

2. Структура на макета

Страниците на моята книга мечта ще са изработени от много тънки и гъвкави нанодисплеи. Те функционират като електронната хартия – по тях може да се маркират части от текста, да се добавят бележки, коментари, мнения. И тук ще има опция за търсене по ключови думи и фрази в текста. Разликата всъщност идва от факта, че нанокнигата ще има поне три листа. Така чувството за разгръщане на хартия при четене няма да се загуби. А именно тази загуба кара много съвременници да не харесват е-книгата.

Друга иновация, която предлагам, е в една от кориците на книгите да има слот за карта с памет, върху която да се запазват всички промени, направени от читателя. Всяка една от тези промени ще може своевременно да се публикува в интернет чрез *Bluetooth* или *Wi-Fi*. Така връзките „читател – читател“ и „читател – автор“ ще се осъществяват много по-пълноценно.

Тъй като страниците на тази книга ще са изключително тънки и чувствителни, корицата трябва да играе ролята не само на скрепваща основа, но и на много важен предпазител. Тя трябва да е твърда, със здраво покритие като силикон например.

Тъй като нанодисплеят е сензорен, върху страниците на тази книга ще се работи на принципа *touch* или със специална писалка. Обмислен е и вариант за развиване на т.нар. *Hand Writing Recognition Software (HWR)*, който разпознава и ръкописа върху дисплея.

3. Приложение на проекта

Моята книга мечта – нанокнигата – е практична, ергономична и не ощетява в нито едно отношение. Съчетава функциите на електронната книга и удобството на хартиената. Удобството също е важно, за да остане един читател доволен от прочетената книга. Понякога съдържанието не е достатъчно. Затова се надявам след време мечтата ми да се осъществи и това умно устройство – нанокнигата да бъде в ръцете ми.

Илияна Иванова

КНИГА ПТИЦА

1. Обосновка на идеята

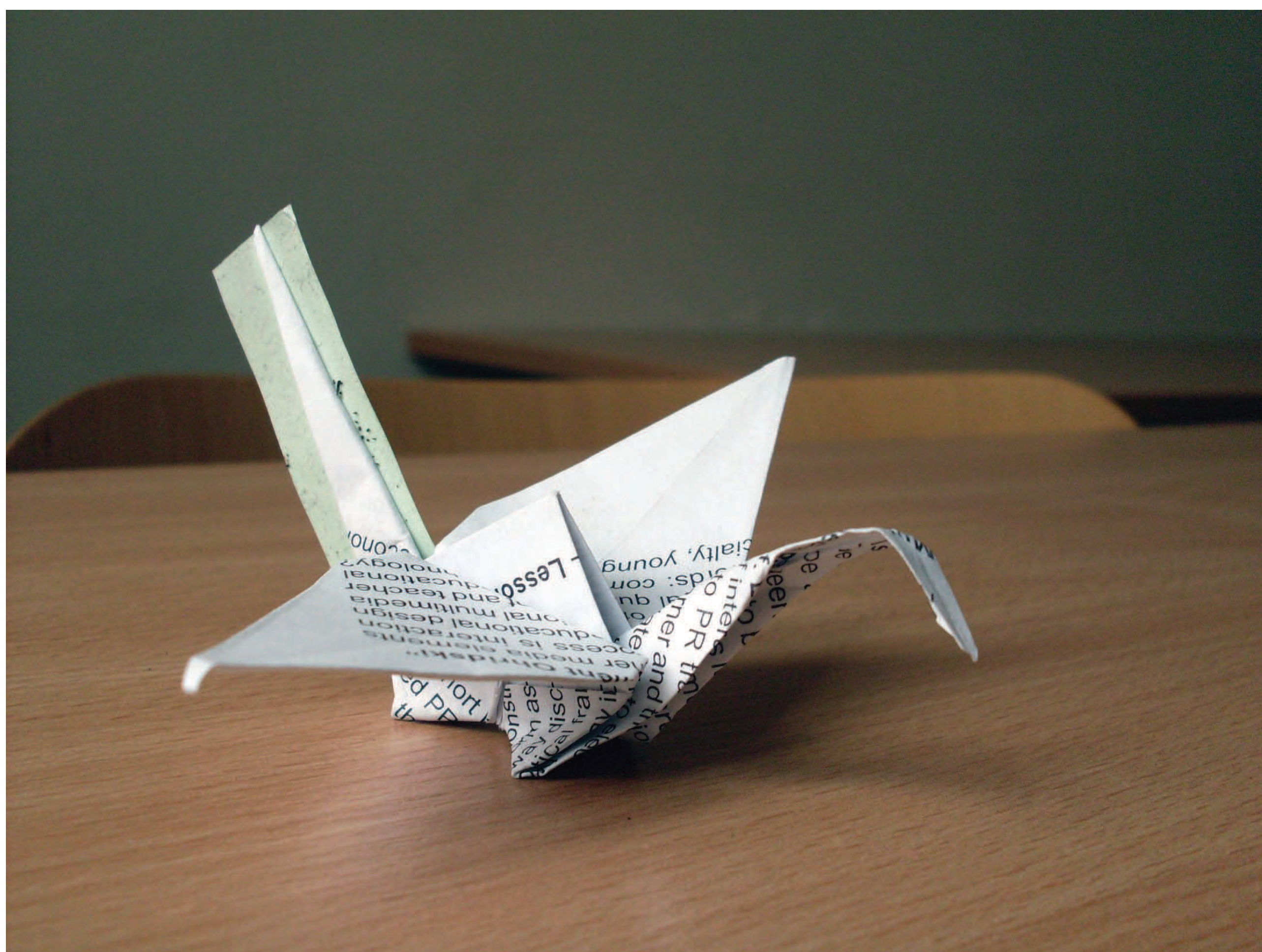
Ще предложа съвсем семпла идея за декорация на дома, която включва книга. Ще почерпя вдъхновение от японската култура, за да усвоя непотребни хартиени ресурси. Малко еко, малко арт, малко и красиво!

2. Структура на макета

Не особено оригинално като идея, но много практично и красиво. Аз бих рискувала няколко розови романчета за оригами декорации.

3. Приложение на проекта

Дори след смъртта на съдържанието на една книга, която няма да бъде повече прочетена, нейната форма може да помогне за подобряването на домашната атмосфера.

Ирина Масюкова

ФОРМАТА СЛЕДВА СЪДЪРЖАНИЕТО

1. Обосновка на идеята

Корицата създава първия порив да посегнем към книгата. Издателите добре разбират това и наемат художници и дизайнери, за да повлияят върху продажбите. Корицата обикновено обслужва книжното тяло и е свързана със съдържанието на книгата, но най-интересно е, когато живеее самостоятелен живот. Свидетели сме на такива блестящи изпълнения на графичния дизайн по отношение на корицата, че сме склонни да купим книгата предимно заради нея. По отношение на дизайна на книжното тяло обаче изпълнителите се съобразяват най-вече с функционалността и удобството при четене, а по-ексцентричните издания имат най-вече декоративна функция.

Моята идея за макет на книжно тяло е да се материализира максимално перифразата „формата следва съдържанието“. Смятам, че ще бъде изключително атрактивно, ако още преди да прегледаме написаното на корицата, знаем какво ще прочетем в книгата, благодарение на тематичното книжно тяло. Това не е възможно за всякъв тип заглавия (например за научни), но при детски и декоративни книги този фактор би засилил читателския интерес още повече. Книгата трябва да грабва не само с корица, не само със съдържание, а във всички всички възможни аспекти – зрение, мирис, допир – да предизвиква желание да бъде хваната, докосвана.

2. Структура на макета

Конкретният ми макет е поредица от книги обекти. Може да бъде готварска поредица със заглавия с рецепти, може да бъде и детска образователна поредица, а може да съдържа и просто книжки с любопитни факти за конкретни предмети, разгледани в най-различни аспекти – произход, позиция в историята, културата и обществото, присъствие във всички сфери на живота.

Как би изглеждала една „плодова поредица"

Илюстрация 1. „Плодова поредица"[39]

Ябълката може да бъде много интересен обект за изследване, а около произхода, историята, употребата и и присъствието ѝ в живота ни има любопитни факти.

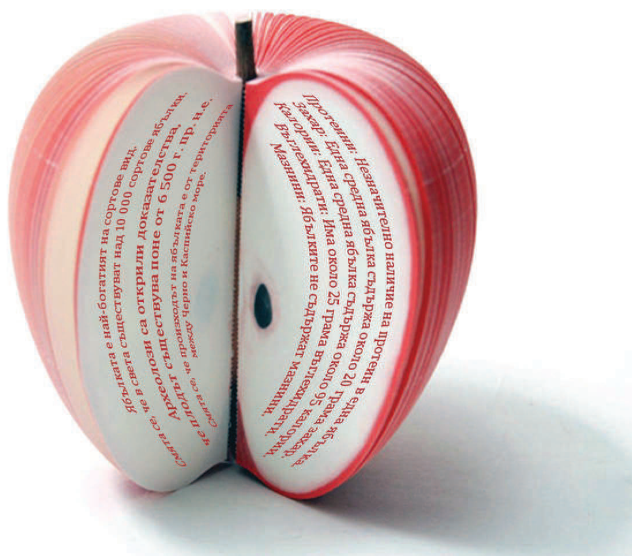
Книжно тяло под формата на ябълка не е трудно за изработка. Удобно е за разлистване и е функционално за четене.

Книга с подобна форма би могла да има тематично съдържание.

Например:

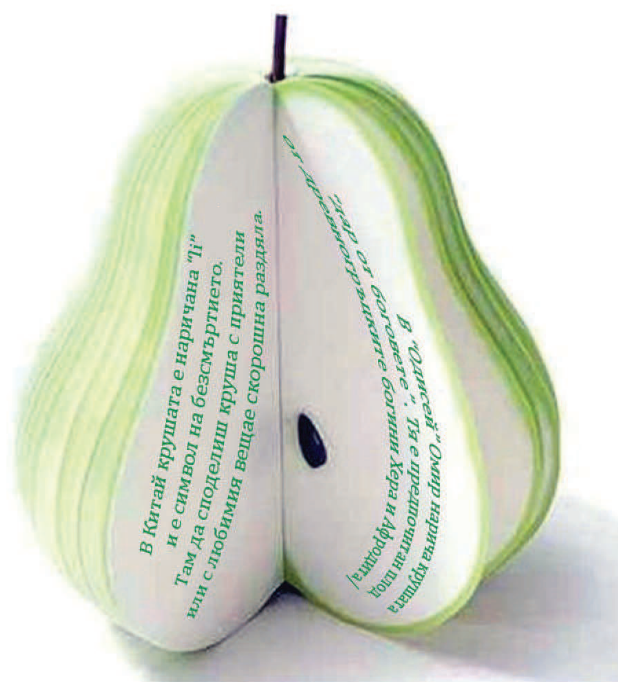
- Ябълката е най-богатият на сортове вид. Смята се, че в света съществуват над 10 000 сортове ябълки.
- Археолози са открили доказателства, че плодът съществува поне от 6 500 г. пр.н.е.

[39] Notebook Fruit Pear Orange, Memo Pad, Novel Gift Red Apple Memo Pad Note paper // GameZHome. 2013 [cited 21.02.2013]. Available from: http://www.gamezhome.com/sticky-notebook-fruit-pear-orange-memo-pad-novel-gift-red-apple-memo-pad-note-paperone-piecefree-shipping_p707.html

Илюстрация 2. Книга ябълка[40]

В Китай крушата е наричана „li" и е символ на безсмъртие. Там да споделиш круша с приятел или с любимия човек вещае скорошна раздяла. Крушата е предпочитан плод от древногръцките богини Хера и Афродита.

Илюстрация 3. Книга круша[41]

---

40 3D Apple Fruit Shaped Sticky Memo Note Pad (Sticky Notepad-A001), with Fancy, Nice, Beautiful, Mini, Lovely and Convenient Feature // Jinjiang Chaoxing Shoes Firm [cited 21.02.2013]. Available from: http://jiaxingwear.en.made-in-china.com/product/RSlxeEqKvQkJ/China-3D-Apple-Fruit-Shaped-Sticky-Memo-Note-Pad-STICKY-NOTEPAD-A001-with-Fancy-Nice-Beautiful-Mini-Lovely-and-Convenient-Feature.html

41 Very nice Pear style notepad // Pear notepad [Pear style notepad]. Ango mart, Decorative tape, Washi tape, fabric tape, paper tape, sticker and other kawaii product. [cited 21.02.2013]. Available from: http://www.angoo-mart.com/pear-notepad-p-1839.html

Подобни книжки могат да се изработят за всички плодове и зеленчуци и изобщо за всякакви обемни предмети.

Илюстрация 4. „Зеленчукова поредица“[42]

Илюстрация 5. Книги кексчета[43]

Книга от готварска поредица с рецепти за кексчета

Бананови кексчета с горски плодове
Продукти:
125 г краве масло
125 мл прясно мляко
2 яйца
200 г захар
2 банана
210 г брашно с бакпулвер
100 г горски плодове

[42] 100 pcs x Fruit Memo // Aliexpress: Buy 100pcs x Fruit Memo Pads,Note Pad,Note Paper, Apple/Pear Shape, 150 pages each. Free Shipping from Reliable Memo Pads [cited 21.02.2013]. Available from: http://www.aliexpress.com/store/product/100pcs-x-Fruit-Memo-Pads-Note-Pad-Note-Paper-Apple-Pear- Shape-150pages-each-FREE-SHIPPING/810989_566677410.html

[43] Item Number 84GFCCNST // PlusDeMille: Unique French Inspired Dйcor [cited 21.02.2013]. Available from: http://www.plusdemille.com/cupcakenotepad.aspx

Коледна поредица

Илюстрация 6. Книга елха[44]

Традицията зимният сезон да се отпразнува в компанията на вечнозелено дърво е зародена преди Христа. Изкуствените коледните дървета са измислени в Германия през XIX век, а по-късно стават популярни и в САЩ. За производството на тези дървета били нужни пера от гъски, които били оцветявани в зелено и закачани за клонки от тел.

Тъй като тези книжни тела не са достатъчно устойчиви в сравнение с традиционните, могат да се съхраняват грижливо в подобни кутии:

Илюстрация 7. „Стелажи“ за книги плодове

Толкова атрактивни дизайнерски решения биха били чудесна предпоставка за насърчаване събирането на отделните книги от конкретна поредица. Тя от своя страна е забавен

[44] 10pcs/lot Free Shipping christmas tree Notepad,Note pad X'mas tree,writting Pad, christmas Gift – in Memo Pads from Office & School Supplies // Aliexpress [cited 21.02.2013]. Available from: http://www.aliexpress.com/item/10pcs-lot-Free-Shipping-christmas-tree-Notepad-Note-pad-X- mas-tree-writting-Pad-christmas-Gift/482339393.html

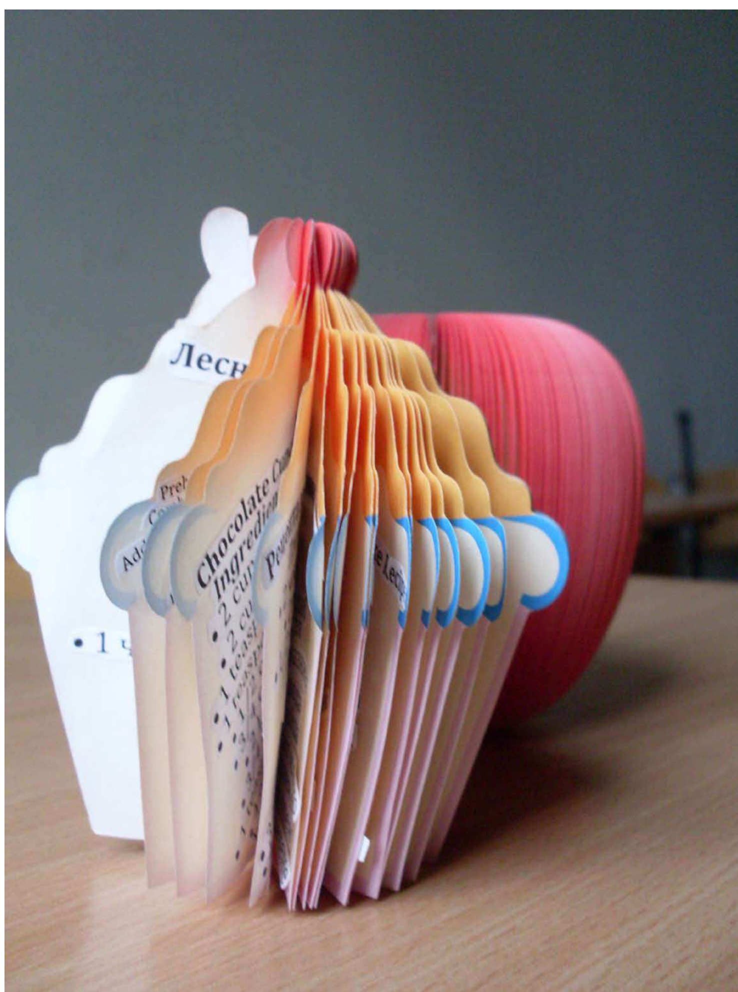
начин да научим любопитни факти за предметите около нас и чудесен подарък за хората, на които държим.

В настоящата концепция са използвани снимки на макети, които представляват кубчета от късащи се листчета (notepad).

Същинската идея е страниците да бъдат подшити или добре подлепени, за да не се разпада книжното тяло.

Снимки на окончателния макет за книга „Формата следва съдържанието“:

Easy Cupcake Recipe
Ingredients
1 cup milk
ексчета

Йордан Пейчев

КНИГА ШОКОЛАД „БЕЛЕЖИТИ БЪЛГАРИ“

1. Обосновка на идеята

Идеята ми е да направя макет на книга шоколад. Самият шоколад няма да носи информация, а книгата всъщност ще е неговата опаковка.

2. Структура на макета

Опаковката на шоколада ще бъде подобна на футляр, който ще е и книгата. Във всеки от десетките томове на изданието „Бележити българи“ ще се разказва за отделна личност, оставила своето име в историята на България. Ще бъде дадена ненатрапчива за читателя информация, а дизайнът ще се съобрази с целевата група.

Футлярът ще има биговани и надупчени страни и всяка история за бележит българин ще може да бъде изрязана и прибрана в специален класьор – и именно това ще бъде книгата в крайния ѝ вариант. Всяка опаковка ще бъде от по две страници и те по най-увлекателен начин ще разказват за героя на книгата, който ще се променя за всеки шоколад

3. Приложение на проекта

При този макет ще използвам библиофилското и патриотично чувство на всеки българин, а родителите с радост хем биха закупили шоколадче за детето си, хем биха събирали всички истории в класьор, който ще му помага за ученето.

Направих проверка из интернет пространството и установих, че такава книга няма, но се надявам в най-скоро време да „проима“. :)

Своге

Своге
DEATH NOTE

Йорданка Пангарова

КУБ НА РУБИК

1. Обосновка на идеята

Идеята ми представлява текст, изписан върху куб на Рубик. Смятам, че това би било занимателно и интересно както за деца, така и за по-възрастни, тъй като разчитането на текста се случва едва след правилното нареждане на куба – по цветове.

2. Структура на макета

Към кубчето на Рубик може да се приложи и малка книжка, която да съдържа легенда – в каква последователност на цветовете се чете текстът след разшифроването му. За по-нетърпеливите може освен легендата да се изпише и самият текст, което обаче съвсем не би трябвало да разколебава читателите от решаването на загадката.

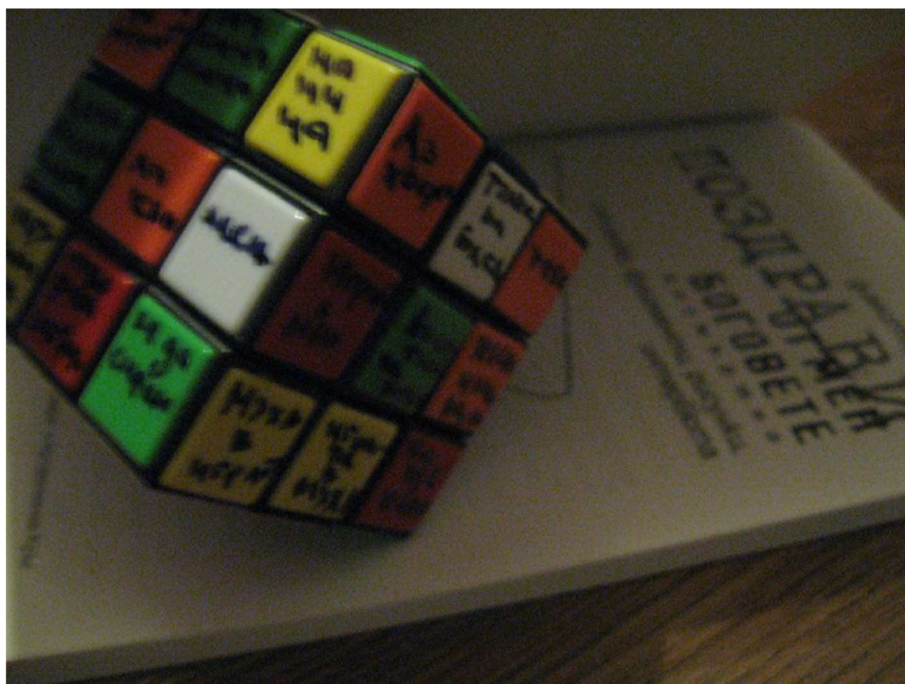
Заради малката си площ кубчето е подходящо за кратки текстове – текстове на песни, сентенции, стихотворения или басни. Това не е никак лошо, но за да събуди още по-голям интерес би могло да се използва за встъпителен текст или съответно за край на някаква книга. Така читателят ще е още по-мотивиран да се пребори със задачата.

3. Приложение на проекта

Предимството на кубчето е, че е малко, удобно и здраво. А начинът, по който представя съдържанието, позволява то да бъде обърквано, губено, а после откривано отново и отново.

Ето и снимки на самото кубче:

Красимира Кръстева

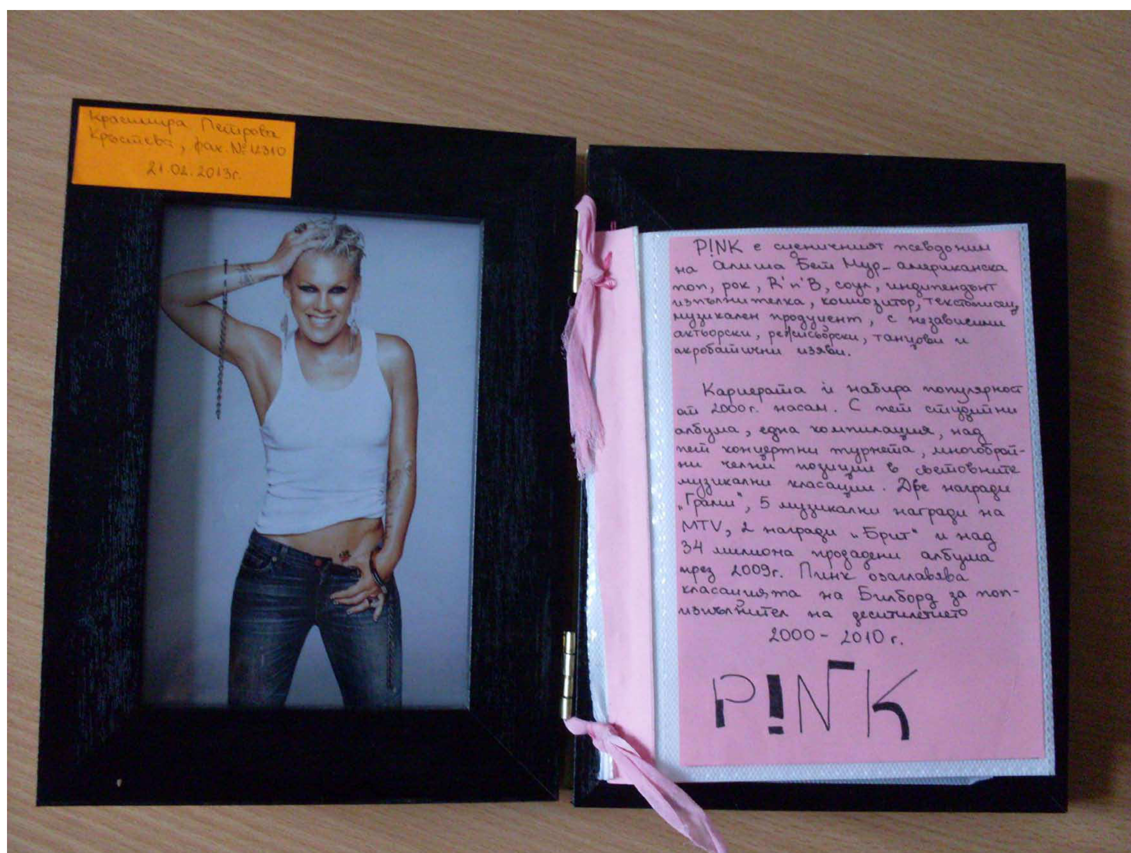
КНИГА ФОТОРАМКА

Със сигурност ще се опитам да пресъздам медийния ефект на своята книга мечта. Избрала съм да дам душа и тяло на книга в облика на предмет и по-точно сувенир. Говоря за книга рамка за снимка, която също така ще представлява своеобразен албум със снимки картички на известна личност, а към това ще има и мултимедиен носител – CD със съответни негови изпълнения.

Смятам, че нещо такова е подходящо за подарък или дори за лична колекция. Колко често човек подарява книга по някакъв повод или без повод и колко често човек си купува книга, която така или иначе не прочита, но я взема, за да я има в библиотеката си? Колко често човек подарява рамка за снимка, без значение със или без снимка.

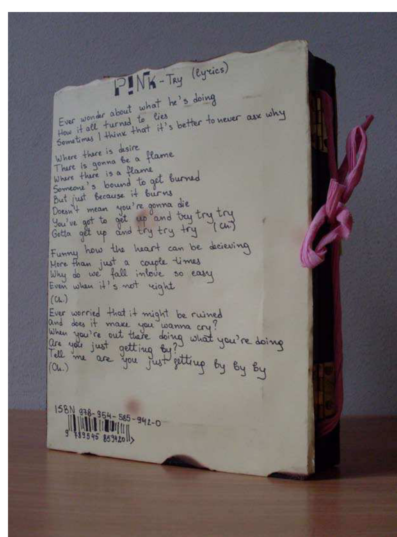
Още от Античността философите говорят за хармония между красота на тялото и душата. Какъв по-артистичен или оригинален начин в атмосферата на XXI век да се върнем „назад към“ не само техниките, но и разбиранията. Да не говорим, че такъв тип книга рамка за снимка може да се изработи за всеки повод и не е нужно да бъде посветена на известна личност, а може да е провокирана от чувства, отношения и любов, може да съдържа лични снимки и дава пълна свобода за избор на текстове.

Тези курсови проекти разширяват погледа ми към книгата и мисля за нейното създаване в различни форми и роли.

P!NK

Музикална Кариера
P!NK

P!NK - Try (lyrics)
Ever wonder about what he's doing
How it all turned to lies
Sometimes I think that it's better to never ask why
Where there is desire
There is gonna be a flame
Where there is a flame
Someone's bound to get burned
But just because it burns
Doesn't mean you're gonna die
You've got to get up and try try try
Gotta get up and try try try (Ch.)
Funny how the heart can be decieving
More than just a couple times
Why do we fall inlove so easy
Even when it's not right
(Ch.)
Ever worried that it might be ruined
And does it make you wanna cry?
When you're out there doing what you're doing
Are you just getting by?
Tell me are you just getting by by by
(Ch.)
ISBN 978-954-585-942-0

Людмила Петкова

СЛАДКИ КНИГИ

Всеки човек си има слабости. При някои са повече от една. Аз например обичам да ям сладко, обичам и да чета... Или да ям сладко, докато чета. Едното не може без другото. Често си купувам кулинарни книги, предимно за приготвяне на всякакви видове десерти. Изчитам ги с интерес, събирам смелост и отивам в кухнята, вдъхновена да направя някой кулинарен шедьовър. В процеса на работа обаче често се сблъсквам с един и същи проблем – искам си сладкото на момента. Снимките в книгата са ужасно изкушаващи, фурната ми загрява бавно... изобщо накрая винаги всичко приключва с отиване до магазина за шоколад и отлагане на готвенето за друг път.

В общи линии това е причината да направя точно такъв макет, представящ моята книга мечта. Първото важно условие е тя да бъде практична и многофункционална.

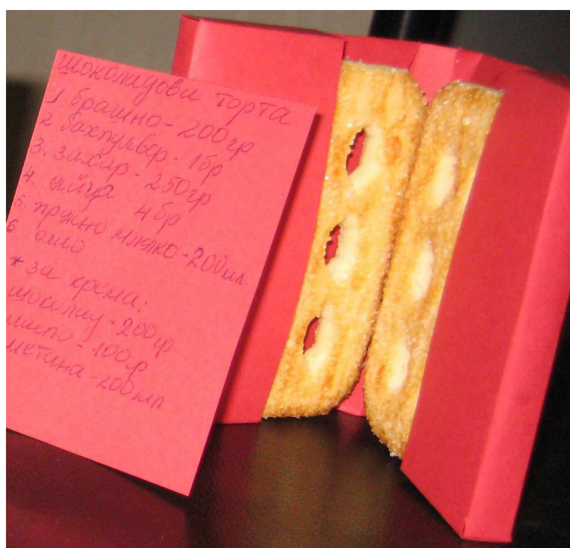
Така наречените „сладки книги“ имат няколко предимства.

1. Малки са по размер и се събират в практична кутия, напомняща минибиблиотека. В нея има пет книги с еднакъв дизайн, но различно съдържание – всяка е като отделен том от една и съща поредица.

2. Първоначално вътре в книгата има по една рецепта в зависимост от десерта, на който е посветена. Идеята е при събирането на нови рецепти те лесно да се разпределят според вида си.

3. Другата важна особеност е самото книжно тяло. То е съставено от бисквити. Така докато се приготвя даден десерт, ще се преодолее проблема с глада и чакането чрез „изяждане на книгата“.

4. Книгите са направени по такъв начин, че след изяждането на първоначалното съдържание няма проблем да се сложат нови бисквити или друг вид дребни сладки в зависимост от предпочитанията.

5. Минибиблиотеката е подходяща за подарък. Би се харесала на всеки, който не може без сладко, както и на запалените кулинари, за които готвенето е страст.

6. Дори кутията да не се използва повторно за събиране на рецепти и за бисквити,

тя има практичен и симпатичен дизайн, който спокойно я превръща в чудесна декорация за дома.

7. На гърба на кутията са написани някои основни кулинарни техники и трикове, които са от изключителна важност и понякога нищо не се получава без правилното им прилагане.

Михаела Илиева

ИСТОРИЯ ДО ДЪНО

1. Обосновка на идеята

Казват, че четенето е най-самотното и интимно занимание. Затова и е любимо на много хора. Няма по-добър начин да се усамотиш с мислите и емоциите си от четенето на книга. Това наистина е така – отдаваме се на въображението си и му се наслаждаваме сами. Дори самата тръпка, че никой не може да вникне в главата ни, ни кара да заобичаме четенето още повече.

Заинтригувани от някоя книга, пленени от съдържанието ѝ, искаме да споделим впечатленията си с най-близките. Нямаме търпение на следващата сбирка с приятели да разкажем за книгата, която сме прочели и която толкова ни е впечатлила. Така може дори да я четем заедно и да я обсъждаме, да споделяме идеи, въображение и представи.

„Ама не ни я разказвай, искаме и ние да я прочетем!", ще ни отговорят те. И ще са прави – усещането за нещо ново и интересно се губи, когато ни въведат предварително в съдържанието му. Но за да дойде моментът, в който можем свободно да обсъждаме даден роман/разказ/стихосбирка, та защо не и учебник или нечия монография за някакво откритие, трябва всички от групата да са я прочели, или поне да са стигнали до едно и също място. Това обаче е изключително трудна задача, тъй като всички знаем как ежедневието „изяжда" времето ни и винаги ще има някой, който да изостава.

Открай време са създадени т.нар. литературни клубове и сбирки – събира се група хора, които четат една книга и след това я обсъждат. Да, чудесна идея, но като че ли нещо ѝ липсва. Някак си представата за десетина чифта очи, забили поглед в книгите, не ми се нрави. А ако трябва „да си я четем вкъщи и следващия път да я обсъдим" ефектът на общото четене се губи отново – все някой няма да е имал време, ще е забравил или няма да му се е чело и ще се наложи да го въвеждат в темата и да се губи време.

По този повод моята идея за колективно четене е да превърнем медията книга в истинска среда за обща комуникация, в игра и забавление. Представете си книга под формата на бутилка. Бутилка всякаква – голяма, малка, бутилка с алкохол, бутилка със сок, бутилка с мляко.

2. Описание на проекта

Ако вие сте любители на четенето, вашите приятели също – защо да не го правите заедно? Сбирка с „тайфата" в петък вечер с бутилка вино звучи чудесно. А тази бутилка вино е вашата книга, която за да прочетете… трябва да изпиете. Защото историята на книгата върви с нивото на течността в бутилката – колкото повече пиете, толкова повече четете.

Внимание! Алкохолните книги да се четат от група хора – идеята все пак е да се забавляваме, а не да се напиваме (друг въпрос е доколко ще схванем идеята на книгата). Текстът ѝ е напечатан с мастило в същия цвят като течността в бутилката – по този начин не можем да прочетем нищо, което е все още в обсега на неизпитото. Изреченията „вървят" разграфено, както в мерителните съдове. Четенето може да се завърти като игра – всеки изникнал ред да се чете от следващия в групата.

3. Приложение на проекта

Не е нужно книгите бутилки да са предназначени само за шумни и весели компании.

Термос с кафе с изписана история, която ти и приятелките ти ще прочетете в неделя сутрин?

Или шампанско книга с легенди и красиви думи за любовта, които да зарадват младоженците?

Разбира се, книгите бутилки може да са и за малките – малчуганите няма да разберат края на приказката, ако не си изпият докрай млякото. Или сока, или витамините – каквото и да е. Така се забавляват и приемат нужните и полезни за тях добавки. Новите книги ще стимулират у малките навика за четене.

Два продукта в едно, които ни носят искрено забавление в компанията на любими хора. Книгата може и да е най-самотното ни притежание, но защо да няма начин да я споделим, в истинския смисъл на думата, с най-близките си?

Това не е просто кръгла маса за четене на книги, където един плътен и изразителен глас чете, а всички тихо слушат. Това не е и аудиокнига за малките в детската градина, които, няма да се лъжем, бързо губят интерес. Това не е и просто да се събереш с приятели, да се напиете и да си разказвате вицове и смешни истории.

Книгите бутилки може да са всякакъв жанр – него избират читателите. Основната им идея също е да разтоварват, забавляват, поучават, интригуват и т.н. Но не като тези книги, които се обръщат „към теб, читателю“, а като тези, които се обръщат „към вас, читатели“ – компанията, която чете, за да се забавлява заедно.

АРАБСК
РАЗКАЗ
ПРИЯТ
РВЕЛИ
ТА. ПО П
АМАТА
СПОР И
НАПИСАЛ
АЙ-ДОБРИЯТ
". ПРОДЪЛ
ПАЛИ ДО ОАЗ
СЕ ИЗКЪПЯТ.
ДАВИ, А ПРИЯ
ПОСЪВЗЕЛ, СПАСЕН
ДНЕС НАЙ-ДОБР
ВОТА!" ПРИЯТЕЛЯТ
ГРУВИХ, ПИСА ВЪРХУ
ДРУГАРЯТ МУ ОТВЪР
СЕТНЕ, ТРЯБВА ДА ГО
НА ЗАВРАВАТА И ПРОШ
СЛУЧИ НЕЩО ПРЕК
СЪРЦЕТО

АРАБСК
РАЗКАЗ
ПРИЯТ
ТА. ПО П
СПОР И
ИЛ ШАМА
НАПИСАЛ

АРАБСК
РАЗКАЗ
РВЕЛИ
СПОР И
НАПИСА
АЙ-ДОБРИ

Радина Петрова

КУТИЯ ЗА ЖИВИ МИСЛИ

1. Обосновка на идеята

Огледайте се само за миг. Замислете се какъв е светът, в който живеем. При един толкова динамичен начин на живот, какъвто нашият век налага, тенденцията е всичко да става бързо и лесно. Що се отнася до предметния свят на нашето време, паметта и броят на функциите на технологичните устройства се увеличават обратно пропорционално на размерите, всичко става по-малко и компактно, лесно преносимо и удобно. Следователно перфектната книга на XXI век логично би била с размерите и функциите на миниплейър за музика. Уви, времето, в което живеем и бързите темпове на развитие може би ще превърнат книжната форма в „изчезващ вид“ поради многобройните предимства на все по-широко навлизащата електронна книга. НО това далеч не означава, че четенето трябва да се превърне в изчезваща дейност. Дали е електронна, хартиена или от шоколад, всеки има правото да избира своята любима книга, стига четенето да не спира. Аз лично държа да запазя книжното тяло, тъй като то добавя онова специфично еротично измерение на самия текст, в което не може да те пренесе нито електронната книга, нито интернет, нито какъвто и да е вид медия или филм – „защото новите медии съхраняват текста, но не и еротиката на четенето“[45]. Затова моето предложение е приспособление към книгата, което да добавя една нотка на разнообразие към нашето стандартно четене. Нарекох го „Кутия за живи мисли“. То не просто ще запази четенето на книги, но дори ще го провокира, ще го превърне в истинска атракция.

2. Описание на проекта

Проектът представлява специално устройство, което се прикрепя към определени ключови точки по тялото. Идеята е това устройство да запамети вашите мисли, емоции и чувства при прочита на книгата. За целта е необходима обикновена физическа книга, чието съдържание ще бъде предадено след това на виртуален екран, тоест устройството ще изгражда виртуална реалност от написаното в нея. Нещо като миниатюрно 5D кино, така че да имаш възможността да видиш, чуеш и усетиш това, което се случва между редовете.

За да бъде персонална за всеки читател, самата визуализация ще се захранва чрез силата на собственото въображение и това какви картини поражда написаното в съзнанието на хората. По този начин ще се различава от филма, който ти представя нещо готово, което само възприемаш. Човешкото съзнание е толкова уникално, че може да визуализира всеки един детайл по собствен начин, откривайки различни пътища на фантазията. Филмите са нещо, което до известна степен я ограничава, докато книгата постига точно обратното – провокира я. Би било доста интересно, ако можеш да виждаш мислите си като на кино. Образите ще се променят и избистрят пред очите ти. Гласовете ще бъдат такива, каквито ти си ги представяш. И сега идва ред на кутията за живи мисли. Когато прочетеш книгата, устройството ще запамети твоя въображаем филм на малка карта с преносима

[45] Лозанов, Георги. Книгата като медиа. Новите медии съхраняват текста, но не и еротиката на четенето // Euro2001, септември 2009 [cited 21.02.2013]. Available from: http://www.euro2001.net/issues/3_2002/3br13.html

памет. Всички тези карти (всяка – с отделна книга на нея) ще се съхраняват в кутията за живи мисли в специална „Библиотека на въображението“. След това избираш книга (карта), поставяш я в кутията и тя разчита твоите мисли, запаметени на нея. Кутията за живи мисли ще излъчва съдържанието пред очите ти на виртуален екран – така ще можеш да гледаш филм, измислен от теб, всеки детайл ще е създаден от твоята собствена фантазия. Всеки знае колко е неприятно да гледаш филм и да останеш разочарован, защото няма нищо общо с това, което ти си виждал, докато четеш.

3. Бъдещо приложение на концепцията

Една от основните причини за моята идея е, че тя ще насърчава четенето. Тъй като трябва първо да прочетеш книга, преди да видиш авторския си въображаем филм. След това съхранението на всичко прочетено ще бъде лесно и подредено по заглавия в азбучен ред, без да заема много място. Всеки път, когато искаш да си припомниш книга или определен момент от нея, това ще бъде лесно и бързо. Кутията за живи мисли ще има много голямо приложение в ученето, тъй като при прочит на учебник например след това ще разполагаш с филм за него. И ако ти потрябва факт или формула, няма нужда да прелистваш страници с часове.

Кутията за живи мисли ще бъде и много подходяща за малки деца, тъй като ще ги насърчава да четат и ще развива въображението им. Тя ще спестява време на учениците и студентите, ще помага и на хората, които бързо забравят или обичат да препрочитат любимите си книги. Четенето, съчетано с гледане на филми, е чудесна идея. Кутията за живи мисли ще бъде незаменима за всеки читател, който обича да чете и да преживява книгите си, тя ще разнообразява за всеки с богато въображение не само четенето, но и цялото ежедневие.

Библиотека на Въображението

Под игото
Иван Вазов
Портретът на Дориан Грей
Оскар Уайлд

1984

Рая Ганева

КНИГА ХИБРИД
(видеоклип)

Този проект е продължение на дадена ни домашна работа по дисциплината „Книгата като медия“ и е опит да покажа какво е олицетворението на моята книга мечта – в случая книгата в бъдещето. Причината да подходя към тази задача е, че съм човек, който обича класическото. И въпреки че много хора в днешно време твърдят, че книгата, като хартиен носител ще изчезне, аз не смятам така. Независимо в кой век или дори в коя епоха живеят, хората имат и ще продължават да имат нужда от книга, която да държат в ръцете си и да разгръщат страница по страница.

Точно това ме и подтикна да направя клип, защото противно на много мнения електронната книга във вида, в който я познаваме няма кой знае каква история и според мен няма да има и кой знае какво бъдеще. Да, хората са зависими от технологиите, компютрите и всичко, свързано с тях, но ние непременно имаме нужда да използваме хартията и съответно книгата като хартиен носител.

За мен е възможно книгата да бъде една своеобразна комбинация между електронния и хартиения носител. Както съм показала в клипа, човек, имайки определена машинка за това (нека да я наречем електронен четец на книги), ще има възможността за тази нестандартна симбиоза. По някакъв все още не измислен начин, като притежава такъв четец ще може да „поставя” книжния си носител в електронния, независимо от обема или размера му. И след това, когато и да пожелае, ще може отново да си избере определено издание, да си го „извади” от електронния формат и да си чете спокойно хартиената версия.

Аз като читател мечтая за книгата медия, която можеш да носиш в себе си, но тя да не заема толкова много място в багажа ти. Аз искам тази книга, която има една твърда основа и всеки път, когато прочета определена история, мога да я сменя със следваща. И независимо колко голяма е тя като обем, да не тежи и да не заема целия ми багаж.

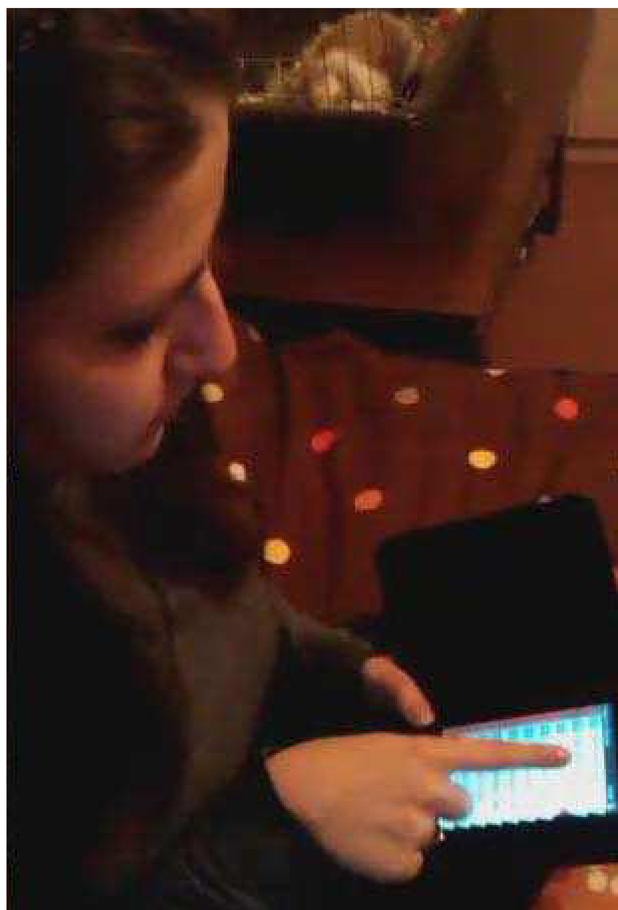
Искрено се надявам, че някой ден някой човек със същата мечта като моята ще има възможността да създаде такова творение и да го представи пред целия свят. Тогава никой не би се осмелил да каже, че книгата като хартиен носител е мъртва.

ДЖАНИН ФРОСТ

SUPERNATURAL

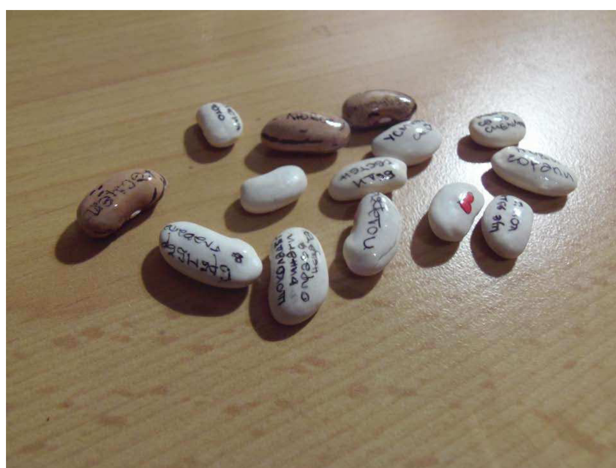
Светла Тонева

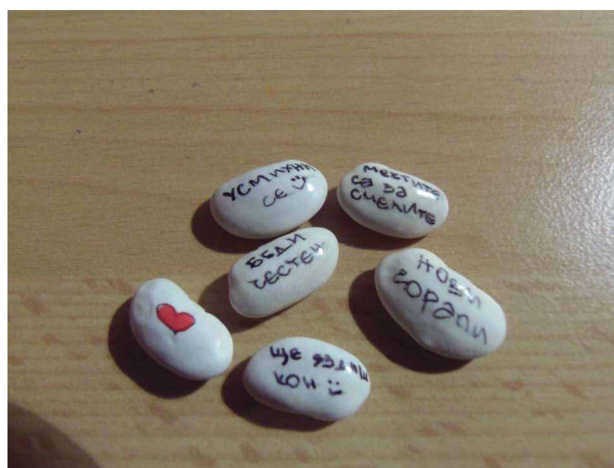
КНИГА С КЪСМЕТИ

Макетът на „книгата с късмети“ представлява бобени зърна с изписани послания върху тях, поместени в плетена кошничка.

Късметите са най-различни – от по-философски до по-хумористични.

Цветелина Коилова

3 В 1 – НЕОЧАКВАНО КНИЖНА КОМБИНАЦИЯ

1. Обосновка на идеята

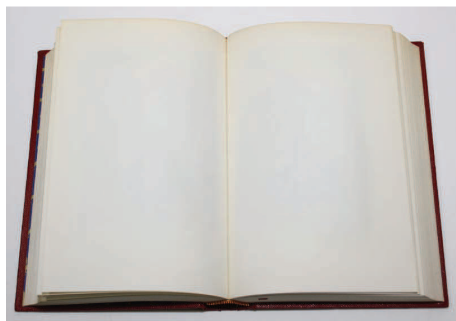
Настоящият текст дефинира същността на практическата ми курсова работа на тема „Моята книга мечта“.

Моята книга мечта представлява проект на книга с мото: „3 в 1 – неочаквано книжна комбинация“.

Идеята ми е да обединя, доколкото е възможно, повече различни форми на книгата, като направя крайния резултат едновременно интересен, естетичен и функционален.

2. Структура на макета

Успях да обединя общо три различни форми на книгата.

Първата е хартиената книга, която всички ние познаваме. Тя е съставена от книжно тяло и корици. Само че тук е значително умалена и превърната в бижу, в аксесоар. Така тя има естетически функции и може да се носи навсякъде без да тежи, да заема място или да пречи по друг начин[46].

Втората форма на книгата е т.нар. празна книга или книга без текст. Тя е самоформираща се медия. Всеки може да я попълни с какъвто желае текст. Белите страници тук играят важна роля, защото могат да се използват по желание на читателя[47].

Третата форма е микрокарта за памет. Тя се поставя вътре в малката хартиена книга, която пък я предпазва и съхранява. Микрокартата играе ролята на електронна библиотека, която винаги е с теб. Както знаем, на електронен носител могат да се пренасят стотици, дори и хиляди книги едновременно. Единственият недостатък е, че картата се нуждае от устройство, което да я разчете. Но тъй като е микромеморикарта, е предназначена за телефони, смартфони, таблети, както и други електронни устройства. Следователно винаги може да бъде пусната поне на телефон[48].

[46] Book Necklaces // A Pretty Book – Celebrating Pretty Books Wherever They Are Found. 10.11.2011 [cited 20.02.2012]. Available from: http://aprettybook.com/2011/11/10/book-necklaces

[47] Empty book // Wikimedia. 25.01.2011 [cited 20.02.2012]. Available from: http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AEmpty_book.jpg

[48] Kingston Micro SD Card // Shenzhen Citi Technology Co., Ltd [cited 20.02.2012]. Available from: http://citisz.com/productinfo.asp?id=1573

3. Приложение на проекта

Като по-усъвършенстван проект за книга мечта в бъдеще може да се появят подобни електронни книги, при които вместо празна книга да има четец, който да разчита картата. Формата на книжката като бижу обаче трябва да остане, за да се запази идеята за нещо естетично и функционално едновременно.

Авторският макет е миникнига бижу с отделим компактен и преносим носител на цифрова информация флашкарта (flash-card).

Цветелина Шопова

НЕЗАВЪРШВАЩА КНИГА
(презентация с видеоклип)

Винаги, когато чета някоя интересна книга и тя свърши, я прелиствам отново с надеждата, че съм пропуснала някоя страничка, за да задоволя жаждата си за още и още четене на историята. Но когато това се случи и разбера, че съм прочела всичко, оставам много разочарована.

Въпреки че изчитам книгите на един дъх, винаги ми се е искало да попадна на някоя, която да чета много време – но не защото е скучна и тежка за четене, а защото е като безкрайна – колкото и да я чета, има и още, и още...

Затова и моята книга мечта[49] е безкрайната книга, която колкото и да четеш, все не свършва, има още истории, които да ти разкаже. Оказа се, че подобна книга съществува и това е „Сто милиона поеми“, написана от френския поет Реймон Кьоно през 1961 г.

Книгата има само десет страници, на които са разположени сонети с по четиринайсет стиха. Десетте страници са нарязани на ленти и всеки сам може да си избере коя комбинация от редове да прочете. По този начин книгата съдържа милиони комбинации, по които може да бъде прочетена една поема.

Поради този безкраен брой на вариантите на книгата, прочитането ѝ би отнело много време.

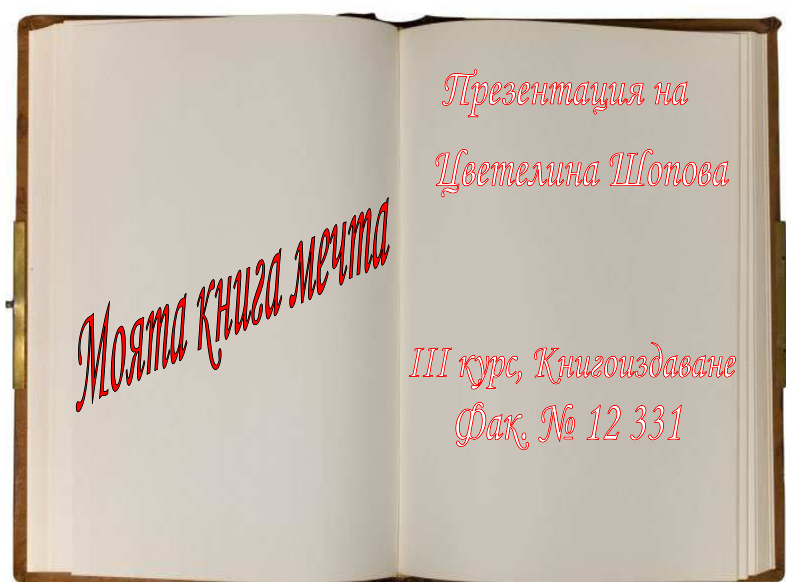
Смята се, че за това биха били необходими години, но аз нямам нищо против да чета една книга, която да съдържа още много други книги в себе си. Освен това, така аз определям историята, която да се случи.

Би било добре идеята да се разгърне, особено ако такива книги се правят за деца – книжки с приказки или рисунки. В интернет вече има такива идеи: *The Never Ending Book (видеоклип)*[50].

Книгата в този вид е като пъзел, който сам сглобяваш, има много варианти и ти разказва различни истории. Четенето е забавно и увлекателно.

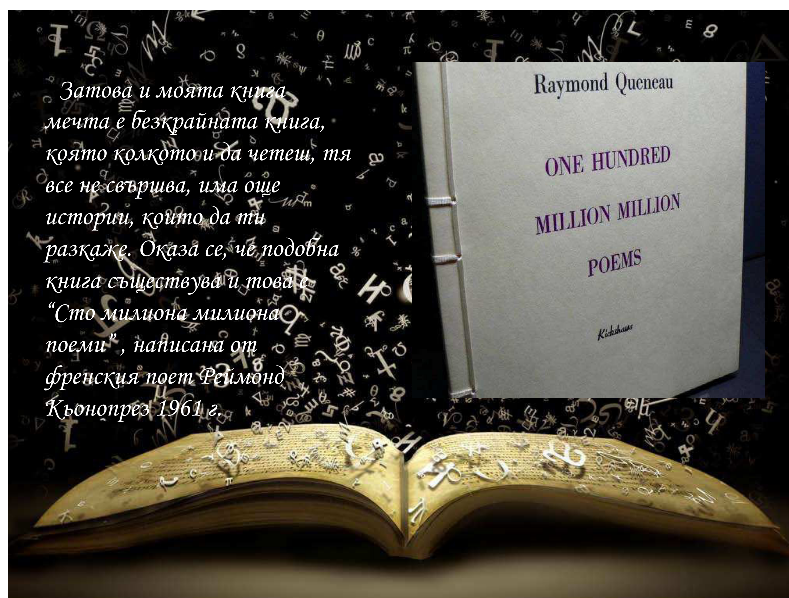
[49] Използвани източници: Visual-poetry: “One hundred million million poems” by Raymond Queneau // Tumblr, October 18, 2012 [cited 21.02.2013]. Available from: http://un-gendered.tumblr.com/post/33840264667/visual-poetry-one-hundred-million-million; Една от най-странните книги на света. // За книгите, януари 2011 [cited 21.02.2013]. Available from: http://knijnina.blogspot.com/2011/01/blog-post_9067.html; Личен архив.

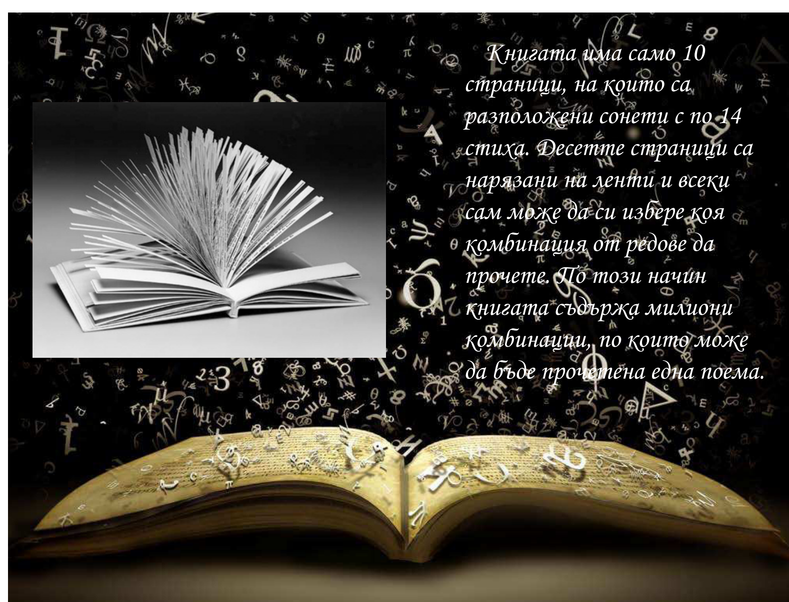
[50] Never-ending book // YouTube: Live & Learn Press, 09.07.2009 [cited 21.02.2013]. Available from: http://www.youtube.com/watch?v=VxkHmZfQbN0

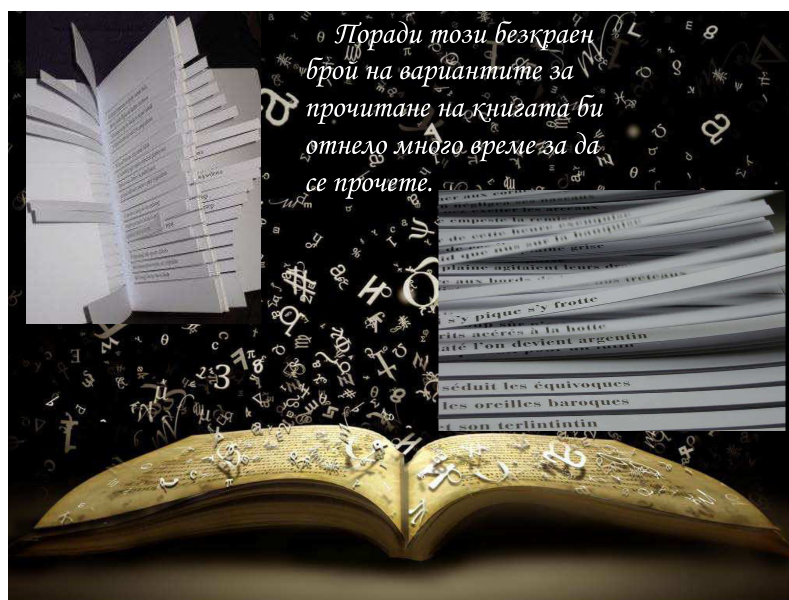

Презентация на
Цветелина Шопова
Моята книга мечта
III курс, Книгоиздаване
Фак. № 12 331

Винаги, когато чета някоя интересна книга и тя свърши я прелиствам отново с надеждата да съм пропуснала някоя страничка за да задоволя жаждата си за още и още четене на историята. Но когато това се случи и разбера, че съм прочела всичко, оставам много разочарована.
TIME TO READ

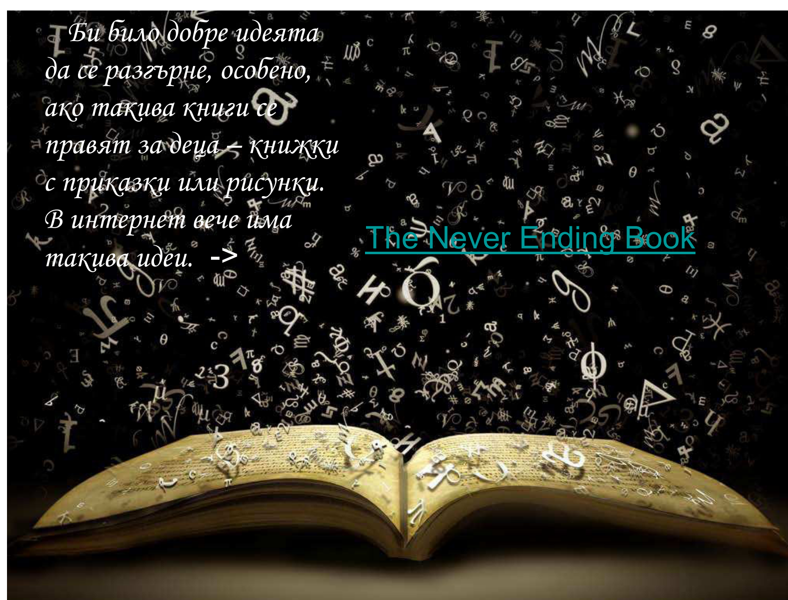

Въпреки, че изчитам книгите на един дъх, винаги ми се е искало да попадна на някоя книга, която да чета много време – но не защото е скучна и тежка за четене, а защото е като безкрайна – колкото и да я чета, има и още, и още...

Затова и моята книга мечта е безкрайната книга, която колкото и да четеш, тя все не свършва, има още истории, които да ти разкаже. Оказа се, че подобна книга съществува и това е “Сто милиона милиона поеми”, написана от френския поет Реймонд Кьонопрез 1961 г.
Raymond Queneau
ONE HUNDRED MILLION MILLION POEMS
Kickshaws

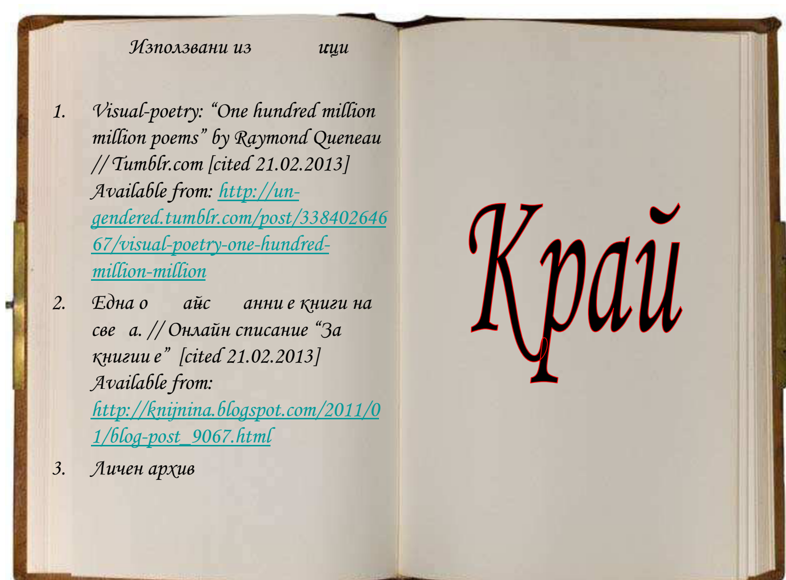

Книгата има само 10 страници, на които са разположени сонети с по 14 стиха. Десетте страници са нарязани на ленти и всеки сам може да си избере коя комбинация от редове да прочете. По този начин книгата съдържа милиони комбинации, по които може да бъде прочетена една поема.

Поради този безкраен брой на вариантите за прочитане на книгата би отнело много време за да се прочете.
séduit les équivoques
les oreilles baroques

Смята се, че за прочитането на една такава книга биха били необходими години, но аз нямам против да чета една книга, която да съдържа още много други книги в себе си. Освен това, така аз определям историята, която да се случи.
Raymond Queneau
Cent mille milliards de poèmes

Би било добре идеята да се разгърне, особено, ако такива книги се правят за деца – книжки с приказки или рисунки. В интернет вече има такива идеи. ->
The Never Ending Book

Книгата в този вид е като пъзел, който сам сглобяваш, който има много варианти и ти разказва различни истории. Четенето е забавно и увлекателно.

Използвани из ици
1. Visual-poetry: "One hundred million million poems" by Raymond Queneau // Tumblr.com [cited 21.02.2013] Available from: http://un-gendered.tumblr.com/post/33840264667/visual-poetry-one-hundred-million-million
2. Една о айс анни е книги на све а. // Онлайн списание "За книгии е" [cited 21.02.2013] Available from: http://knijnina.blogspot.com/2011/01/blog-post_9067.html
3. Личен архив
Край

Циклама Булгурска

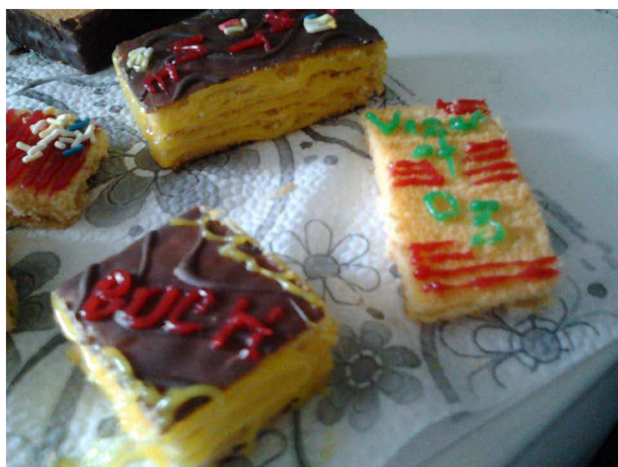
КНИЖКИ КЕКСЧЕТА

Моята книга мечта се свързва със сладкарските изделия и по-конкретно със сладки във формата на книга.

Вдъхнови ме курсовата работа по дисциплината „Книгата като медия“ на тема „Книга за ядене“.

Янислава Янева

КНИГА ПРОЗОРЕЦ

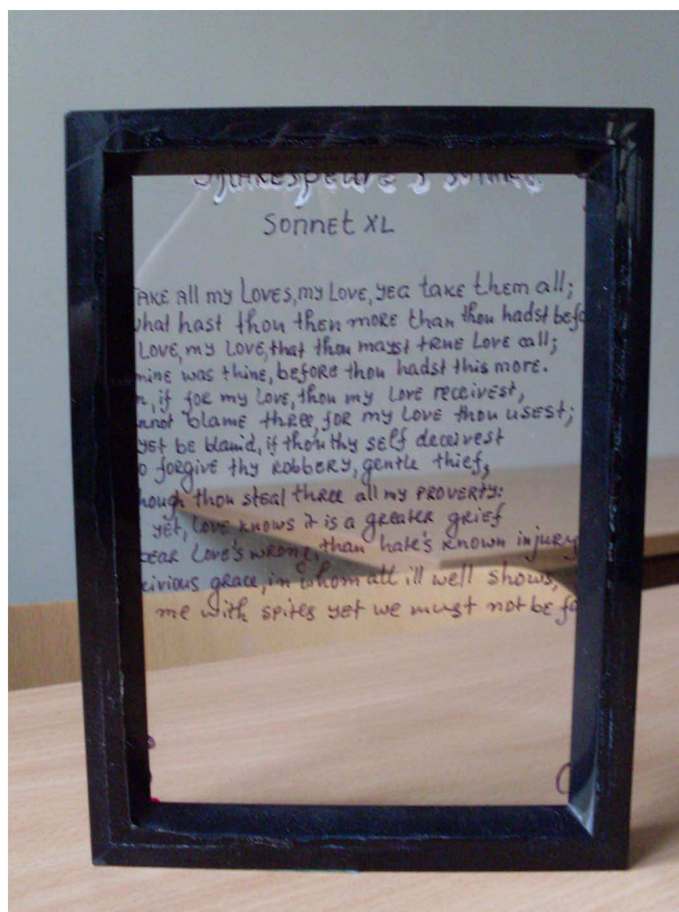
Моята идея е вдъхновена от силното ми влечение към интериорния дизайн и тъй като смятам, че книгата може да има много атрактивни приложения, съм избрала тя да бъде върху стъкло. На пръв поглед идеята изглежда обикновена, но всъщност не е често срещана, а аз лично не съм виждала апартамент или къща с прозорци книги. Тук функцията на книгата може в известен смисъл да замества дори пердетата или щорите, в зависимост от големината на буквите. Разбира се, избраният текст може да бъде написан направо върху стъклото или отпечатан на безцветна хартия и прикрепен към него.

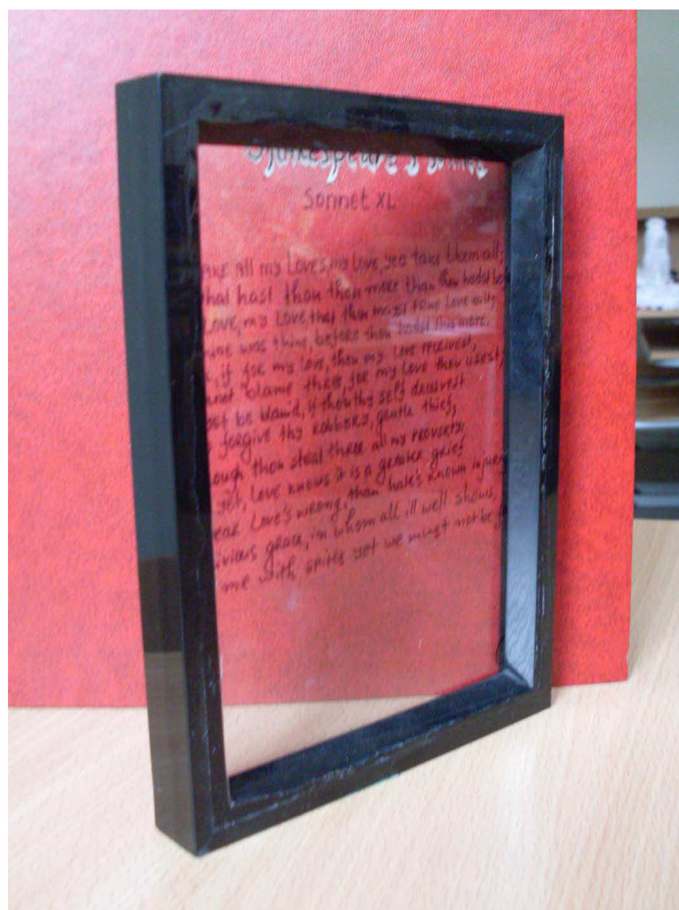
Интересно би било всеки ден да виждаме част или защо не цял любим наш текст, някакво специално съдържание, което свързваме с нещо или някого. Освен това прозорецът като символ е в добро съчетание с книгата, тъй като може да го асоциираме със свободата, с отвъдното, с врата навън, а книгата сама по себе си е бягство в друг свят.

По тази логика книгата прозорец може да даде на дома живот, душа, някакво настроение и дори вдъхновение. За много творчески личности, а и не само, има фрази, които осмислят или олицетворяват живота им, затова написани например любими цитати биха ги карали да черпят сила в трудни моменти – като някакъв вид спасение.

Баба ми казваше, че каквито книги те заобикалят, такава е енергията в дома ти, а и в теб самия, защото те били като живи същества, носещи определени послания. Ако сметнем думите ѝ за истина, да изберем книга в дома си, която всеки ден да присъства като част от нас, е избор и на духа, който искаме да носим.

Разбира се, аз не съм изобразила книгата върху прозорец, а върху стъкло, с идеята да пресъздам основния си замисъл. На моята книга прозорец са написани любими мои шекспирови сонети.

Sonnet XL
AKE all my Loves, my Love, yea take them all;
hat hast thou then more than thou hadst bef
Love, my Love, that thou mayst true Love call;
mine was thine, before thou hadst this more.
n, if for my Love, thou my Love receivest,
nnot blame thee, for my Love thou usest;
yet be blam'd, if thou thy self deceivest
o forgive thy robbery, gentle thief,
hough thou steal thee all my poverty:
yet, Love knows it is a greater grief
ear Love's wrong, than hate's known injury
civious grace, in whom all ill well shows,
me with spites yet we must not be

Sonnet XL

2.5. Проекти „Алтернативни тела на книгата“ (2013)

Учебните проекти „Алтернативни тела на книгата“ са изпитна творческа задача по дисциплината „Еротика на книгата“ за студентите от II курс в магистърската програма „Креативна комуникация“, представени на 20 февруари 2013 г.

Автори

1. Асен Дочев. КНИГА МОЗЪК (В ЧЕРЕПНА КУТИЯ)
2. Василена Духлинска. ХАРТИЕН ЛАПТОП
3. Венцислава Пеева. МУЗИКАЛНА КНИГА ROCK BOOK SHOW
4. Весела Гъркова. КНИГАТА – МОРЕ И БРЯГ
5. Владимир Петров. КНИГА ДУША (ТЕКСТ ВЪРХУ БОБЕНО ЗЪРНО ДО СЪРЦЕТО)
6. Гергана Вангелова. КНИГА КАКТУС
7. Деница Александрова. КНИГАТА – ДЪРВО НА ЖИВОТА
8. Десислава Гелеменова. КНИГА МАСКА „ЛИЦАТА НА ЕМОЦИЯТА“
9. Десислава Стоянова. ПИСМО В БУТИЛКА
10. Елена Цветкова. КНИГА ХАРМОНИКА
11. Любомир Матеев. FACEBOOK ОФЛАЙН
12. Мария Костова. КНИГА ПЕПЕРУДА
13. Михаела Михайлова. КНИГАТА – НАТУРАЛНА ПОЧВА ЗА РАСТЕЖ (САКСИЯ С ТРЕВА)
14. Надя Сергиева. КНИГА ОРИГАМИ
15. Николай Колев. КНИГАТА – СЪРЕВНОВАНИЕ ЖЕНСКИ/МЪЖКИ МОЗЪК
16. Радостина Димитрова. КНИГА МЕДАЛЬОН
17. Цветелина Веселинова. КНИГА МОДНО АТЕЛИЕ

Асен Дочев

КНИГА МОЗЪК (В ЧЕРЕПНА КУТИЯ)

Василена Духлинска

ХАРТИЕН ЛАПТОП

Печатна курсова работа – симулация на постгутенбергова книга

Венцислава Пеева

МУЗИКАЛНА КНИГА ROCK BOOK SHOW

Slipknot
IRON MAIDEN
METALLICA
ХАРД
РОК
SLASH
SYSTEM OF A DOWN
BULGARIA
РОК
BLACK SABBATH
LINKIN PARK

ХАРД
РОК
SLASH
РОК

Весела Гъркова

КНИГАТА – МОРЕ И БРЯГ

Владимир Петров

КНИГА ДУША
(текст върху бобено зърно до сърцето)

Гергана Вангелова

КНИГА КАКТУС

Деница Александрова

КНИГАТА – ДЪРВО НА ЖИВОТА

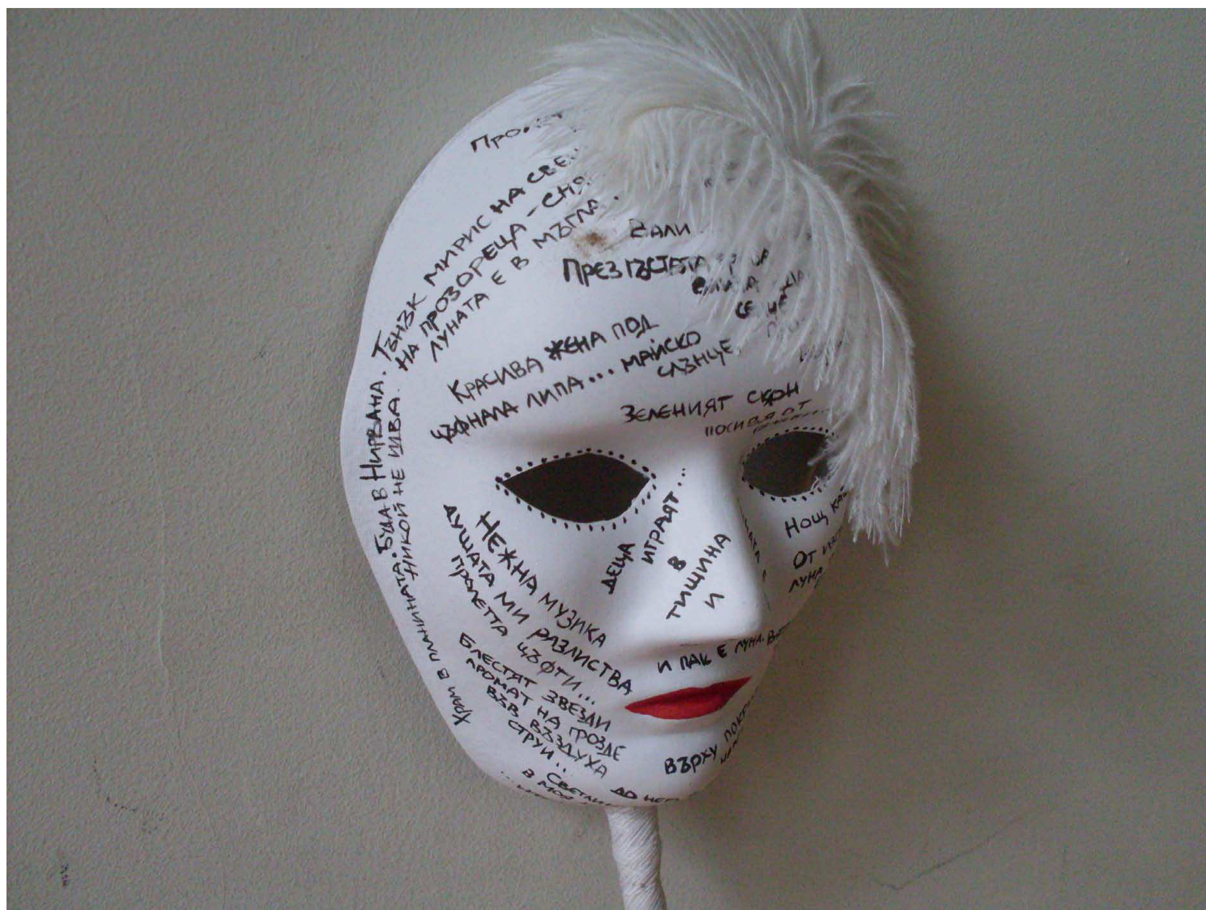

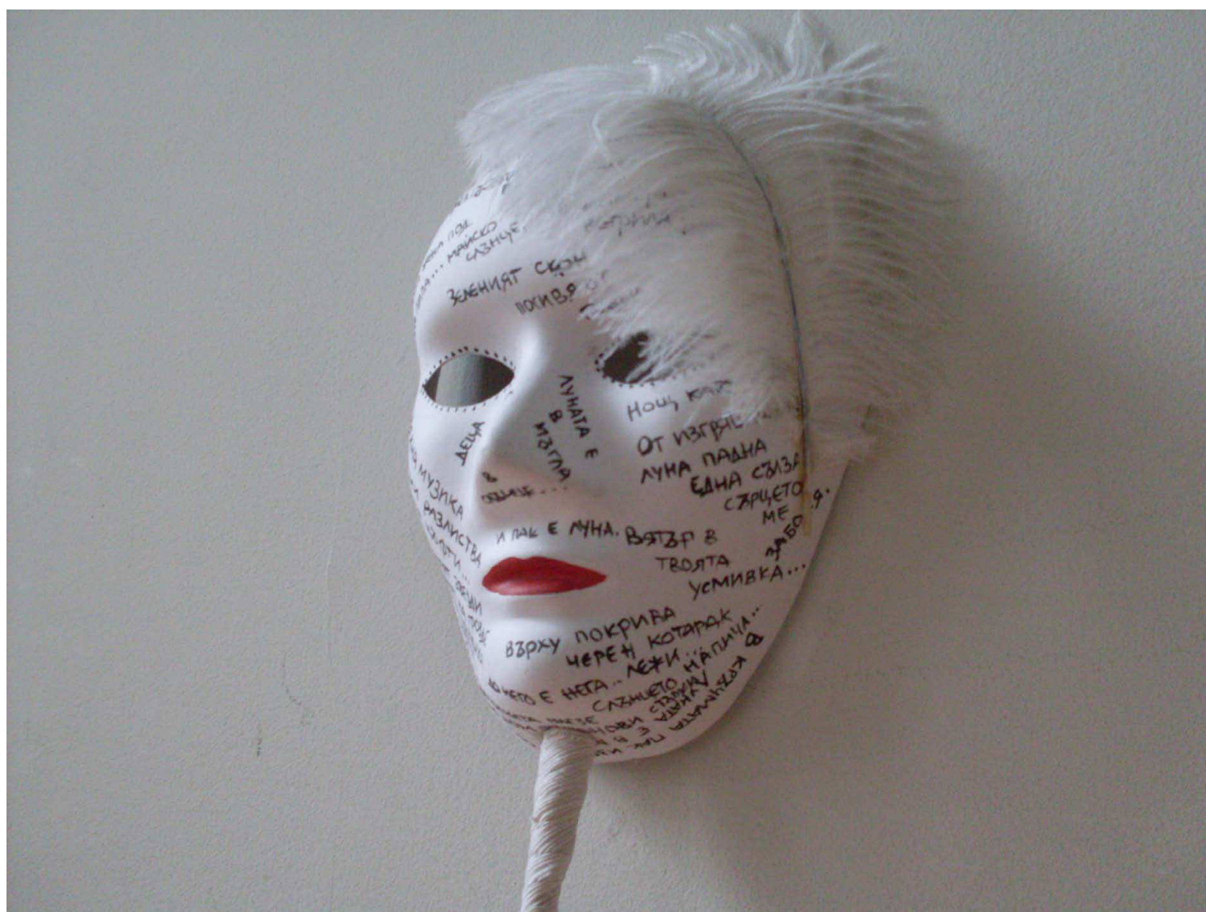

Десислава Гелеменова

КНИГА МАСКА
„Лицата на емоцията“

Буда в Нирвана.
Никой не идва
Красива жена под
цъфнала липа... майско
Нежна музика
душата ми разлиства
Блестят звезди
аромат на грозде
във въздуха
деца играят
в тишина и
и пак е луна.

Луната е в мъгла
От изгрева
Луна падна
Една сълза
Вятър в
твоята
усмивка...
Върху покрива
черен котарак

Десислава Стоянова

ПИСМО В БУТИЛКА

Това, което поставям в бутилката, е поучителен разказ на израелския писател Джериес Авад от книгата му „Скритият дар“,

Аранжирам бутилката като женско тяло в сватбен ден.

Елена Цветкова

КНИГА ХАРМОНИКА

Любомир Матеев

FACEBOOK ОФЛАЙН

Мария Костова

КНИГА ПЕПЕРУДА

Михаела Михайлова

КНИГАТА – НАТУРАЛНА ПОЧВА ЗА РАСТЕЖ
(саксия с трева)

Надя Сергиева

КНИГА ОРИГАМИ

Николай Колев

КНИГАТА – СЪРЕВНОВАНИЕ ЖЕНСКИ/МЪЖКИ МОЗЪК

Радостина Димитрова

КНИГА МЕДАЛЬОН

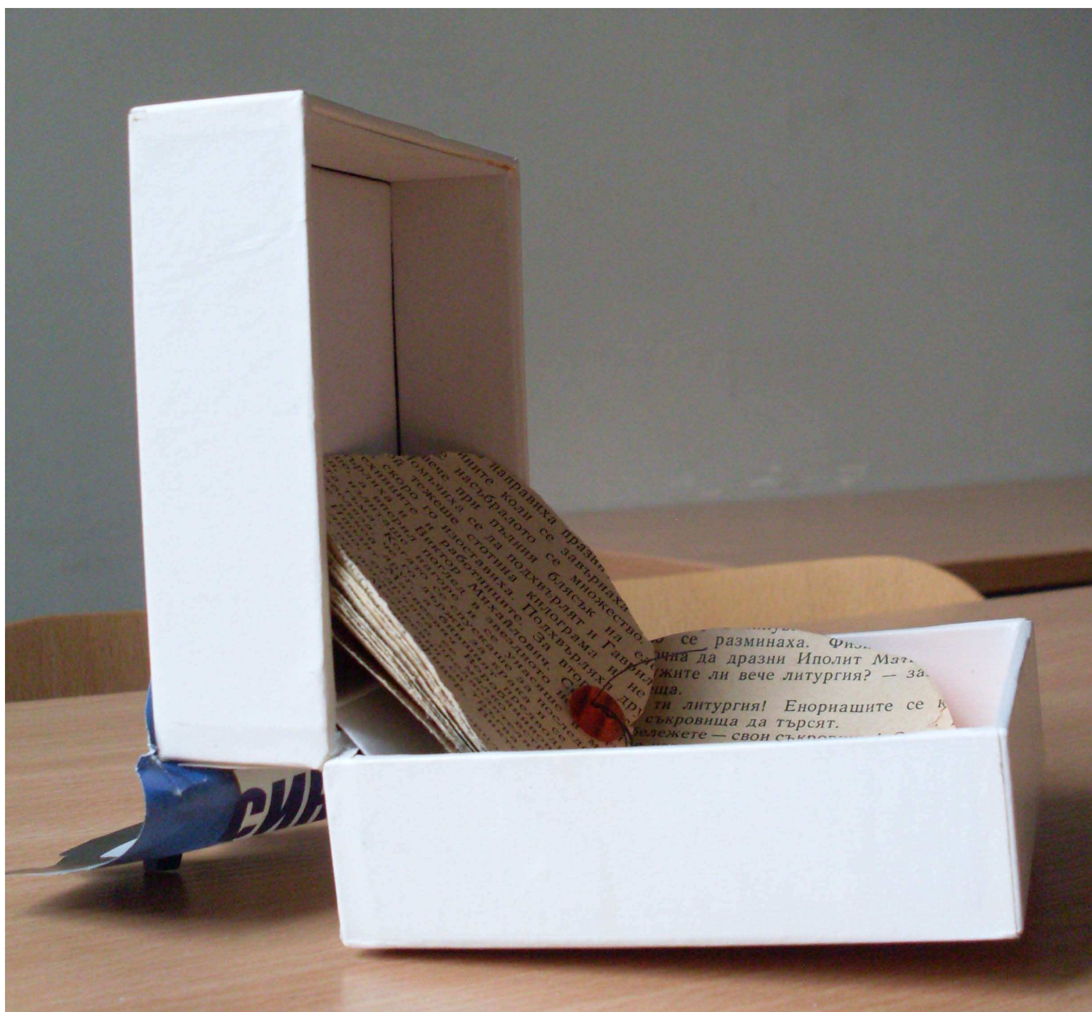

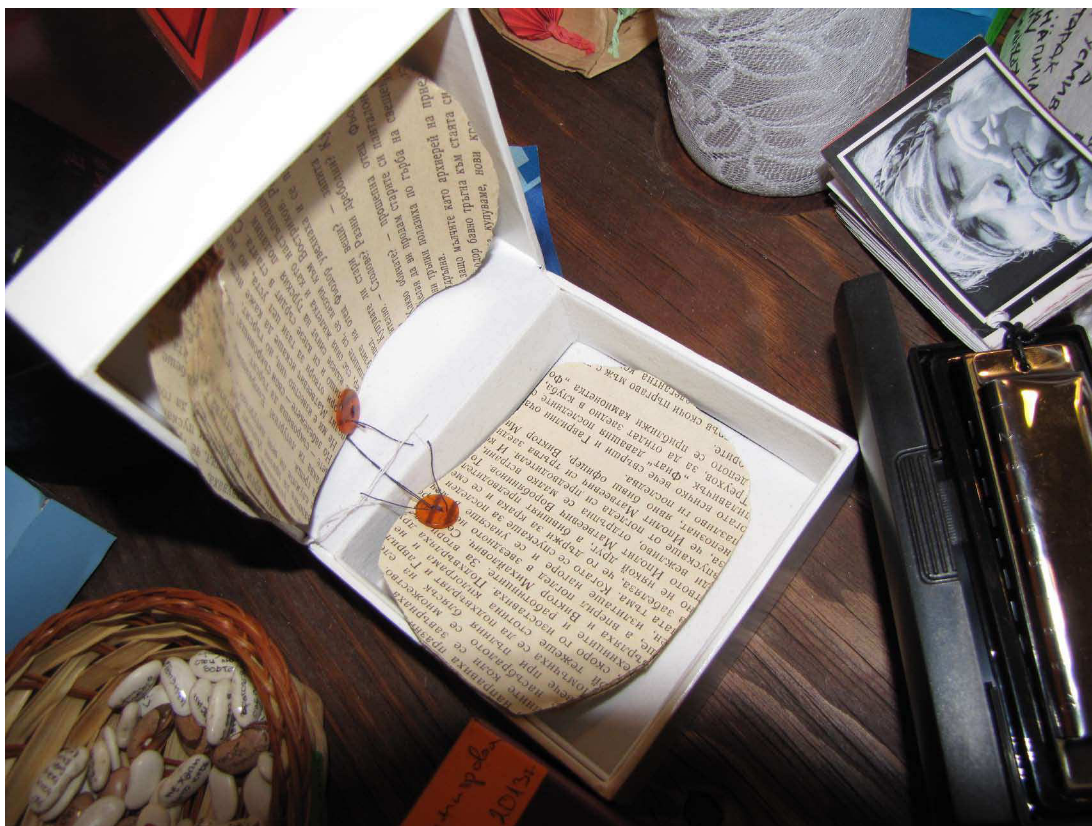

Цветелина Веселинова

КНИГА МОДНО АТЕЛИЕ

3. ЕКСПОЗИЦИЯ В КНИЖЕН ЦЕНТЪР GREENWICH

Учебните проекти под общото заглавие „Алтернативни тела на книгата“ за пръв път бяха показани пред обществеността в периода 13-22 март 2013 г. в книжен център *Greenwich Book Center* (гр. София, бул. „Витоша“ №37).

Експонатите са на студентите от бакалавърската специалност „Книгоиздаване“ и магистърската програма „Креативна комуникация“ при Факултета по журналистика и масова комуникация на СУ „Св. Климент Охридски“.

Ръководител на учебните проекти е доц. д-р Милена Цветкова от катедра „Печат и книгоиздаване“ на ФЖМК.

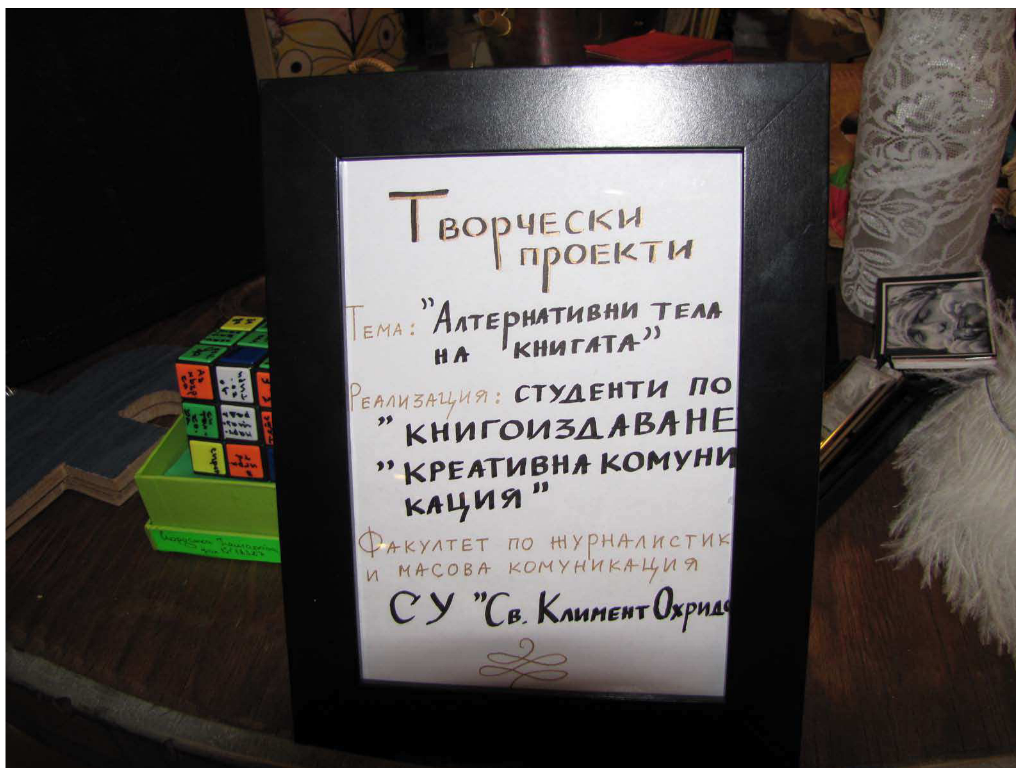
Оформител на експозицията е Виктория Бисерова, докторант по Книгознание във ФЖМК с научен ръководител доц. д-р Милена Цветкова.

Автор на снимките е Анна Николова, студент от III курс в специалност „Книгоиздаване“ във ФЖМК.

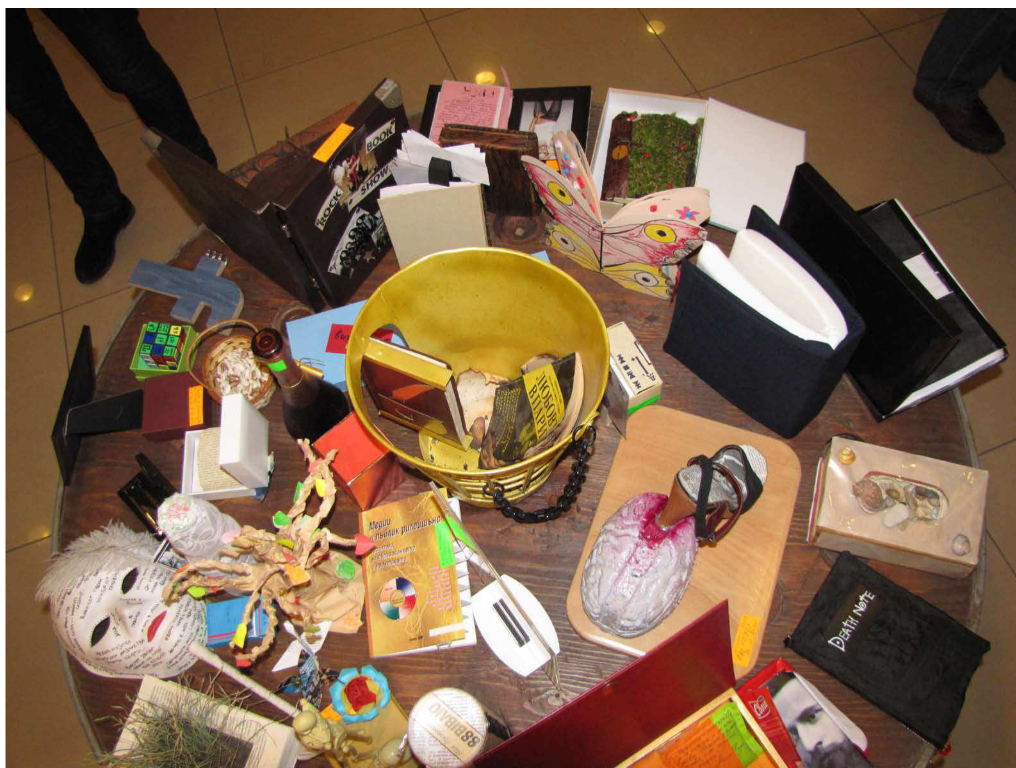
Събитието е отразено в две публикации.

Публикации:

- ☞ Творчески проекти – Алтернативни тела на книгата. Реализация на студенти по „Книгоиздаване“ и „Креативна комуникация“, Факултет по журналистика и масова комуникация, СУ „Св. Климент Охридски“: 24 снимки // Greenwich Book Center – Facebook, 18.03.2013. Available from: http://www.facebook.com/media/set/?set=a.482835328450586.1073741826.356271474440306
- ☞ Книгата като тяло: Творчески проекти – Алтернативни тела на книгата: 24 снимки // Enthusiast – Facebook, 18.03.2013. Available from: http://www.facebook.com/photo.php?fbid=482835871783865&set=a.482835328450586.1073741826.356271474440306

Творчески проекти
Тема: "Алтернативни тела на книгата"
Реализация: студенти по
"Книгоиздаване
"Креативна комуни
кация"
Факултет по журналистик
и масова комуникация
СУ "Св. Климент Охрид

Творчески проекти на тема
„Алтернативни тела на
книгата",
реализирани от студенти по
„Книгоиздаване" и
„Креативна комуникация"
Факултет по журналистика
масова комуникация

DEATH NOTE

ROCK
BOOK
SHOW

SLASH

4. ЕКСПОЗИЦИЯ В КНИЖАРНИЦА BOOK HOUSE

Втората експозиция на учебните проекти под общото заглавие „Алтернативни тела на книгата“ се осъществи в периода 20 март – 22 април 2013 г. в „Ентусиаст бук хаус“ (*Enthusiast Book House*) на издателство „Ентусиаст“ (гр. София, ул. „Кракра“ №12).

Експонатите са на студентите от бакалавърската специалност „Книгоиздаване“ и магистърската програма „Креативна комуникация“ при Факултета по журналистика и масова комуникация на СУ „Св. Климент Охридски“.

Ръководител на учебните проекти е доц. д-р Милена Цветкова от катедра „Печат и книгоиздаване“ на ФЖМК.

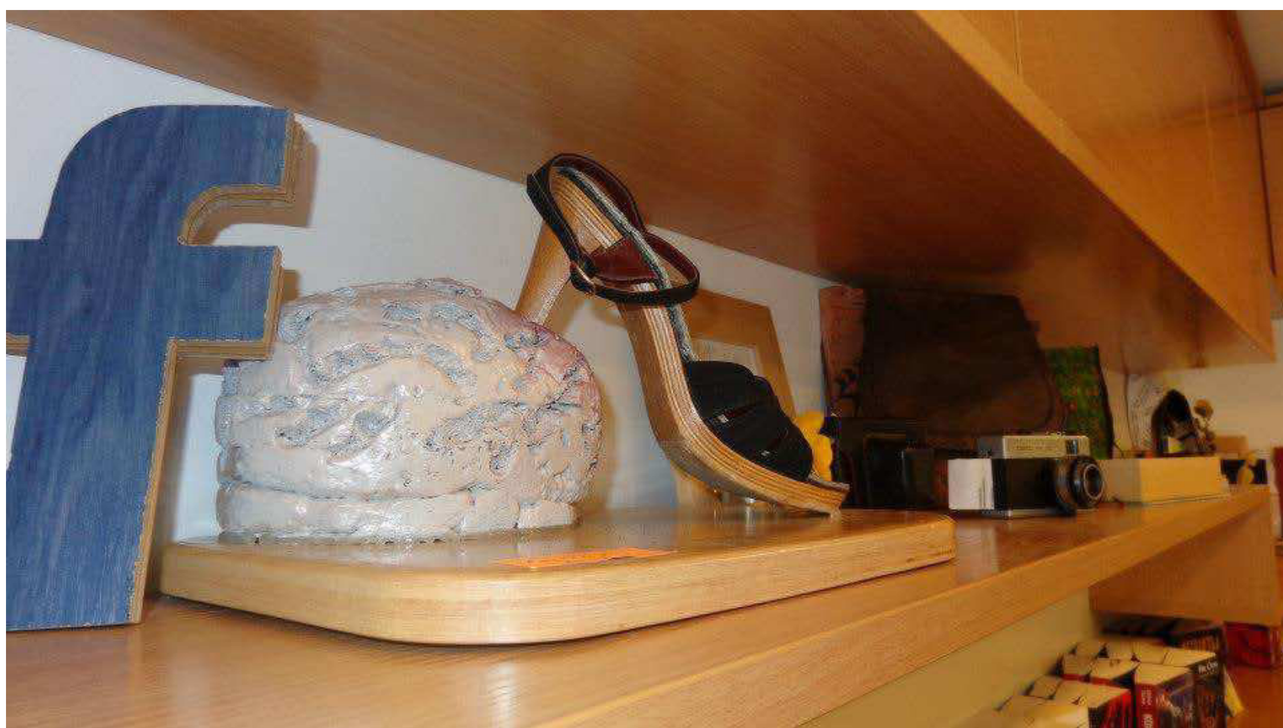
Оформител на експозицията и автор на снимките е Виктория Бисерова, докторант по Книгознание във ФЖМК.

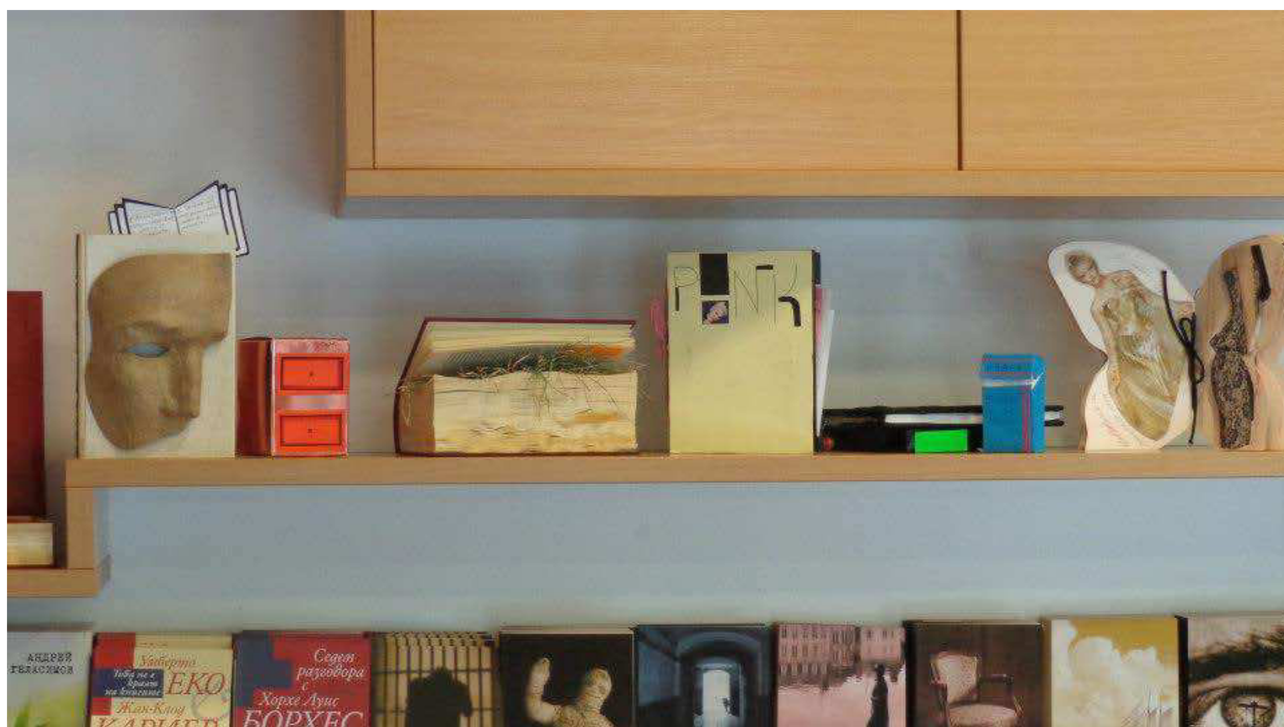
Събитието е отразено в една публикация.

Публикации:

☞ Алтернативни тела на книгата: 30 снимки // Ентусиаст – Facebook, 15.04.2013. Available from: http://www.facebook.com/media/set/?set=a.563577250330494.1073741828.154304351257788

Творчески
проект
"Алтернативни тела
на книгата"
студенти по
"книгоиздаване"
"креативна комуни
кация"
СУ "Св. Климент Охрид

АНДРЕЙ
ГЕЛАСИМОВ
Умберто
ЕКО
Жан-Клод
Седем
разговора
с
Хорхе Луис
БОРХЕС

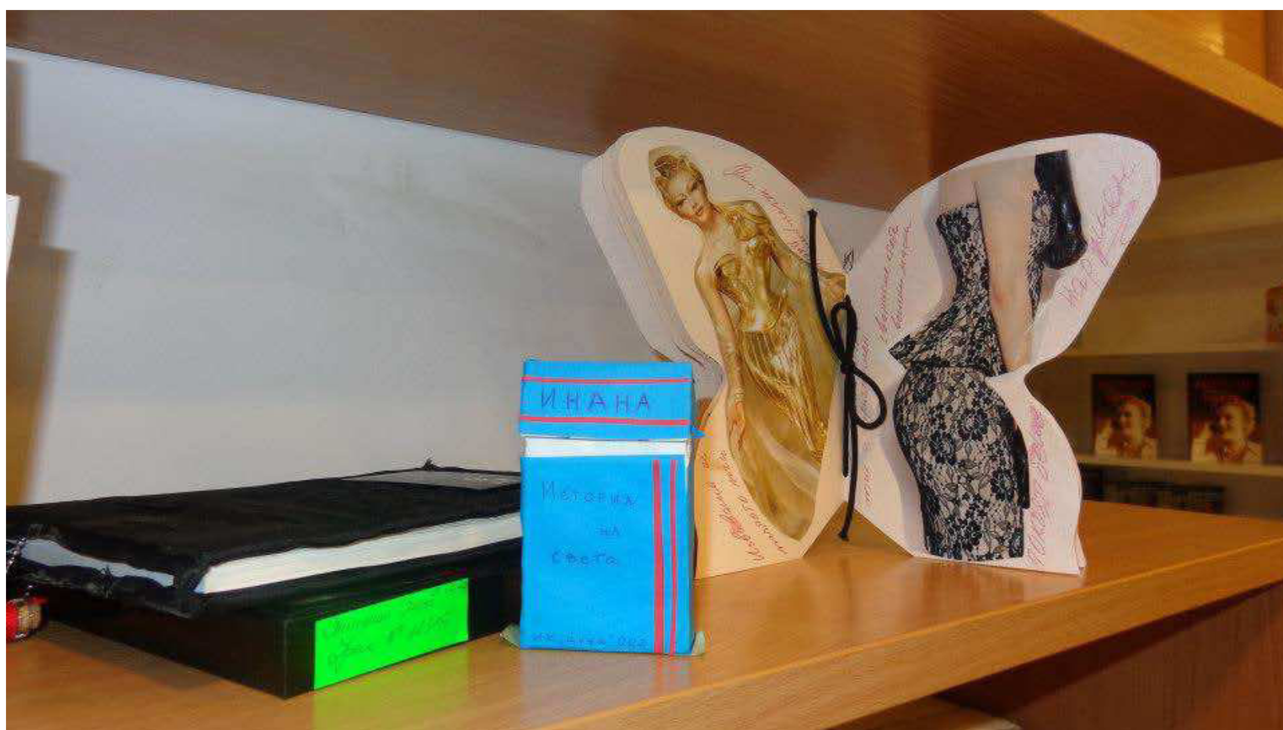

АКАБАДОРА
ТЕПНИ БОГОВЕ

certo KN 35

ИНАНА
История
на
света

I ♥ cooking

I ♥ cooking

5. ЕКСПОЗИЦИЯ ВЪВ ФАКУЛТЕТА ПО ЖУРНАЛИСТИКА И МАСОВА КОМУНИКАЦИЯ

В навечерието на Световния ден на книгата и авторското право експозицията „Алтернативни тела на книгата“ се завърна във Факултета по журналистика и масова комуникация на Софийския университет. На 23 април 2013 г. учебните проекти бяха показани пред академичната общност във фоайето на Факултета.

Експонатите са на студентите от бакалавърската специалност „Книгоиздаване“ и магистърската програма „Креативна комуникация“ при Факултета по журналистика и масова комуникация на СУ „Св. Климент Охридски“.

Ръководител на учебните проекти е доц. д-р Милена Цветкова от катедра „Печат и книгоиздаване” на ФЖМК.

В организацията и аранжирането на експозицията участваха Ваня Стоянова, Вида Делчева и Виктория Бисерова – докторанти с научен ръководител доц. д-р Милена Цветкова.

Празничният плакат за Световния ден на книгата и авторското право, участващ в експозицията, е нарисуван от Антоанета Лязова, дипломант на доц. д-р Милена Цветкова, получила магистърска степен по „Книгоиздаване“ във ФЖМК.

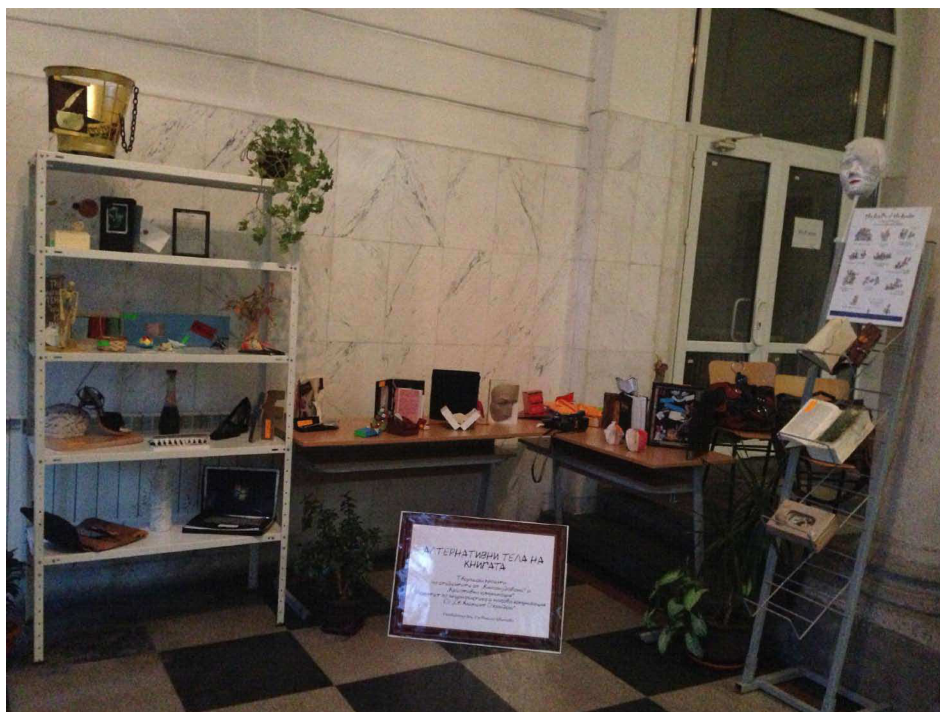
Автори на снимките: Вида Делчева, докторант по Съвременно световно книгоиздаване във ФЖМК, и Петя Димитрова, стажант в БГ Книга и студент от I курс в специалност „Книгоиздаване” във ФЖМК.

Събитието е отразено в шест публикации.

Публикации:

- Цветкова, Милена. Световният ден на книгата и авторското право в СУ, Факултет по журналистика: На 23 април светът празнува силата на книгата // Културни новини, 21.04.2013. Available from: http://kulturni-novini.info/news.php?page=news_show&nid=16861&sid=11
- ФЖМК празнува: Световен ден на книгата и авторското право // Факултетен Студентски съвет на ФЖМК, 21.04.2013. Available from: http://fjmc.eu/%D1%84%D0%B6%D0%BC%D0%BA-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BD%D1%83%D0%B2%D0%B0-%D1%81%D0%B2%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%BD-%D0%B4%D0%B5%D0%BD-%D0%BD%D0%B0-%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%B3%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B8-%D0%B0%D0%B2%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%81%D0%BA%D0%BE%D1%82%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE
- Атанасов, Гриша. Световен ден на книгата и авторското право във ФЖМК // Събития – Facebook, 21.04.2013. Available from: https://www.facebook.com/events/488302361225495
- 23 април – Световен ден на книгата и авторското право: 10 снимки // Enthusiast – Facebook, 22.04.2013. Available from: http://www.facebook.com/media/set/?set=a.556792494342303.1073741826.154304351257788
- ФЖМК отбелязва Световния ден на книгата и авторското право // Софийски университет „Св. Климент Охридски”: Факултет по журналистика и масова комуникация: Новини, 23.04.2013. Available from: http://uni-sofia.bg/index.php/bul/universitet_t/fakulteti/fakultet_po_zhurnalistika_i_masova_komunikaciya/novini
- Димитрова, Петя. Изложбата „Алтернативни тела на книгата“: 18 снимки // Книжна борса Искър: Нашите партньори, 24.04.2013. Available from: http://www.bgkniga.bg/news/393/Nqkolko_dumi_za_izlojbata_Alternativni_tela_na_knigata_.html

DEATH NOTE
АЛТЕРНАТИВНИ ТЕЛА НА КНИГАТА
Творчески проекти
на студентите от „Книгоиздаване“ и
„Креативна комуникация“
Факултет по журналистика и масова комуникация
СУ „Св. Климент Охридски“
Ръководител доц. д-р Милена Цветкова

АЛТЕРНАТИВНИ ТЕЛА НА КНИГАТА

НОВИ КНИГИ
23 април
Световен ден на книгата
и авторското право

КНИГА

Милена Цветкова

КНИГИ НА ВЪОБРАЖЕНИЕТО
Методика за учебни проекти
„Моята книга мечта“ и „Алтернативни тела на книгата“

Редактор *Вида Делчева*
Художник *Матея Аркова*
Предпечат *Даниела Банчева*
Българска. *Първо издание*
Формат 60/84/8
Печатни коли 25,5

ISBN 978-954-8194-81-5

София, 2013

Факултет по журналистика и масова комуникация
при Софийския университет „Св. Климент Охридски”
София, ул. „Московска“ №49
тел./факс: 02 986 17 24
e-mail: fjmc.uni@gmail.com

Отпечатана в „БПС” ООД
София, ул. „Акад. Ст. Младенов” 2, партер
тел.: 02 416 00 36
e-mail: info@avangard-print.com